

การระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย
Fund Raising of Public Higher Education Institutions in Thailand

๒๐๖ ... ฟ้าขาวจ๊ะ

พ.ศ. 2549

ชื่อเรื่อง: การระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย

ผู้วิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์

ปี พ.ศ. : 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า บุคคล/ประชาชน องค์กร/บริษัท/สมาคม และมูลนิธิและ/หรือกองทุนโดยภาพรวม และจำแนกตามสถานที่ตั้งของสถาบัน ระดับของหน่วยงาน และกลุ่มสาขาวิชา กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 222 คน ประกอบด้วยอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี และผู้อำนวยการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวน 24 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 63 ข้อ ได้รับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยคณะผู้เชี่ยวชาญ และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) .97 การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการในปีการศึกษา 2545 ผลการวิจัยพบว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้รับงบประมาณแผ่นดินน้อยลงขณะที่มีรายได้จากการจัดเก็บโดยสถาบันเพิ่มขึ้น วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนที่จัดทำเป็นประจำและเป็นครั้งคราวในการระดมเงินทุนเป็นวิธีการดั้งเดิมที่เคยกระทำมา เช่น การจำหน่ายสินค้า การรับบริจาคประจำปี การจัดกิจกรรมจูงใจผู้บริจาค การประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมเพื่อรับบริจาคในวาระพิเศษต่างๆ เป็นต้น แต่สถาบันไม่มีหน่วยงานเฉพาะสำหรับการดำเนินงานด้านนี้ แหล่งสำหรับการระดมเงินทุนได้จาก บุคคล/ประชาชน องค์กร/บริษัท/สมาคม มูลนิธิและ/หรือกองทุน และศิษย์เก่าตามลำดับ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกรุงเทพฯ และปริมณฑล และในต่างจังหวัด มีวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนที่เหมือนกัน แต่สถาบันอุดมศึกษาในเขตภูมิภาคมีการจัดทำในวิธีการ/กิจกรรมในแต่ละด้านมากกว่า สำหรับการดำเนินการในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ระดับคณะวิชา และระดับหน่วยงานนั้นมีวิธีการ/กิจกรรม การระดมเงินทุนในแต่ละด้านที่เหมือนกัน อย่างไรก็ตามในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน มีการจัดทำในทุกวิธีการ/กิจกรรม ในแต่ละด้านมากกว่า ยกเว้นบางวิธีการ/กิจกรรมในด้านการบริหารจัดการ ส่วนการดำเนินการของกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนในแต่ละด้านที่เหมือนกัน อย่างไรก็ตามในแต่ละกลุ่มสาขาวิชามีการจัดทำในบางวิธีการ/กิจกรรมในแต่ละด้านมากน้อยแตกต่างกัน

(คำสำคัญ : การระดมเงินทุน, สถาบันอุดมศึกษา)

Research Title: Fund Raising of Public Higher Education Institutions in Thailand

Researcher : Assistant Professor Dr. Achara Whattananarong

Year : 2006

Abstract

The purpose of this study was to investigate the methods/activities used for fund raising in public higher education institutions in the areas of management, fund raising from alumni, individuals/civic groups, corporations, and foundations in overall and classified by location, level of operation, and field of study. There were 222 samples that comprised of presidents, vice presidents, deans, and directors in 24 public higher education institutions. The instrument used in this study was a questionnaire developed by the researcher. It consisted of 63 questions and was validated the content validity by a panel of experts and posed an acceptable reliability at .97. Data were gathered in the academic year 2002. The results indicated that public higher education institutions were decreasingly received annual budget from the government but increasingly received incomes made by the institutions. Traditional methods/activities, such as selling products, annual donation, donor motivation, public relation, and special events were always and occasionally used for fund raising. However, there was no permanent agency responsible for the mission. The sources for fund raising were from individuals/ civic groups, corporations, foundations, and alumni respectively. The methods/activities used for fund raising between the institutions in Bangkok and vicinity area and in provinces were somewhat the same, but there were more frequency and the number of methods/activities used in the provinces. Moreover, the methods/activities used were rather the same among the levels of operation: university/institute, faculty, and supporting unit. There were more frequency and the number of methods/activities used in each area except some methods/activities in the area of management at the university/ institute level. And among the fields of study, the methods/activities used in each area in the fields of sciences and technology, health sciences and humanities and social sciences were rather the same, the differences were the frequency and the number of some methods/activities.

(Keywords: Fund Raising, Higher Education Institution)

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยเรื่อง การระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทยนี้ ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัย ทำให้เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับสภาพการจัดดำเนินการอุดมศึกษาไทยด้านการเงิน การงบประมาณ แหล่งรายได้ และการหารายได้จากการระดมเงินทุน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการวิจัยของสาขาวิชาการอุดมศึกษาต่อไป

ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาพลสินธุ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชมพันธุ์ ภูญชร ณ อยุธยา รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงศ์ รองศาสตราจารย์ ดร.เรณา พงษ์เรืองพันธ์ุ และรองศาสตราจารย์ ดร.สัสดา ลอยฟ้า ซึ่งให้คำปรึกษาเกี่ยวกับแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.คุณหญิงสมณทา พรหมบุญ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้การสนับสนุนการทำวิจัยนี้ และกรุณาออกหนังสือนำขอความร่วมมือผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบคุณอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ สำนัก/สถาบัน/ศูนย์ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณอาจารย์ และนิสิตสาขาวิชาการอุดมศึกษาที่ได้มีส่วนช่วยในการสืบค้นข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ความเป็นมา	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
	ความสำคัญของการวิจัย.....	6
	ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
	ขอบเขตของการวิจัย.....	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
	ความหมายและความสำคัญของเงินทุนและทรัพยากร	
	และการลงทุนเพื่อการอุดมศึกษา	10
	ความหมายของเงินทุน	10
	ความหมายของทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการอุดมศึกษา.....	10
	ความสำคัญของเงินทุนและทรัพยากรและการลงทุนเพื่อ	
	การอุดมศึกษา.....	11
	แหล่งเงินทุน สภาพการลงทุน และแนวทางการปฏิรูปเพื่อพัฒนาเงินทุน	
	ของการอุดมศึกษาไทย	12
	แหล่งเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาไทย.....	12
	สภาพการลงทุนเพื่อการอุดมศึกษาในประเทศไทย	13
	แนวทางการปฏิรูปเพื่อพัฒนาเงินทุนของการอุดมศึกษาไทย.....	13
	ความหมาย แนวปฏิบัติ/หลักการ และวิธีการ/กิจกรรมเกี่ยวกับ	
	การระดมเงินทุนทางการอุดมศึกษา.....	15
	ความหมายของการระดมเงินทุน.....	15
	แนวปฏิบัติ/หลักการ และวิธีการ/กิจกรรมในการระดมเงินทุน.....	15
	สิ่งจำเป็นในการดำเนินงานการระดมเงินทุน.....	16
	แนวทางปฏิบัติงานเกี่ยวกับการระดมเงินทุน.....	16
	การบรรลุเป้าหมายการระดมเงินทุน.....	17
	เหตุผลที่ประชาชนบริจาค.....	17

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
จริยธรรมในการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา.....	18
การดำเนินงานและบริหารจัดการการระดมเงินทุน.....	19
วิธีการ/กิจกรรมในการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา.....	22
การระดมเงินทุนในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ.....	25
การระดมเงินทุนในสถาบันอุดมศึกษาไทย.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระดมเงินทุนทางการอุดมศึกษา.....	34
 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	 37
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การจัดกระทำข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	 41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	 92
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	92
วิธีดำเนินการวิจัย.....	92
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
สรุปผลการวิจัย.....	93
การอภิปรายผล.....	101
ข้อเสนอแนะ.....	113
 บรรณานุกรม.....	 115

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	119
ก. หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล.....	121
ข. แบบสอบถามสำหรับอธิการบดี.....	123
ค. แบบสอบถามสำหรับรองอธิการบดี.....	132
ง. แบบสอบถามสำหรับคณบดี ผู้อำนวยการและหรือหัวหน้าหน่วยงาน ที่เทียบเท่าคณะวิชา.....	140
จ. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	148

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	42
2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำแนกตาม สถานที่ตั้งของสถาบัน.....	42
3	ค่าเฉลี่ยสัดส่วนของเงินงบประมาณแผ่นดินของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ระหว่าง ปีงบประมาณ 2542 – 2544	43
4	ค่าเฉลี่ยร้อยละของเงินรายได้แต่ละรายการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ระหว่าง ปีงบประมาณ 2542 - 2544	43
5	จำนวนและค่าร้อยละของแหล่งทุนในการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย	44
6	จำนวนและค่าร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ ด้านการบริหารจัดการ	45
7	จำนวนและค่าร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า	47
8	จำนวนและค่าร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน.....	48
9	จำนวนและค่าร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม	49
10	จำนวนและค่าร้อยละ ของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ ด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน.....	50
11	จำนวนและค่าร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล และในเขตภูมิภาค ด้านการบริหารจัดการ.....	52
12	จำนวนและค่าร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล และในเขตภูมิภาค ด้านการระดม เงินทุนจากศิษย์เก่า.....	55
13	จำนวนและค่าร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล และในเขตภูมิภาค ด้านการระดม เงินทุนจากบุคคล/ประชาชน.....	57

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 จำนวนและคำร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล และในเขตภูมิภาค ด้านการระดม เงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม.....	58
15 จำนวนและคำร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล และในเขตภูมิภาค ด้านการระดม เงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุน.....	61
16 จำนวนและคำร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ ในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ระดับคณะวิชาและระดับหน่วยงาน ด้านการบริหารจัดการ.....	63
17 จำนวนและคำร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ ในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน และระดับคณะวิชา ด้านการระดม เงินทุนจากศิษย์เก่า.....	67
18 จำนวนและคำร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ ในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ระดับคณะวิชาและระดับหน่วยงาน ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน.....	69
19 จำนวนและคำร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ ในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ระดับคณะวิชาและระดับหน่วยงาน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม	71
20 จำนวนและคำร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ ในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ระดับคณะวิชาและระดับหน่วยงาน ด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุน.....	74
21 จำนวนและคำร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการบริหารจัดการ	77

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

22	จำนวนและค่าร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และ กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า.....	81
23	จำนวนและค่าร้อยละ ของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน.....	84
24	จำนวนและค่าร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม.....	86
25	จำนวนและค่าร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุน.....	89

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการผลิตกำลังคนระดับกลางและระดับสูงเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ซึ่งมีการแข่งขันกันสูงด้านเศรษฐกิจการค้า สถาบันอุดมศึกษา จึงเป็นความคาดหวังของสังคมในการพัฒนากำลังคนให้มีศักยภาพและสมรรถนะที่จะสามารถแข่งขันในสังคมโลกได้ ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 และระยะที่ 9 จึงกำหนดให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และมีการกำหนดกรอบนโยบาย การพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่สำคัญ 6 นโยบาย คือ นโยบายด้านคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการ (Quality – Excellence) นโยบายด้านการขยายโอกาส การเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาและความเท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Access – Equity) นโยบายด้านประสิทธิภาพการบริหารการอุดมศึกษา และระบบการตรวจสอบ (Efficiency – Accountability) นโยบายด้านผลผลิตของอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ และทันการ (Relevancy – Delivery) นโยบายด้านความเป็นสากล ของอุดมศึกษาไทยและการเปิดสู่ภูมิภาค (Internationalization – Regionalization) และนโยบาย ด้านความมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของภาคเอกชน และการใช้การบริหารจัดการแบบเอกชนใน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (Privatization – Corporatization) (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2539 : 15-30)

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยอยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน ได้แก่ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม กระทรวงคมนาคม กระทรวงยุติธรรม และสภาการศึกษา สำหรับทบวงมหาวิทยาลัย มีสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 26 สถาบัน ประกอบด้วย สถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทจำกัดรับ 18 สถาบัน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทไม่จำกัดรับ 2 สถาบัน และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ 4 สถาบัน สถาบันอุดมศึกษาเหล่านี้จัดการศึกษา ในระดับปริญญาเป็นส่วนใหญ่และในระดับต่ำกว่าปริญญาบ้าง เป็นส่วนน้อย (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 9)

ในการจัดดำเนินการอุดมศึกษาให้มีคุณภาพตามนโยบายการพัฒนาการศึกษาระดับ อุดมศึกษา เงินทุนเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่จะชี้วัดความสามารถในการพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษา สถาบันใดที่ได้รับการสนับสนุนเงินทุนอย่างมากพอจากรัฐและเอกชนจะมีโอกาสที่จะพัฒนาสถาบัน ได้มากกว่า (ผดุงชาติ สุวรรณวงศ์ และไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2542 : 47) ในการจัดดำเนินการของ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทยนั้น มีแหล่งที่มาของเงินทุน 2 แหล่งใหญ่ๆ คือ 1) เงิน

งบประมาณแผ่นดิน ซึ่งโดยทั่วไปรัฐจัดให้ตามวิธีการงบประมาณแผ่นดินยกเว้นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกำกับ ซึ่งได้รับการสนับสนุนในรูปแบบเงินอุดหนุนทั่วไป (Block Grants) และ 2) เงินนอกงบประมาณซึ่งเป็นเงินทุน (รายได้) เสริมขึ้นจากที่ได้รับการจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดิน ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าปรับ (โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา) ผลประโยชน์ที่สถาบันจัดหาได้ ดอกเบี้ย เงินบริจาค รายได้จากบริการทางวิชาการและการขายทรัพย์สินทางปัญญา เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ เงินกู้ เงินยืม และรายได้ประเภทอื่นๆ รายได้ทุกประเภทเหล่านี้ กฎหมายกำหนดให้ยกเว้นไม่ต้องนำส่งเข้าเป็นรายรับของงบประมาณแผ่นดิน และเป็นอำนาจและความรับผิดชอบของสภามหาวิทยาลัยของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ โดยตรง (เทียนฉาย กิระนันท์. 2538 : 108-109) เงินทุนในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยประสบปัญหาขาดโดยตลอด เนื่องจากการลงทุนเพื่ออุดมศึกษาของรัฐต่ำมาตลอดทุกแผนพัฒนาอัตราเพิ่มในแต่ละแผนฯ อยู่ในระดับที่ต่ำ งบประมาณที่ได้รับในแต่ละปีไม่สอดคล้องกับแผนฯ งบประมาณร้อยละ 90 ของงบประมาณจะเข้าไปในการบริหารการจัดการผลิตบัณฑิต ร้อยละ 3.07 - 4.56 เพื่อการวิจัย ที่เหลือเป็นด้านบริการทางวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ (สุธรรม อารีกุล. 2540 : 12) นอกจากนี้ ผลจากการศึกษาความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทย ปี 2544 โดยสถาบันนานาชาติเพื่อพัฒนาด้านการจัดการ (International Institute for Management Development : IMD) พบว่างบประมาณแผ่นดินที่ใช้ในการจัดการศึกษา ในปี 2544 รัฐจัดสรรให้การศึกษาระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 14.8 โดยงบประมาณที่จัดสรรถูกนำไปใช้ผลิตกำลังคนในสาขาสังคมศาสตร์ ร้อยละ 75 ส่วนสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผลิตได้เพียง ร้อยละ 25 ในขณะที่การจัดการศึกษาเพื่อการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาและการศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความจำเป็นต้องการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 35-36) จึงเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาของไทย ยังไม่สามารถตอบสนองความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจได้ นอกจากนี้ภาวะปัญหาเงินทุนในการจัดการศึกษายังส่งผลต่อคุณภาพของการศึกษาอีกด้วย

จากการที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินจำนวนจำกัด และงบประมาณแผ่นดินก็เป็นแหล่งเงินทุนหลัก ความไม่เพียงพอของจำนวนเงินทุนจะส่งผลให้การจัดเงินสนับสนุนเพื่อปรับปรุงคุณภาพของการบริหารงานด้านวิชาการ เครื่องมือ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ไม่เพียงพอ ไม่สอดคล้องกับจำนวนนิสิตนักศึกษา และเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนภารกิจด้านอื่นๆ โดยเฉพาะด้านการวิจัย ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะต้องให้ความสำคัญเพิ่มขึ้น (เทียนฉาย กิระนันท์. 2538 : 117) นอกจากนี้การประชุมเกี่ยวกับการปฏิรูปการอุดมศึกษาที่โตเกียว ใน ค.ศ.1998 ได้กล่าวว่า แนวโน้มเกี่ยวกับการเงินของการอุดมศึกษา คือการเปลี่ยนจากการรับเงินงบประมาณของรัฐบาลไปเป็นการเริ่มเก็บค่าเล่าเรียนหรือเพิ่มค่าเล่าเรียน รายได้อื่นๆ ของมหาวิทยาลัยรวมถึงกิจการเชิงธุรกิจ (Enterprises) การวิจัยให้กับภาคอุตสาหกรรมหรือการลงทุนโดยใช้งบประมาณที่ได้รับมาแล้วจากรัฐบาล (ผดุงชาติ สุวรรณวงศ์ และไพฑูรย์ สีนลารัตน์. 2542 : 48) และจากการสัมมนาเรื่อง แนวทางการปฏิรูประบบการบริหาร

การเงินและการระดมทรัพยากรเพื่ออุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้มีการสรุปว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำเป็นต้องปฏิรูประบบงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ และสามารถแข่งขันกับภาคเอกชนได้ โดยจะต้องกำหนดเป้าหมายว่าในอนาคตจะแสวงหารายได้จากแหล่งอื่นๆ นอกเหนือจากงบประมาณของรัฐเป็นสัดส่วนเท่าไร ทั้งนี้แหล่งทรัพยากรที่จะสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาที่สำคัญมี 4 แหล่ง คือ 1) เงินอุดหนุนทั่วไป 2) การเก็บค่าเล่าเรียนโดยผู้รับโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษารับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามความเหมาะสม 3) ทรัพยากรที่มหาวิทยาลัยแสวงหารายได้เพิ่มขึ้นหรือการดำเนินกิจกรรมแสวงหารายได้ เช่น การบริการให้คำปรึกษา การวิจัยให้ภาคเอกชน การจัดหลักสูตรระยะสั้นสำหรับบุคคล ภายนอก ฯลฯ และ 4) เงินบริจาคช่วยเหลือในรูปแบบอื่นๆ เช่น เงินบริจาคจากศิษย์เก่า และศิษย์ปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : ข-ง)

เงินบริจาคจากการระดมความช่วยเหลือแบบให้เปล่าเป็นแหล่งทุนที่สำคัญแหล่งหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา การบริจาคเป็นการแสดงความรักของมนุษยชาติที่มีต่อกัน เป็นการกระทำคุณความดี การกุศลและการบริจาคที่เป็นประโยชน์แก่สังคม เป็นวัฒนธรรมที่มีมานานในสังคม และสถาบันสังคม ที่มักได้รับการบริจาค ได้แก่ สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา สถาบันสาธารณสุข สถาบันศิลปวัฒนธรรม สถาบันการให้บริการชุมชน สถาบันการรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และองค์กรการกุศลอื่นๆ ที่ต้องการสนับสนุนจากการบริจาค (Brakeley. 1980 : VII – IX) สถาบันอุดมศึกษาในทุกประเทศทั่วโลก มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งอื่นๆ นอกเหนือจากการได้รับการสนับสนุนเงินงบประมาณจากรัฐบาล แหล่งทรัพยากรที่สำคัญ ได้แก่ เงินหรือทรัพย์สินบริจาคจากบุคคลภายนอก และรายได้ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดทำได้ด้วยตนเอง สำหรับทรัพย์สินหรือเงินบริจาคจากบุคคลภายนอก มีรูปแบบต่างๆ ได้แก่ 1) เงินบริจาคเป็นครั้งคราว เช่น เงินจากการระดมบริจาคเพื่อสาธารณกุศล เฉพาะกิจในโอกาสต่างๆ โดยศิษย์เป็นรายบุคคลหรือโดยสมาคมศิษย์เก่า 2) เงินบริจาคที่มีลักษณะถาวร เช่น จัดตั้งเป็นกองทุนหรือมูลนิธิถาวรที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะให้การสนับสนุนแก่สถาบันอุดมศึกษา และ 3) รูปแบบการบริจาค นอกจากจะเป็นตัวเงินแล้วก็อาจอยู่ในรูปที่ไม่ใช่ตัวเงิน เช่น การซื้อหรือบริจาคหนังสือ ตำราเข้าห้องสมุด การให้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง อย่างไรก็ตามแรงจูงใจที่สำคัญประการหนึ่งที่สนับสนุนให้บุคคลภายนอกสนใจบริจาคทรัพยากรแก่สถาบันอุดมศึกษา คือ การอนุญาตให้นำเอาจำนวนเงินบริจาคมาหักลดหย่อนการคำนวณภาษีเงินได้ ทั้งเงินรายได้บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล (สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2545 : 7- 15 — 7-17) สถาบันอุดมศึกษา ในต่างประเทศ เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีหน่วยงานการระดมทุน (The Development Office) โดยมีผู้บริหารระดับรองอธิการบดี (Vice President for Development) หรือผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนา (Director of Development) เป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงานเป็นระบบ มีการวางแผน การบริหารงานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การจัดโครงการและกิจกรรมระดมทุน การประเมินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ผู้ปฏิบัติงานมีทั้งเจ้าหน้าที่ระดับมืออาชีพและอาสาสมัครที่มีความรู้ ทักษะและชำนาญการ และแหล่งทุนที่สำคัญ ได้แก่ ศิษย์เก่า (Alumni) บุคคลทั่วไป (Non Alumni) บริษัท/องค์กร (Corporation) และมูลนิธิ (Foundation) (Duronio and Lossin. 1991 : 11)

สำหรับประเทศไทย สถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่งได้ดำเนินการหารายได้จากการบริจาค ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ได้ผลมากบ้างน้อยบ้างแล้วแต่กรณี ในการบริจาคมทั้งการบริจาคเงิน และทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน การปลูกสร้างอาคาร อุปกรณ์การศึกษา และสิ่งของเครื่องใช้ ค่านิยมของสังคมไทยถือว่าการศึกษาเป็นวิทยาทาน การบริจาคให้สถานศึกษาจึงเป็นการทำกุศล เป็นการบำเพ็ญบุญ การขอบริจาคนี้นอกจากแหล่งภายในประเทศแล้วยังมีองค์การและมูลนิธิระหว่างประเทศอีกเป็นจำนวนมากที่มีเงินทุนสนับสนุนโครงการและกิจกรรมทางการศึกษา รวมทั้งความช่วยเหลือแบบให้เปล่าระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาลโดยผ่านกองวิเทศสหการ (วิจิตร ศรีสอาน. 2528 : 84-85)

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาของไทยมีการระดมทรัพยากรจากแหล่งอื่นเพื่อมาสนับสนุนการจัดการศึกษา นอกเหนือจากการได้รับการสนับสนุนจากรัฐ และตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระบุให้การระดมทรัพยากรจากด้านอื่นๆ ที่ไม่ใช่รัฐ ในมาตรา 58 ดังนี้ “ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุน ด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สินทั้งจากภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศ มาใช้จัดการศึกษา ดังนี้ 1) ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสมทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด 2) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุนการอุดหนุน และใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2545 : 7-16 – 7-17)

การที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสามารถหารายได้จากการบริจาคที่หลากหลาย เช่น จากเงินกองทุนที่มีผู้บริจาคให้กับสถาบันอุดมศึกษาโดยตรง จากเงินบริจาคจากศิษย์เก่า บุคคล/ประชาชน วงการธุรกิจ ฯลฯ หากสถาบันมีโครงการและกิจกรรมที่ชัดเจน รวมทั้งมีกลไกและกระบวนการในการรณรงค์ที่ดี ทำอย่างเป็นระบบ โดยผู้บริหารระดับสูงของสถาบันให้ความเห็นชอบ สถาบันจะสามารถพึ่งตนเองในด้านงบประมาณได้มากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหางบประมาณจากรัฐที่ไม่เพียงพอแก่การพัฒนาสถาบัน การระดมทุนและสร้างแหล่งรายได้หลายๆ แหล่ง จึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งและขึ้นอยู่กับความสามารถของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ

นอกจากนี้ รัฐบาลมีนโยบายในการปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาลเพื่อให้มหาวิทยาลัยมีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการบริหารมากยิ่งขึ้น และในหลักการด้านงบประมาณและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยในกำกับนั้น ระบุเกี่ยวกับรายได้และการบริหารรายได้ของมหาวิทยาลัยว่า ทรัพย์สินที่ได้มาจากการบริจาคหรือมีผู้ยกให้หรือ

ได้มาโดยการซื้อจากเงินรายได้ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งสามารถใช้สอยควบคุมดูแลใช้ประโยชน์ จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และรายได้จากแหล่งต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยหามาได้ จะเป็นส่วนเสริมความแข็งแกร่งของมหาวิทยาลัยเพิ่มเติมจากงบประมาณที่ได้รับจากภาครัฐ นอกจากนี้ ในการจัดตั้งกองทุนคงยอดเงินต้น (Endowment Fund) เพื่อนำผลประโยชน์ที่ได้จากกองทุนไปใช้ในกิจการของมหาวิทยาลัยที่จำเป็นและเสริมกับงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับ ในกรณีนี้ทั้งงบประมาณแผ่นดินไม่เพียงพอและเพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ มหาวิทยาลัยจะเป็นผู้จัดหาเงินสมทบกองทุนเป็นปีๆ ไป (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541 : 8-10)

จากการที่มหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทยประสบปัญหาความจำกัดของเงินงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนหลักมาโดยตลอด และตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มีการระบุให้สังคมส่วนต่างๆ มีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การบริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา รวมทั้งในนโยบายและหลักการของการปรับเปลี่ยนสภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล ด้านงบประมาณและทรัพย์สิน เอื้อให้มหาวิทยาลัยมีอิสระและความคล่องตัวเกี่ยวกับการหารายได้ และการบริหารรายได้ นอกจากนี้จากผลการประชุมเกี่ยวกับการปฏิรูปอุดมศึกษานานาชาติ แนวโน้มเกี่ยวกับการเงินของการอุดมศึกษาจะมีการเปลี่ยนแปลงจากการรับเงินงบประมาณของรัฐบาลไปเป็นการเพิ่มค่าเล่าเรียนและการหารายได้อื่นๆ ของงบประมาณมหาวิทยาลัย อนึ่งมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทยก็มีการหารายได้จากการบริจาคที่หลากหลายมานานแล้ว เช่น จากเงินกองทุนที่มีผู้บริจาคให้กับสถาบันอุดมศึกษาโดยตรง จากเงินบริจาคจากศิษย์เก่า บุคคล/ประชาชน วงการธุรกิจ ฯลฯ การศึกษาสภาพเงินงบประมาณแผ่นดิน เงินรายได้ แหล่งทุนในการระดมเงินทุน และวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนจากการบริจาคของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการบริหารจัดการงานระดมเงินทุน ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน จะทำให้ทราบภาพรวมของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนซึ่งจะสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการหารูปแบบ หรือพัฒนาระบบการจัดหารายได้ส่วนนี้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน
2. เพื่อศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในแต่ละด้าน จำแนกตามสถานที่ตั้งของสถาบัน ระดับของหน่วยงาน และกลุ่มสาขาวิชา

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบภาพรวมของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน แหล่งเงินทุน และการบริหารจัดการงานระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย เงินบริจาคและทรัพย์สินอื่นๆ ที่ได้มาจากการบริจาครวมทั้งผลประโยชน์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญ แหล่งหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา ผลการวิจัยนี้จึงอาจเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการพิจารณา ทบทวนการจัดดำเนินการระดมเงินทุนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทั้งด้านการบริหารจัดการงานระดม เงินทุน และวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน และเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการจัดหน่วยงาน รับผิดชอบ การจัดระบบงาน การวางแผนงานและการใช้วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนที่เหมาะสม กับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมและปัจจัยเอื้ออำนวยของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้เพื่อ สถาบันอาจจะสามารถแสวงหารายได้ในส่วนนี้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นการเสริมและเพิ่มพูนรายได้ให้ สถาบันสามารถนำไปใช้ดำเนินการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ข้อมูลที่แสดงวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่จัด ดำเนินการในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ได้มาจากการตอบแบบสอบถามของอธิการบดีและ รองอธิการบดี ส่วนในระดับคณะวิชา ได้มาจากการตอบแบบสอบถามของคณบดี และในระดับ หน่วยงานเทียบเท่าคณะวิชาที่ไม่มีการจัดการเรียนการสอน ได้มาจากการตอบแบบสอบถามของ ผู้อำนวยการ
2. ข้อมูลที่แสดงวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่จัด ดำเนินการในระดับหน่วยงานเทียบเท่าคณะวิชาและไม่มีการจัดการเรียนการสอน ไม่มีข้อมูลด้าน การระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเฉพาะข้อคำถามแบบ เลือกตอบเท่านั้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี/ผู้อำนวยการ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย 24 แห่ง รวมจำนวน 695 คน
2. ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่
 - 2.1 สถานที่ตั้งของสถาบัน แบ่งเป็น
 - 2.1.1 เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล
 - 2.1.2 เขตภูมิภาค

2.2 ระดับของหน่วยงาน แบ่งเป็น

2.2.1 ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน

2.2.2 ระดับคณะวิชา

2.2.3 ระดับหน่วยงาน (เทียบเท่าคณะวิชา) และไม่มีการจัดการเรียนการสอน

2.3 กลุ่มสาขาวิชา แบ่งเป็น

2.3.1 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.3.2 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

2.3.3 กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

3. ตัวแปรตาม ได้แก่ วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนในด้านการบริหารจัดการงานระดมเงินทุน ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การระดมเงินทุน ในการวิจัยนี้ หมายถึง การแสวงหารายได้จากการบริจาคเป็นการระดมความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากแหล่งทุนต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ รายได้จากการบริจาคคือเงินและ/หรือทรัพย์สินอื่น เช่น ที่ดิน การปลูกสร้างอาคาร อุปกรณ์การศึกษา สิ่งของเครื่องใช้ ฯลฯ เพื่อสนับสนุนโครงการและกิจกรรมทางการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค รวมทั้งผลประโยชน์ที่ได้รับจากเงินกองทุนและ/หรือมูลนิธิที่ได้มาจากการลงทุนของเงินระดมทุน

2. แหล่งทุนในการระดมเงินทุน ในการวิจัยนี้ หมายถึง แหล่งที่มาของการบริจาคและการช่วยเหลือสนับสนุนทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ แหล่งทุนในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ศิษย์เก่า (Alumni) บุคคล/ประชาชน (Individuals/Civic Groups) องค์กร/บริษัท/สมาคม (Corporation) และมูลนิธิและ/หรือกองทุน (Foundation)

3. วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน ในการวิจัยนี้ หมายถึง วิธีการ/กิจกรรมที่มหาวิทยาลัย/สถาบันจัดขึ้นหรือรณรงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินทุน ทรัพย์สินอื่นๆ หรือผลประโยชน์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์ของการระดมเงินทุนที่ชัดเจน และเปิดเผย เช่น การจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ เพื่อระดมเงินทุนในการสร้างอาคารเรียนของมหาวิทยาลัย/สถาบัน การหารายได้จากกองทุนผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในโดยการนำเงินฝากธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่นๆ เป็นต้น

4. การบริหารจัดการ ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การจัดให้มีหน่วยงานและบุคลากรปฏิบัติงานการหารายได้จากการบริจาค และจัดดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การวางแผนงาน การตั้งเป้าหมายผลงาน การสรรหา แต่งตั้งบุคลากรและพัฒนาบุคลากร การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันแก่สังคม การเผยแพร่ข้อมูลความต้องการการสนับสนุนด้านเงินทุน การรักษา

สัมพันธ์ภาพกับผู้บริจาค การจัดทำระบบข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับผู้บริจาค การจัดทำแผนการต่างๆ เพื่อให้งานระดมเงินทุนบรรลุเป้าหมาย ตลอดจนการประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น

5. การระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง วิธีการ/กิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นหรือรณรงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินทุนและ/หรือทรัพย์สินในลักษณะอื่นๆ จากการบริจาคของศิษย์เก่า เช่น การจัดให้มีการขายของที่ระลึก การจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ การรับบริจาคประจำปี การจัดงานวันก่อตั้งหรือสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น

6. การระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ในการวิจัยนี้ หมายถึง วิธีการ/กิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นหรือรณรงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินทุนและ/หรือทรัพย์สินในลักษณะอื่นๆ จากการบริจาคของบุคคล/ประชาชน เช่น การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ และนิสิต นักศึกษา การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ การจัดกิจกรรมกีฬา เช่น การเดิน การวิ่ง ฯลฯ เพื่อการระดมเงินทุน การจัดแสดงละครดนตรี ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ เพื่อการระดมเงินทุน เป็นต้น

7. การระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง วิธีการ/กิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นหรือรณรงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินทุนและ/หรือทรัพย์สินในลักษณะอื่นๆ จากการบริจาคขององค์กร บริษัท และสมาคม ทั้งของภาครัฐและเอกชน ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เช่น การระดมความช่วยเหลือตามความร่วมมือระหว่างสถาบัน การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านงานวิจัย ทุนการศึกษา โครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา การรับบริจาคครุภัณฑ์ เป็นต้น

8. การระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง วิธีการ/กิจกรรมต่างๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นหรือรณรงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินทุนและ/หรือทรัพย์สินในลักษณะอื่นๆ จากการบริจาคของมูลนิธิ และกองทุนอื่นๆ เช่น การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้นและลงทุนทางธุรกิจต่างๆ การหารายได้จากการให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจในมหาวิทยาลัย/สถาบัน การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบันโดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น

9. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในการวิจัยนี้หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย สถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทจำกัดรับ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทไม่จำกัดรับ และสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

10. กองทุน หมายถึง กองทุนถาวรที่เรียกว่า Endowment Fund ซึ่งมีหลักการสำคัญ ดังนี้

10.1 เป็นการระดมทุนจากการบริจาค หรือรายได้จากการทำโครงการและกิจกรรมโดยไม่ใช้เงินงบประมาณแผ่นดินมาจัดตั้งกองทุน

10.2 จะไม่มีการนำเงินไปจัดสรรใช้จ่าย จะจัดสรรใช้จ่ายเฉพาะดอกเบี้ยหรือเงินผลประโยชน์ที่ได้จากเงินต้นเงินกองทุนถาวร จึงมีลักษณะคล้ายกับ “เงินกองทุนมูลนิธิ”

10.3 การจัดสรรใช้จ่ายเงินผลประโยชน์ที่เกิดจากกองทุนถาวรจะต้องจัดสรรใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของกองทุนเท่านั้น วัตถุประสงค์ของกองทุนอาจจะเฉพาะเจาะจง เช่น ใช้เป็นเงินเดือนค่าจ้างศาสตราจารย์ในสาขาวิชาใดสาขาหนึ่ง (Endowed Chair) หรือเป็นทุนการศึกษาแก่นักศึกษา หรือไม่เฉพาะเจาะจง เช่น ใช้สนับสนุนกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย เป็นต้น

11. มูลนิธิ หมายถึง ทรัพย์สินที่จัดสรรไว้โดยเฉพาะสำหรับวัตถุประสงค์เพื่อการกุศลสาธารณะ การศาสนา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ วรรณคดี การศึกษาหรือเพื่อสาธารณประโยชน์อย่างอื่น โดยมิได้มุ่งหาผลประโยชน์มาแบ่งปันกัน และได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายและความสำคัญของเงินทุนและทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการอุดมศึกษา
2. แหล่งเงินทุน สภาพการลงทุน และแนวทางการปฏิรูปเพื่อพัฒนาเงินทุนของการอุดมศึกษาไทย
3. ความหมาย แนวปฏิบัติ/หลักการ และวิธีการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการระดมเงินทุนทางการอุดมศึกษา
4. การระดมเงินทุนในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ
5. การระดมเงินทุนในสถาบันอุดมศึกษาไทย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระดมเงินทุนทางการอุดมศึกษา

ความหมายและความสำคัญของเงินทุนและทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการอุดมศึกษา

ความหมายของเงินทุน

ตามพจนานุกรม Webster's New World Dictionary (1982 : 565) คำว่า เงินทุน (Fund) หมายถึง เงินสะสม พันธบัตร เงินที่จัดไว้เพื่อเป้าหมายบางอย่างเฉพาะ (some particular purpose) สำหรับคำว่า เงินทุน ตามความหมายทางเศรษฐศาสตร์ การเงินอุดมศึกษารวมความหมายถึง เงินทุนที่เป็นตัวเงินและเงินทุนส่วนที่ไม่ใช่ตัวเงิน แต่อาจได้รับการแปลงสภาพเป็นตัวเงินได้ เช่น การสนับสนุนด้วยที่ดิน หรือทรัพย์สินประเภทอื่นๆ เพื่อนำไปจัดหาผลประโยชน์เพื่อนำมาใช้จ่ายในกิจการของสถาบันอุดมศึกษา (เทียนฉาย กิระนันท์. 2538 : 108)

ความหมายของทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการอุดมศึกษา

พรชูลี อาชาวำรุง (2543 : 4, 26) ได้ให้ความหมายของทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการอุดมศึกษาเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการอุดมศึกษาในความหมายที่แคบคือ เป็นปัจจัยนำเข้าที่นำไปใช้เพื่อการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกประเภทภายในสังคม ปัจจัยนำเข้านี้ ส่วนใหญ่จะเป็นรูปของเงินงบประมาณ

แหล่งเงินทุน สภาพการลงทุน และแนวทางการปฏิรูปเพื่อพัฒนาเงินทุนของการอุดมศึกษาไทย
แหล่งเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาไทย
 แหล่งเงินทุนเพื่อการอุดมศึกษาประเภทต่างๆ ที่นำมาใช้ในการจัดอุดมศึกษาในประเทศไทย
 แบ่งเป็น 2 แหล่งใหญ่ คือ

1. แหล่งเงินทุนจากภายในประเทศ ได้แก่

1.1 งบประมาณแผ่นดิน แหล่งสำคัญของงบประมาณแผ่นดิน คือรายได้จากภาษีอากร
 ที่รัฐจัดเก็บในหลายรูปแบบ เพื่อนำมาใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศในสาขาต่างๆ ซึ่งรายได้จาก
 ภาษีอากรส่วนใหญ่มาจากภาษีทางอ้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศ และ
 มีผลกระทบต่อการจัดตั้งงบประมาณในแต่ละปี

1.2 รายได้นอกจากงบประมาณแผ่นดิน แหล่งเงินรายได้นอกงบประมาณแผ่นดิน
 ที่ใช้ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาประกอบด้วย

- ค่าบำรุงการศึกษา ค่าลงทะเบียน และค่าธรรมเนียมการศึกษา
- ทุนการศึกษา และเงินบริจาค
- เงินรายได้จากการบริหารและผลประโยชน์ต่างๆ จากอสังหาริมทรัพย์
- รายได้ของโครงการเลี้ยงตนเอง

2. แหล่งเงินทุนจากต่างประเทศ ได้แก่

2.1 เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศทางการศึกษานั้น
 มีลักษณะการให้ความช่วยเหลือ 2 แบบ คือ แบบแรก ผ่านทางกรมวิเทศสหการ ซึ่งเป็นการให้
 ความช่วยเหลือในรูปของเงินอุดหนุน วัสดุ อุปกรณ์ ทุนฝึกอบรม/ดูงาน ผู้เชี่ยวชาญ และอาสาสมัคร
 แบบที่สอง ให้กับหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาโดยตรง ลักษณะของการให้ความช่วยเหลือมหาวิทยาลัย
 ต่างๆ ของรัฐ ทั้งในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงศึกษาธิการได้รับความช่วยเหลือในรูปของ
 การแลกเปลี่ยน ครู อาจารย์ นักศึกษา ระหว่างมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชนในต่างประเทศ
 อย่างไรก็ตาม เงินทุนเพื่อการอุดมศึกษาจากแหล่งเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศก็ยังเป็นส่วนน้อย
 เมื่อเทียบกับแหล่งเงินอื่น จึงไม่สามารถใช้เป็นแหล่งเงินทุนหลักของการพัฒนาการอุดมศึกษา

2.2 เงินกู้/เงินยืม ในระยะเดียวกันกับที่มีการตื่นตัวเรื่องอัตราผลตอบแทนในการลงทุน
 เพื่อการศึกษา ประเทศไทยก็มีโครงการเงินกู้/เงินยืมจากต่างประเทศทั้งประเภทเสียดอกเบี้ย และ
 ไม่เสียดอกเบี้ย ตั้งแต่ พ.ศ. 2510 จนถึงปัจจุบันประเทศไทยได้แหล่งเงินกู้จากแหล่งภายนอกมาพัฒนา
 การศึกษาหลายโครงการ จากแหล่งเงินต่างๆ คือ ธนาคารโลก ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) รัฐบาล
 แคนาดา เดนมาร์ก และกองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจโพ้นทะเลแห่งญี่ปุ่น ฯลฯ ความกระตือรือร้น
 ที่จะขุมทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาโดยวิธีกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินภายนอกได้ลดลง ทั้งนี้เนื่องจากภาวะ
 การชำระหนี้ต่างประเทศมีสัดส่วนสูงมาก (นงราม เศรษฐพานิช และคณะ. 2532 : 29 - 56)

สภาพการณ์ลงทุนเพื่อการอุดมศึกษาในประเทศไทย

แหล่งเงินทุนหรือแหล่งรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นแหล่งเงินทุนหลัก คือ งบประมาณแผ่นดิน ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาประเภทจำกัดรับส่วนใหญ่อาศัยเงินทุนจากงบประมาณแผ่นดิน โดยเฉลี่ยถึงร้อยละ 80 ของรายได้ทั้งหมด (เทียนฉาย กิระนันท์. 2538 : 108) และจากการลงทุนด้านการศึกษาและอุดมศึกษาของรัฐพบว่าต่ำมาตลอดทุกแผนฯ โดยการลงทุนด้านการอุดมศึกษาในช่วงแผนฯ 1 - แผนฯ 7 มีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 0.24 - 0.58 ของ GNP โดยเฉพาะในช่วงแผนฯ 7 ที่มีอัตราการเพิ่มของการลงทุนอยู่ในระดับต่ำมาก กับทั้งยังมีโครงการพัฒนาที่สอดคล้องกับแผนฯ และได้รับการบรรจุไว้ในแผนฯ แล้ว แต่ไม่ได้รับงบประมาณ เป็นต้น นอกจากนี้จากสถานะเศรษฐกิจของประเทศชะลอตัวลงอย่างรวดเร็ว จากร้อยละ 8.7 ในปี 2538 เหลือร้อยละ 5.5 ในปี 2539 -0.4 ในปี 2540 -8.0 ในปี 2541 และ 0.9 ในปี 2542 จนเกิดปัญหาวิกฤติทั้งประเทศในช่วงปลายปี 2540 เป็นต้นมานั้น ได้ส่งผลกระทบในวงกว้างทั้งด้านเศรษฐกิจโดยรวม และด้านสังคม อันเกิดจากปัญหาการว่างงาน ปัญหาความยากจน ซึ่งย่อมส่งผลกระทบถึงปัญหาด้านการศึกษาและอุดมศึกษาไทย เพราะงบประมาณด้านการศึกษาได้ถูกปรับลดลงเป็นครั้งแรก ทั้งการที่ต้องปรับแผนการผลิตกำลังคนตามความต้องการของแรงงานที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการแสวงหามาตรการเพื่อช่วยเหลือบัณฑิตว่างงานโดยเร่งด่วน อนึ่งรัฐบาลมีนโยบายและมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของรัฐอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 49, 52-53)

การที่สถาบันอุดมศึกษาไทยได้รับเงินงบประมาณแผ่นดินที่จำกัดมาโดยตลอด ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและจากรายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาข้อมูลเพื่อกำหนดทิศทางของแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2543 - 2557) พบว่า สัดส่วนเงินงบประมาณแผ่นดิน เฉพาะงบดำเนินการต่อเงินรายได้จากแหล่งอื่นของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในแต่ละสถาบันมีความแตกต่างกัน และสัดส่วนเงินงบประมาณแผ่นดินที่เป็นงบดำเนินการต่อเงินรายได้จากแหล่งอื่นตั้งแต่ปีงบประมาณ 2541 2542 2543 และ 2544 เท่ากับ 55 : 45, 56 : 44, 50 : 50 และ 52 : 48 ตามลำดับ (สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2545 : 7-16) แสดงให้เห็นว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำเป็นต้องแสวงหารูปแบบการบริหารจัดการ เพื่อสามารถพึ่งตนเองให้มากขึ้นในด้านเงินทุน และการระดมทรัพยากร เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดดำเนินการการศึกษา

แนวทางการปฏิรูปเพื่อพัฒนาเงินทุนของการอุดมศึกษาไทย

จากสภาพปัญหาเกี่ยวกับการลงทุนทางการอุดมศึกษา ซึ่งมีผลต่อการปรับปรุงคุณภาพของการอุดมศึกษาไทยให้สามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 8 มาตรา 58 จึงได้กำหนดให้มีการปฏิรูประบบการบริหารการเงินและการระดมทรัพยากรเพื่อการอุดมศึกษาของประเทศและจากการสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับการปฏิรูประบบบริหารการเงินและการระดมทรัพยากรเพื่ออุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 และการปฏิรูป

อุดมศึกษาไทย ได้มีการสรุปผลและเสนอแนวทางการปฏิรูปเกี่ยวกับการบริหารการเงินและการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ซึ่งในที่นี้จะนำเสนอแนวทางการปฏิรูปเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณของรัฐให้กับสถาบันอุดมศึกษา และด้านการปฏิรูประบบบริหารการเงินและการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ดังนี้

1. ด้านการปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณของรัฐให้กับสถาบันอุดมศึกษา

1.1 จัดระบบการคิดค่าใช้จ่ายต่อหัว ต่อหลักสูตร สาขาวิชา ชั้นปี ระดับ เพื่อเป็นฐานในการกำหนดนโยบายให้การสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษา

1.2 สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ จัดสรรงบประมาณให้เป็นเงินอุดหนุนทั่วไป (block grants) เป็นรายปีและมีระบบการตรวจสอบผลการดำเนินงานของสถาบันที่เป็นลักษณะ performance assessment รวมทั้งการสนับสนุนงบประมาณในรูปแบบอื่นๆ อาทิ กองทุนยอเงินต้น (endowment fund) หรือเงินทุนสมทบ (matching fund) เป็นต้น เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาหารายได้จากแหล่งอื่นๆ ให้มากขึ้น

1.3 การสนับสนุนสถาบันของรัฐที่ยังอยู่ในระบบราชการ กำหนดให้เป็นระบบงบประมาณแบบแผนงานโครงการ (PPBS) และมีระบบการประเมินผลที่ชัดเจน

1.4 รัฐกำหนดนโยบายและมาตรการ การให้การสนับสนุนงบประมาณและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการดำเนินการแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันโดยเฉพาะสถาบันเอกชนที่เพิ่งจัดตั้งใหม่ อาทิ การจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ เป็นต้น

2. ด้านการปฏิรูประบบบริหารการเงินและการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

2.1 ระดมทรัพยากรอย่างหลากหลายทั้งด้านงบประมาณ การลงทุนและทรัพยากรอื่นๆ จากรัฐและเอกชน สถานประกอบการ ชุมชน เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาพยายามแสวงหาแหล่งรายได้ ตลอดจนวิธีการเพื่อการพึ่งพาตนเองให้มากขึ้น ทั้งนี้รวมทั้งการหาวิธีการเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนรับภาระค่าใช้จ่ายอุดมศึกษาอย่างเป็นธรรม โดยมีมาตรการด้านทุนการศึกษา กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ระดับอุดมศึกษาควบคู่กับมาตรการด้านระบบภาษีการศึกษา

2.2 แหล่งทรัพยากรที่จะสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาที่สำคัญมี 4 แหล่ง คือ 1) เงินอุดหนุนทั่วไป 2) การเก็บค่าเล่าเรียนโดยผู้รับโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษารับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามความเหมาะสม 3) ทรัพยากรที่มหาวิทยาลัยสามารถแสวงหารายได้เพิ่มขึ้นหรือการดำเนินกิจกรรมแสวงหารายได้ เช่น การบริการให้คำปรึกษา การวิจัยให้ภาคเอกชน การจัดหลักสูตรระยะสั้น สำหรับบุคคลภายนอก ฯลฯ และ 4) เงินบริจาคช่วยเหลือในรูปแบบอื่นๆ เช่น เงินบริจาคจากศิษย์เก่า และศิษย์ปัจจุบัน

2.3 ในการระดมทรัพยากรจากการบริจาค รัฐต้องจูงใจโดยลดภาษีการบริจาคให้สูงขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : ง, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 103-104)

ความหมาย แนวปฏิบัติ/หลักการ และวิธีการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการระดมเงินทุน ทางการอุดมศึกษา

ความหมายของการระดมเงินทุน

การระดมเงินทุน หมายถึง การหารายได้จากแหล่งอื่นนอกเหนือจากงบประมาณแผ่นดิน โดยการระดมความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ การบริจาค มีทั้งการบริจาคเงิน และทรัพย์สินอื่น เช่น ที่ดิน การปลูกสร้างอาคาร อุปกรณ์การศึกษา และสิ่งของ เครื่องใช้ การขอบริจาคมนี้ นอกจากแหล่งภายในประเทศแล้วยังมีองค์การและมูลนิธิระหว่างประเทศที่มีเงินสนับสนุนโครงการและกิจกรรมทางการศึกษา รวมทั้งความช่วยเหลือแบบให้เปล่าระหว่างรัฐบาล ต่อรัฐบาล (วิจิตร ศรีสอาน. 2528 : 84-85)

มหาวิทยาลัยแห่งแคลิฟอร์เนีย (University of California) ได้ให้ความหมายของการระดมเงินทุน หรือการณรงค์เพื่อเงินทุนว่าเป็นการดำเนินงานอย่างมีระบบในการหาเงินทุนและทรัพย์สินอื่นๆ สำหรับกิจการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย จากแหล่งทุนเอกชนที่หลากหลาย เช่น บุคคล บริษัท/ห้างร้าน องค์กร กลุ่มคน/สมาคม และมูลนิธิ (<http://www.ucop.edu/regents/policies/6070.html>)

และ Brakeley (1980 : VIII) ได้อธิบายคำว่าระดมเงินทุน (Fund raising) ว่า เป็นการดำเนินการเชิงธุรกิจ ซึ่งผู้ปฏิบัติงานเป็นบุคลากรมืออาชีพ ที่จะพัฒนาและกลั่นกรองหาเทคนิควิธีต่างๆ เพื่อเพิ่มระดับของการบริจาคจากบุคคล มูลนิธิ องค์กร/บริษัท รัฐบาล และหน่วยงานอื่นๆ

จากการให้ความหมายต่างๆ ดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า การระดมเงินทุน หมายถึง การหารายได้ทั้งในลักษณะที่เป็นตัวเงินและทรัพย์สินอื่นๆ จากการบริจาคโดยระดมความช่วยเหลือจากแหล่งทุนต่างๆ อาทิ บุคคล/ประชาชน องค์กร/บริษัท/สมาคม และมูลนิธิ ฯลฯ เพื่อนำมาใช้ในการจัดดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาโดยใช้วิธีการระดมเงินทุนในรูปแบบต่างๆ

แนวปฏิบัติ/หลักการ และวิธีการ/กิจกรรมในการระดมเงินทุน

ในการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้ประสบความสำเร็จจะต้องใช้วิธีการที่ได้มีการศึกษาและประเมินแล้วว่า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นระหว่างสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ที่มีภารกิจในการจัดการศึกษาเพื่อบริการสังคม และต้องการการสนับสนุนด้านเงินทุนจากผู้บริจาคเช่นกัน ในสถานการณ์เช่นนี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องสามารถแข่งขันได้ และแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของตนเองกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ที่มีภารกิจเดียวกัน จะต้องแสดงให้เห็นวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาของสถาบันที่เชื่อมั่นได้ว่าสถาบันจะสามารถอยู่ต่อไปในการรับผิดชอบต่อสังคมและผู้เรียน ในการดำเนินการเพื่อการระดมเงินหรือระดมความช่วยเหลือ/การสนับสนุนจากแหล่งทุนต่างๆ นั้นมีแนวปฏิบัติ/หลักการ และวิธีการ/กิจกรรมในประเด็นต่างๆ ดังนี้

สิ่งจำเป็นในการดำเนินการระดมเงินทุน

เพื่อให้เป้าหมายของการระดมเงินทุนประสบความสำเร็จ ความจำเป็นที่สำคัญ 6 ประการ มีดังนี้ (Edles. 93 :8)

1. เป้าหมายขององค์กรต้องเป็นที่มั่นใจของผู้บริจาคโดยเฉพาะ ผู้บริจาครายสำคัญนั้น ต้องทำให้เขามีความเชื่อถือ ความมั่นใจ เข้าใจ และรู้จักภารกิจขององค์กร
2. แบบแผนความเติบโตหรือความก้าวหน้าขององค์กรต้องเป็นที่รับรู้ องค์กรต้องสามารถพิสูจน์ศักยภาพ ความสามารถในการดำเนินการกิจ ในกรณีนี้ผู้นำขององค์กรจะเป็นสิ่งรับประกันที่สำคัญ
3. องค์กรหรือผู้นำองค์กรต้องเป็นที่รู้จักอย่างดีของสังคม หรือของผู้บริจาค จะต้องมีการติดต่อสื่อสาร สร้างสัมพันธภาพกับผู้สนับสนุนที่องค์กร หรือผู้นำองค์กรคาดหวังไว้
4. ผู้นำองค์กร อาทิ ผู้บริหารระดับสูงสุด หรือผู้ที่รับผิดชอบการรณรงค์เพื่อระดมเงินทุน ต้องเป็นผู้มีความสามารถสูง เป็นที่ยอมรับ และได้รับการพิสูจน์ผลงานในเรื่องการระดมเงินทุน
5. เหตุผลหรือความจำเป็นของการรณรงค์เพื่อระดมเงินทุนต้องมีความชัดเจน มีความเฉพาะเรื่อง และกระตุ้นความสนใจ สามารถอธิบายได้ว่า เป็นโครงการระดมเงินทุนอะไร เหตุผลของการจัดโครงการ ใครได้รับประโยชน์ และทำไมจึงต้องมีการดำเนินการโครงการขึ้น
6. ผลของการรณรงค์การระดมเงินทุน ต้องได้รับการประเมินและต้องแจ้งให้ผู้บริจาค/ผู้สนับสนุนทราบว่า จะมีการดำเนินการในเรื่องอะไร ระยะเวลาของการดำเนินการ และผลสำเร็จของโครงการ

แนวปฏิบัติงานเกี่ยวกับการระดมเงินทุน

ในการดำเนินงานระดมเงินทุนจากชุมชน/สังคม เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถแข่งขันกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ได้นั้น มีแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้
(<http://www.grantsbiz.com/article1007.html>)

1. สร้างความชัดเจนเกี่ยวกับความแตกต่างของสถาบันกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ซึ่งมีภารกิจเดียวกัน
2. สร้างภารกิจที่เป็นเอกลักษณ์ เป็นความโดดเด่น (solid) ของสถาบันให้บุคคลทั้งภายในและภายนอกสถาบันรับรู้ถึงภารกิจนี้ และวิสัยทัศน์นี้ว่า ทำไมจึงต้องมีการดำเนินการให้คงอยู่ต่อไป
3. รับผิดชอบต่อชุมชน/สังคม และนิสิตนักศึกษา โดยการทบทวนและประเมินบทบาทหน้าที่ เป้าหมาย และการเข้าถึง ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ รับฟังความคิดเห็นเพื่อนำมาประเมินทิศทางการดำเนินงานและการพัฒนากิจการของสถาบัน
4. รู้ว่าสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงาน/องค์กรอื่นๆ ที่มีการกิจในลักษณะที่คล้ายๆ กัน มีกิจกรรมหรือการดำเนินงานอะไรแก่ชุมชน/สังคม ซึ่งหากมีความเป็นไปได้ อาจเข้าร่วมสนับสนุนในโครงการอื่นๆ แต่ไม่ใช่สิ่งที่ซ้ำซ้อน ลอกเลียนแบบกัน

5. เต็มใจที่จะปรับเปลี่ยน เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว การที่สถาบันจะสามารถตอบสนองความต้องการของสังคม สถาบันจะต้องปรับตัวให้ทันการ หรือสามารถก้าวนำล่วงหน้าในลักษณะเชิงรุก

การบรรลุเป้าหมายการระดมเงินทุน

ในการดำเนินงานการระดมเงินทุนให้ประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย ควรมีการดำเนินการดังนี้ (<http://www.tcgroup.com/campaign.html>)

1. ระดมเงินที่ต้องการจำเป็นให้บรรลุตามโครงการ
2. เพิ่มการสนับสนุนต่างๆ สำหรับความจำเป็นในการดำเนินการ
3. ตรวจสอบความถูกต้องของภารกิจและแผนระยะยาว
4. ระบุผู้บริจาคหลักรายใหม่ และปรับปรุงพัฒนาสัมพันธ์ภาพกับผู้บริจาคเดิม
5. ให้ความรู้ทั้งผู้ปฏิบัติงาน/ผู้ได้รับมอบหมายงานระดมเงินทุนและชุมชน/สังคมที่กว้างขวางขึ้น
6. เสริมความแข็งแกร่งของคณะผู้บริหาร/คณะกรรมการ อาสาสมัครหลัก และบุคลากรมืออาชีพ
7. กระตุ้น/เร่งให้แผนกลยุทธ์ดำเนินการ
8. ให้การระดมเงินทุนมีความสมบูรณ์มากขึ้นกว่าเดิม

เหตุผลที่ประชาชนบริจาค

ในการจัดโครงการระดมเงินทุน หรือการรณรงค์เพื่อการบริจาค สิ่งแรกที่สำคัญ คือ ต้องมีความเข้าใจเหตุผลที่ประชาชนบริจาค จากผลการศึกษาสำรวจต่างๆ เพื่อหาคำตอบนี้ สรุปได้ ดังนี้ (<http://www.fundingsol.com/vitae2.html>)

1. อันดับต้น (High Priority)
 - 1.1 เป็นคณะกรรมการประจำสถาบัน เป็นกรรมการคนสำคัญ หรือเป็นคณะกรรมการในหน่วยงานต่างๆ ของสถาบัน
 - 1.2 มีอำนาจ มีอิทธิพล
 - 1.3 มีส่วนร่วมในคณะกรรมการรณรงค์
 - 1.4 เชื่อมั่น ศรัทธาต่อภารกิจ หน้าที่ การปฏิบัติงานของสถาบัน
2. อันดับกลาง (Medium Priority)
 - 2.1 ความสนใจเฉพาะ/พิเศษ ในโครงการที่ระดมเงินทุนนั้น
 - 2.2 เคารพ เชื่อถือต่อสถาบัน
 - 2.3 เชื่อถือ/เชื่อมั่นต่อภาวะผู้นำของกลุ่มทำงานที่มีการรณรงค์
 - 2.4 เพื่อสนับสนุนการบริจาคอื่นๆ
 - 2.5 ความมั่นคงทางการเงินของสถาบัน

2.6 โอกาสของความทรงจำ/การเป็นที่ยอมรับ/การเห็นคุณค่าที่ได้รับการเสนอ

2.7 ความรู้สึกของความรับผิดชอบต่อชุมชน/สังคม และความภาคภูมิใจในการเป็นพลเมือง

3. อันดับท้าย (Low Priority)

3.1 การได้รับการลดหย่อนภาษี

3.2 ความรู้สึกผิด/ละอายใจ

3.3 ความดึงดูดใจของสิ่งที่ใช้ในการส่งเสริมการรณรงค์

จริยธรรมในการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา

จริยธรรมในการระดมเงินทุนเป็นเรื่องของการกำหนดว่า อะไรที่ผู้ระดมเงินทุน (fund raisers) ควรทำและไม่ควรทำ ข้อตกลงที่เป็นสากล คือ การทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน การหลอกลวงและการไม่รักษาสัญญาถือว่า ผิด (wrong) นอกจากนี้ ผู้ระดมเงินทุนต้องมีความรับผิดชอบต่อลักษณะของงานและสถาบันที่ตนปฏิบัติงาน พื้นฐานจริยธรรมมีเกณฑ์สำหรับการพิจารณาตัดสินใจว่าการกระทำใดที่เป็นข้อห้าม/เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ความรับผิดชอบต่องานของผู้ที่ปฏิบัติงานการระดมเงินทุน คือ การหาเงินรายได้เข้าสู่สถาบันอุดมศึกษา ส่วนความรับผิดชอบต่อจริยธรรมของผู้ปฏิบัติงานนั้นเกิดจากบทบาทของการเป็นส่วนหนึ่งหรือส่วนประกอบของการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา บุคคลเหล่านี้มีหน้าที่ส่งเสริมผลประโยชน์ต่าง ๆ ของสถาบัน ขณะเดียวกันก็ต้องมีความรับผิดชอบในการดำเนินการและปฏิบัติงานตามภารกิจและปรัชญาของสถาบัน ผู้ปฏิบัติงานการระดมเงินทุนต้องมีจริยธรรมในการทำงาน การหารายได้จากการบริจาคเข้าสถาบันอุดมศึกษา/มหาวิทยาลัยโดยต้องไม่เป็นการหลอกลวง การโกง การไม่รักษาสัญญากับผู้บริจาคหรือการกระทำที่ฝ่าฝืนละเมิดกฎหมายเกี่ยวกับภาษี นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริจาคกับผู้ระดมเงินทุนต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อถือ (trust) ด้วยว่าผู้ระดมเงินทุนทำงานเสมือนเป็นเส้นทาง (conduit) ระหว่างผู้บริจาคกับสถาบันอุดมศึกษา ความคาดหวังจากความสัมพันธ์แห่งความเชื่อถือ ได้แก่ 1) ผู้บริจาคคาดหวังอย่างมีเหตุผลว่า ผู้ระดมเงินทุนจะปกป้อง/รักษาสิ่งที่เขาบริจาคโดยเข้าใจเจตนา/จุดประสงค์ของผู้บริจาค 2) ผู้บริจาคคาดหวังอย่างมีเหตุผลว่าผู้ระดมเงินทุนให้ข้อมูลที่เป็นจริง/ถูกต้องในการช่วยให้เขาตัดสินใจว่า จะบริจาคหรือไม่ และจะบริจาคอย่างไร และ 3) ผู้บริจาคคาดหวังอย่างมีเหตุผลว่า ผู้ระดมเงินทุนไม่หลอกลวง เมื่อเขาตัดสินใจเกี่ยวกับการบริจาค (Elliott & Gert. 2001 : 642-645)

ดังนั้น จริยธรรมในการปฏิบัติงานการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริจาค/ผู้สนับสนุน บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารหน่วยงานที่รับผิดชอบการระดมเงินทุนหรือบุคคลที่จัดทำโครงการระดมเงินทุนจึงควรตระหนัก และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะเป็นผู้ดำเนินงานระดมเงินทุน และในฐานะเป็นตัวแทนของสถาบันอุดมศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายภาษี และสร้างความน่าเชื่อถือแก่ผู้บริจาค ซึ่งจะเป็นภาพลักษณ์ที่ดีของสถาบัน และเป็นส่วนสำคัญในการทำให้งานการระดมเงินทุนประสบความสำเร็จในการหารายได้สู่สถาบันตามเป้าหมาย

การดำเนินงานและบริหารจัดการการระดมเงินทุน

หน่วยงานการระดมเงินทุน (The Development Office) เป็นหน่วยงานในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีบทบาทหน้าที่ในการระดมเงินทุน คำว่า "Development" และ "fund raising" เป็นคำที่ใช้แทนกันได้ เนื่องจากการหาทรัพยากรหรือกำลังเงิน (resources) เพื่อใช้ในการพัฒนาความเจริญเติบโตก้าวหน้าของสถาบันเป็นบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานนี้ ตามโครงสร้างของสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานการระดมเงินทุนเป็นความรับผิดชอบงานหนึ่งในตำแหน่งรองอธิการบดี แต่ทั้งนี้การวางตำแหน่งงานนี้ก็ขึ้นอยู่กับขนาดและระบบการบริหารงานภายในของสถาบันที่จะกำหนดตำแหน่งงานและภารกิจด้านนี้ที่แตกต่างกันไป (Knowles. 1970 : 5-101—103)

การบริหารจัดการงานการระดมเงินทุนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากการมีตำแหน่งงานรับผิดชอบแล้ว องค์ประกอบในการดำเนินงานที่ดี ได้แก่ การจัดทำแผนงาน การแต่งตั้งบุคลากร การกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและบุคลากร งบประมาณ และการประเมินผลงาน ซึ่ง Schaff (1999 : 10-18) ได้เสนอ รูปแบบการวางแผนการระดมเงินทุนว่า ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

1. การทำความเข้าใจในภาพกว้าง เป็นการดูสถานภาพทางการเงินของสถาบันที่เกี่ยวกับรายรับ - รายจ่าย เพื่อตัดสินใจว่า สถาบันมีความต้องการจำเป็นเงินทุนในเรื่องอะไร เท่าไร เพื่อการวางแผนว่า สถาบันจะได้เงินทุนนี้จากไหน และอย่างไร การมองดูว่าผู้บริจาคเห็นสถาบันเป็นอย่างไร จะทำให้สถาบันสามารถสร้างศักยภาพของตนให้ตรงตามความคาดหวังนั้น นอกจากนี้ การทบทวนประวัติการบริจาคว่า ใครเป็นผู้บริจาค บริจาคอะไร จะทำอย่างไรจึงได้รับการสนับสนุนเงินทุนเหล่านั้นได้อีก วิธีการ/กิจกรรมใดที่จะสามารถใช้ในการระดมเงินทุน จากนั้นทำการวางแผนแยกส่วน ประเภทแหล่งการระดมเงินทุนจากกลุ่มต่างๆ ในขั้นตอนนี้ สถาบันจะสามารถคาดการณ์ หรือประเมินประมาณเกี่ยวกับประเภทของผู้บริจาค หรือแหล่งการระดมเงินทุน และวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน

2. การตัดสินใจสิ่งที่นำมาใช้ นี่เป็นหัวใจสำคัญของแผนการระดมเงินทุนว่าจะใช้วิธีการ/กิจกรรมอะไร ประเภทไหน ในสถานการณ์อะไร การกำหนดเวลาในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ จะต้องมีการจัดทำปฏิทินแผนงาน อาจเริ่มด้วยร่างแผนกิจกรรมบนพื้นฐานข้อมูลที่มี ส่วนรายละเอียดอื่นๆ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงหรือปรับให้สมบูรณ์ภายหลังได้ เมื่อสร้างแผนงานแล้วจะต้องสร้างวิธีการสื่อสารในลักษณะต่างๆ เพื่อที่จะนำเสนอให้สังคมและผู้บริจาคเห็นและรับทราบความสำคัญของผลงานของสถาบัน ความโดดเด่น ความพิเศษ และทิศทางการพัฒนาของสถาบัน จำนวนเงินที่โครงการระดมเงินทุนเพื่อการพัฒนาสถาบันจำเป็นต้องใช้ รวมทั้งวิธีการประเมินโครงการระดมเงินทุน ฯลฯ ความเชื่อถือ ความศรัทธาของสังคมและผู้บริจาค จะส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการฯ นอกจากนี้ การคำนึงถึงศักยภาพของผู้บริจาคเป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน เช่น การสำรวจข้อมูลว่าใครมีส่วนร่วมในบทบาทด้านต่างๆ ของสถาบัน เป็นผู้บริจาค/สนับสนุนทั้งเงินและเวลา มีสัมพันธภาพมานานกับสถาบัน ช่วยเหลือ สนับสนุนสถาบัน และใครอีกที่อาจต้องการจะบริจาค/สนับสนุนสถาบัน การศึกษาการสำรวจเกี่ยวกับคำถามเหล่านี้จะช่วยให้สถาบันสามารถค้นพบผู้ที่สามารถบริจาคหรือสนใจที่จะบริจาค ที่เป็นแหล่งระดมเงินทุนที่สำคัญได้ นอกจากนี้ควรมีการจัดทำ

ฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับแหล่งระดมเงินทุน/ผู้บริจาคเหล่านี้ อาทิ ชื่อ สถานที่อยู่ ประวัติ และสถานภาพ เป็นต้น ส่วนด้านผู้บริหารหน่วยงานหรือคณะกรรมการบริหารงานการระดมเงินทุนของสถาบัน บุคคลเหล่านี้ควรให้การสนับสนุนที่สามารถทำได้ในหลายๆ วิธี เช่น การจัดกิจกรรม การติดต่อประสานงานต่างๆ การแนะนำกลุ่มเพื่อน หรือหน่วยงานธุรกิจ เป็นต้น คณะกรรมการจะต้องมีความรู้ ความสามารถ และศักยภาพในการเป็นผู้นำในการระดมเงินทุน ใช้ความสามารถในการดำเนินงานได้บรรลุตามความต้องการจำเป็นของสถาบัน

3. การรวมสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกัน เมื่อทำการออกแบบแผนการระดมเงินทุนได้ทั้งข้อมูลที่ต้องการ ปฏิทินกิจกรรม รวมทั้งวิธีการ/กิจกรรมแล้ว ควรมีการทำแผนงานการระดมเงินทุนที่เป็นโครงการหรือกิจกรรมตลอดทั้งปี ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นภาพรวมและความชัดเจนของโครงการระดมเงินทุนของสถาบันในแต่ละโครงการ รวมทั้งช่วงเวลาของการจัดกิจกรรม ทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนนั้นจำเป็นต้องมีกรอบเวลา (time-frame) และกำหนดเวลา (deadline) นอกจากนี้ แต่ละกิจกรรมควรมีตารางรายละเอียดของเนื้อหา พร้อมทั้งกรอบเวลาและกำหนดเวลาในแต่ละเรื่องด้วย ในการดำเนินการนี้ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ จะเอื้อต่อการทำงานให้ง่ายขึ้นเกี่ยวกับระดับของรายละเอียดของแผนงานที่ต้องการทราบ เช่น สามารถมองเห็น 1) ภาพรวมโดยสรุป : เห็นว่าสถาบันคาดหวังจากการระดมเงินทุนจากแต่ละแหล่งระดมเงินทุน/แหล่งบริจาค มากเท่าไร และเมื่อไร 2) ตารางกิจกรรม : เห็นรายละเอียดในแต่ละแหล่งระดมเงินทุน/แหล่งบริจาค และวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนโดยสรุป 3) การมอบหมายหน้าที่ : เห็นว่าใครรับผิดชอบในแต่ละงาน และใครเป็นผู้ช่วย และ 4) กิจกรรมปัจจุบัน : เห็นแผนงานเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องการเน้นจากปฏิทินที่เป็นวัน สัปดาห์ หรือเดือน

4. การตรวจสอบแผน/โครงการ ในการประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน หากสามารถติดตามได้ว่า มีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน เช่น ข้อผิดพลาดเกิดจากใคร ในเรื่องอะไร จะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ตรงประเด็น และลดความเสียหายหรือผลกระทบต่องาน/โครงการ ความรวดเร็วและความยืดหยุ่นนี้จะเพิ่มโอกาสของการระดมเงินทุนตามความต้องการจำเป็นของสถาบัน

หลังจากการปฏิบัติการของการณรงค์ระดมเงินทุน แผนงานโครงการนั้นจะเป็นสิ่งที่มีคุณค่าช่วยให้บรรลุตามเป้าหมายของสถาบัน ทำให้มองเห็นว่า อะไรเป็นไปอย่างถูกต้อง อะไรไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ ยังทำให้เห็นว่า งานอะไรเป็นความจำเป็น/สำคัญก่อน - หลัง งานอะไรจำเป็นต้องเพิ่มเวลามากขึ้น และงานอะไรที่ต้องการความพิเศษ

ในการดำเนินงานเกี่ยวกับบุคลากรของหน่วยงานการระดมเงินทุนนั้น โดยทั่วไป จำนวนของผู้ปฏิบัติงาน (staff) ขึ้นอยู่กับขนาดของสถาบันและวัตถุประสงค์ของโครงการระดมเงินทุน โดยเฉพาะจำนวนบุคลากรประจำ (full-time staff) มักเป็นจำนวนจำกัด ผู้บริหารงานการระดมเงินทุนซึ่งอาจเป็นตำแหน่งรองอธิการบดี หรือผู้อำนวยการรับผิดชอบในหน้าที่เกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ศิษย์เก่า การข่าว ฯลฯ เมื่อโครงการระดมเงินทุนใดเริ่มดำเนินการ อาจมีการจ้างบุคลากรภายนอกสถาบันร่วมปฏิบัติงานเพิ่ม ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะและขนาดของโครงการฯ อย่างไรก็ตาม บุคลากรประจำในหน่วยงาน The Development Office จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ

งานระดมเงินทุนระดับมืออาชีพ (professional) เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการระดมเงินทุน (Knowles. 1970 : 5-104—105)

สำหรับการงบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของหน่วยงานการระดมเงินทุนนั้น จะขึ้นอยู่กับ การดำเนินโครงการณรงค์ของสถาบัน ขนาดของสถาบัน การพัฒนาบุคลากร ฯลฯ และขึ้นอยู่กับปรัชญาของผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินการที่ว่า การลงทุนด้วยเงินเพื่อให้ได้เงิน (investing money to raise money) งบประมาณของหน่วยงาน ได้แก่ เงินเดือนของบุคลากร ค่าใช้จ่ายที่เป็นกิจกรรมของหน่วยงาน การประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการต่างๆ สู่ชุมชนสังคม ค่าเครื่องมือ/เครื่องใช้ในหน่วยงาน เป็นต้น (Knowles. 1970 : 5-105—106) นอกจากนี้ งบประมาณยังเป็นส่วนประกอบที่ใช้ในการพิจารณาตัดสินใจ ในการให้การสนับสนุนโครงการระดมเงินทุน เป็นปัจจัยที่ผลักดันให้ผู้รับผิดชอบโครงการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการ ดังนั้นกระบวนการในการจัดทำงบประมาณจึงต้องดำเนินการอย่างรอบคอบตามขั้นตอน ดังนี้ 1) การเตรียมการเป็นขั้นตอนของการรวบรวมผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับพัฒนาการเปลี่ยนแปลง 2) การจัดทำเป็นขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูลและเอกสารการเงิน โดยงบประมาณและโครงการจะต้องไปด้วยกันได้ และลงตัวกัน 3) การตอบสนอง การสอบถาม/อภิปราย และการวิเคราะห์ เป็นขั้นตอนของการนำเสนอเพื่อรับการพิจารณา และวิเคราะห์โครงการและงบประมาณ การมีเอกสารโครงการและงบประมาณที่ดี มีผลต่อการให้การสนับสนุนโครงการ หรืออาจได้เพิ่มงบประมาณ 4) การเปรียบเทียบ เป็นขั้นตอนที่ผู้รับผิดชอบหน่วยงานระดมเงินทุน ควรเปรียบเทียบโครงการงบประมาณในปัจจุบันกับผลโครงการงบประมาณในปีที่ผ่านมา และจะเป็นการดีมาก หากมีการจัดทำแผนภูมิแสดงประวัติของรายได้ และรายจ่ายในการดำเนินงานระดมเงินทุนย้อนหลัง 5 ปี เปรียบเทียบกับปัจจุบัน การเปรียบเทียบงบประมาณและผลการดำเนินงาน จะแสดงให้เห็นการลงทุนของงานการระดมเงินทุนในอนาคตที่ชัดเจน 5) การให้ความเห็นชอบ/การยอมรับ เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการนำเสนอโครงการงบประมาณแก่ผู้นำทางการบริหารเพื่อการอนุมัติ ซึ่งหากเป็นการบริหารงานในสถาบันขนาดใหญ่ จะต้องมีการนำเสนอตามขั้นตอนการบริหารงาน เพื่อการจัดสรรงบประมาณของหน่วยงาน (Connell & Associates. 1997 : 51-56)

ในการประเมินผลการระดมเงินทุน ควรได้มีการศึกษารายละเอียดของวิธีการและผลการดำเนินงานที่นำมาใช้ Greenfield & Dreves (1997 : 120-122) ได้นำเสนอแนวทางในการประเมินผลความสำเร็จของโครงการระดมเงินทุนในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ผู้ให้การสนับสนุน จำนวนของบุคคลที่บริจาคเป็นตัวอย่างที่แรกสุดที่มีต่อความสำเร็จของวิธีการ/กิจกรรมที่ได้เลือกนำมาใช้
2. รายได้ที่ได้รับ รายได้โดยรวมที่ได้จากแต่ละวิธีต้องคำนวณอย่างถูกต้อง จะทำให้ทราบว่าวิธีการ/กิจกรรมใดที่ให้ผลที่แตกต่าง เพื่อใช้ในการพิจารณาเลือกใช้วิธีการ/กิจกรรมในอนาคต
3. ค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายมีส่วนสัมพันธ์กับวิธีการ/กิจกรรมระดมเงินทุน ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องมีความเข้าใจ เพื่อสามารถได้ผลการประเมินที่ถูกต้อง
4. ขนาดของรายได้ กิจกรรมการระดมเงินทุนต้องประเมินได้ว่า มีผลสำเร็จอย่างไร ในจำนวนเงินที่หาได้ ขนาดของรายได้แสดงให้เห็นถึงการยอมรับ/ความศรัทธาของผู้บริจาคที่มีต่อ

สถาบัน/องค์กรที่ขอความสนับสนุน และความสอดคล้องว่าโครงการที่ต้องการสนับสนุนทางการเงินนั้นมีคุณค่า

วิธีการ/กิจกรรมในการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา

ในการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาจากแหล่งทุนในการระดมเงินทุนที่สำคัญ ได้แก่ ศิษย์เก่า (Alumni) บุคคล/ประชาชน (Individuals/Civic Groups) องค์กร/บริษัท/สมาคม (Corporation) และมูลนิธิและ/หรือกองทุน (Foundation) สถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปมีวิธีการ/กิจกรรมในการดำเนินการตามลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งระดมเงินทุนกับสถาบันอุดมศึกษาดังนี้

1. ศิษย์เก่า (Alumni)

ศิษย์เก่าเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือสนับสนุนกิจการของสถาบันอุดมศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากเมื่อศิษย์เก่าสำเร็จการศึกษาและประกอบอาชีพได้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ส่วนใหญ่มักจะนึกถึงสถาบันการศึกษาที่ตนสำเร็จการศึกษามีสัมพันธภาพของศิษย์เก่ากับสถาบันการศึกษาเป็นลักษณะของความรัก ความผูกพัน การมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน เป็นสมาชิกของครอบครัวสถาบันเดียวกัน และมีความปรารถนาเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมพัฒนากิจการของสถาบันการศึกษาที่ตนสำเร็จการศึกษามาตั้งแต่อดีต สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งในต่างประเทศได้รับการสนับสนุนจากการบริจาคของศิษย์เก่าเสมือนเป็นหลักของแหล่งระดมเงินทุน (Fundraising Backbone) โดยได้รับทุนสนับสนุนในสัดส่วนสูงกว่าแหล่งเงินทุนอื่นๆ (Knowles. 1970 : 5-108)

ศิษย์เก่าเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษา ความสำเร็จในชีวิตและการทำงาน ถือเป็นคุณภาพของสถาบันการศึกษา ดังนั้น ศิษย์เก่า จึงเป็นทั้งผู้สนับสนุนและเป็นตัวแทนของสถาบันอุดมศึกษา การมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างศิษย์เก่ากับสถาบันจะเป็นช่องทางสื่อสาร รับทราบ เกิดความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับทิศทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาในด้านต่างๆ การมีโครงการศิษย์เก่าสัมพันธ์ (Alumni Relations Program) จะทำให้เกิดการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับศิษย์เก่าและสถาบันร่วมกัน รายได้จากค่าสมาชิก การจัดบริการ กิจกรรมอาสาสมัครต่างๆ จะสามารถนำมาใช้สนับสนุนโครงการฯ ทำให้เกิดเงินทุน และศิษย์เก่าจะเกิดความรู้สึกของการมีส่วนร่วมได้ส่วนเสีย (Stakeholders) กิจกรรมต่างๆ ที่สามารถจัดในโครงการฯ ได้แก่ การจัดฝึกอบรมทางวิชาการ ทัศนศึกษาเพื่อการศึกษา เป็นต้น ซึ่งจะเกิดประโยชน์ทั้งตัวศิษย์เก่า และชุมชน ในการดำเนินโครงการฯ ดังกล่าว การจัดทำฐานข้อมูลส่วนตัว ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวกับสถาบันของศิษย์เก่า เช่น ปีการศึกษาที่เข้ารับการศึกษ/สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ฯลฯ เป็นข้อมูลที่สำคัญในการดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกัน (Fisher. 2002:109-113)

สำหรับวิธีการ/กิจกรรมที่ใช้ในการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า นั้น โดยทั่วไป วันสำคัญหรือวาระพิเศษต่างๆ ของสถาบัน เช่น วันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบัน การประชุมประจำปี วันศิษย์เก่า ฯลฯ

เป็นโอกาสที่ดีในการประชาสัมพันธ์โครงการระดมเงินทุนได้อย่างกว้างขวาง กิจกรรมต่างๆ ที่สถาบัน มักจัดในโอกาสเหล่านี้ ได้แก่ การเลี้ยงสังสรรค์ การแสดงดนตรี การประมูล การจัดเทศกาลภาพยนตร์ งานชิมไวน์ การแสดงแฟชั่นโชว์ การฉลองเทศกาลต่างๆ ฯลฯ ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ดังกล่าว เป็น การเปิดกว้างของมหาวิทยาลัย/สถาบันและการระดมเงินทุน ซึ่งเป็นแหล่งระดมเงินทุนที่เห็นชัดเจน (Brakeley. 1980:77-78)

2. บุคคล/ประชาชน (Individuals/Civic Groups)

บุคคล/ประชาชนที่บริจาคเงินทุน หรือให้การสนับสนุนช่วยเหลือกิจการการจัดการศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษา โดยทั่วไปคือ บุคคลในคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย/สถาบัน (Board of trustees) คณะกรรมการที่ปรึกษาของมหาวิทยาลัย/สถาบัน (Advisory Boards) บิдамารดา และญาติผู้ใหญ่ของนิสิตนักศึกษาปัจจุบันและของศิษย์เก่า สถาบันอุดมศึกษาที่มีประสพการณ์ ความสำเร็จในการระดมเงินทุนจากบุคคลกลุ่มนี้จะใช้วิธีติดต่อที่ใกล้ชิดและสม่ำเสมอ เมื่อนิสิตนักศึกษา ปัจจุบันสำเร็จการศึกษา สถาบันก็ยังคงเก็บรักษารายชื่อบิдамารดาเอาไว้ ด้วยเหตุผลคือแม้ในปัจจุบัน บางคนไม่สามารถให้การสนับสนุน ช่วยเหลือหรือบริจาคเงินทุนได้ แต่ในอนาคตบุคคลเหล่านี้ อาจ กระทำได้ ซึ่งไม่มีใครสามารถล่วงรู้อนาคต การเก็บรายชื่อจะทำให้ไม่สูญเสียบุคคลที่มีคุณค่า และ ในการติดต่อกับบุคคลกลุ่มนี้ สถาบันได้จัดส่งจดหมาย รายงานผลการดำเนินงานและการพัฒนา มหาวิทยาลัย/สถาบันประจำปี แม้ในปีแรกๆ การตอบรับมีไม่มากนัก แต่ในปีต่อๆ มา การตอบรับดีขึ้น เรื่อยๆ ซึ่งเนื่องมาจากประโยชน์ของการติดต่ออย่างสม่ำเสมอ (Duronio and Loessin. 1991 : 182)

นอกจากบุคคล/ประชาชนกลุ่มดังกล่าวแล้ว สถาบันอุดมศึกษาสามารถทำให้บุคคล/ประชาชน กลุ่มอื่นๆ ในชุมชนสนใจในการดำเนินการของสถาบันว่ากำลังทำอะไร มีโครงการพัฒนาการจัดการศึกษา อะไร และต้องการความร่วมมือ การสนับสนุนช่วยเหลือในเรื่องอะไรบ้าง บุคคล/ประชาชนเหล่านี้จะ เป็นกลุ่มที่มีอาชีพหลากหลาย ทั้งชาย หญิง เช่น เป็นนายธนาคาร นักวิชาการ นักสังคมสงเคราะห์ นักธุรกิจ ค้าขาย ฯลฯ ซึ่งสามารถให้ความร่วมมือกับสถาบันได้เป็นอย่างดี และในการรับการช่วยเหลือ สนับสนุนจากบุคคล/ประชาชนไม่ว่าจะเป็นการบริจาค หรือความร่วมมือในลักษณะอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็น จำนวนมากน้อยเท่าไร บุคคล/ประชาชนส่วนใหญ่ชอบที่จะได้รับการบันทึกชื่อเพื่อเป็นเกียรติแก่ตน เช่น ในรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ครุภัณฑ์ ตึก อาคารสถานที่ เป็นต้น (Schaff. 1999 : 111-114)

วิธีการ/กิจกรรมที่สถาบันอุดมศึกษาใช้ในการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ได้แก่ การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินต่างๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ การรับบริจาค เป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัย เป็นต้น

3. องค์กร/บริษัท/สมาคม (Corporation)

องค์กร/บริษัท/สมาคมส่วนใหญ่ต้องการให้ตนเป็นหนึ่งในเลิศ (first-class) ในชุมชน การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาโดยการบริจาคเงินหรือใน รูปแบบต่างๆ เป็นส่วนสำคัญในการตั้งฐาน หรือดำเนินกิจการของตนในชุมชนนั้นๆ องค์กรเหล่านี้

จำนวนมากมีนโยบายเกี่ยวกับการบริจาคแก่สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวพันกับภาษี (Duronio and Loessin. 1991 : 53-54)

นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลระดับคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารขององค์กรดังกล่าวกับสถาบันอุดมศึกษาจะเป็นโอกาสของความร่วมมือกัน โดยองค์กร/บริษัท/สมาคม สนับสนุนช่วยเหลือสถาบันอุดมศึกษาจากการบริจาค และให้ความร่วมมือต่างๆ ขณะเดียวกันก็ได้รับประโยชน์จากผลการศึกษาค้นคว้าวิจัย ผลงานทางวิชาการ รวมถึงบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษา ลักษณะความร่วมมือนี้ สถาบันอุดมศึกษาสามารถขยายขอบเขตถึงองค์กร/บริษัท/สมาคมที่ตั้งอยู่ในบริเวณนอกเหนือจากพื้นที่หรือชุมชนที่สถาบันอุดมศึกษาตั้งอยู่ได้อีกด้วย (Brakeley. 1980:18)

สำหรับวิธีการ/กิจกรรมที่สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหาทุนและโครงการความร่วมมือจากองค์กร/บริษัท/สมาคม ได้แก่ การรับบริจาคครุภัณฑ์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องมือเครื่องใช้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย ทุนการศึกษา การกีฬา โครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา นอกจากนี้ มีการสร้างความร่วมมือ (partnerships) ระหว่างบริษัทกับมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อจำหน่ายสินค้าแก๊ตียักษ์เก่าหรือบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน แล้วนำผลกำไรส่วนหนึ่งมอบเป็นทุนสนับสนุนกิจการของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น (<http://www.public-affairs.unsw>)

4. มูลนิธิและ/หรือกองทุน (Foundation)

มูลนิธิตั้งและ/หรือกองทุน เป็นเงินทุนที่ต้องมีวัตถุประสงค์เฉพาะชัดเจนว่า เพื่อสนับสนุนในเรื่องอะไรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน และเป็นแหล่งการระดมเงินทุนที่สามารถเติบโตได้ดี หากสถาบันอุดมศึกษา มีการรักษาสัมพันธภาพที่ดีกับเจ้าของมูลนิธิ/กองทุน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมูลนิธิและกองทุน ดังนั้น จึงเป็นความจำเป็นและความสำคัญที่ผู้ปฏิบัติงานต้องศึกษานโยบายของการสนับสนุนของมูลนิธิ/กองทุนต่อวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน รวมทั้งระเบียบปฏิบัติเฉพาะที่เกี่ยวข้อง (Brakeley. 1980:18)

สถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไป มักได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิและกองทุนในพื้นที่ที่สถาบันตั้งอยู่ ผู้รับผิดชอบงานส่วนนี้ของสถาบัน จะต้องรักษาความสัมพันธ์กับมูลนิธิ/กองทุน โดยการพบปะผู้บริจาคมูลนิธิ/กองทุนเพื่อรายงานผลการดำเนินงานของโครงการที่ได้รับทุนสนับสนุนและนำเสนอการขอการสนับสนุนในโครงการอื่นๆ ที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของทุน ตามเวลาที่เหมาะสมและอย่างระมัดระวัง ซึ่งบางโครงการอาจต้องใช้เวลาคอย นอกจากนี้ ต้องดำเนินการหาข้อมูลและสร้างความสัมพันธ์กับมูลนิธิและกองทุนอื่นๆ รวมทั้งวิธีการเข้าถึง (approach) (Duronio and Loessin. 1991: 183-184)

สำหรับวิธีการ/กิจกรรมที่สถาบันอุดมศึกษาใช้ในการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน ได้แก่ การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญ หรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน การระดมจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อก่อสร้างหรือซ่อมแซมอาคารสถานที่ของสถาบัน การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิ

และ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนฝ่ายธนาคาร สถาบันการเงินอื่นๆ การหารายได้จากการให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิ เป็นต้น

การระดมเงินทุนในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ มีการดำเนินการด้านการระดมเงินทุน (Fund raising) อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีวัฒนธรรมในการช่วยเหลือ สนับสนุน การบริจาค (Philanthropy) แก่หน่วยงานที่ทำงานเพื่อสังคม (non-profit organization) เช่น โบสถ์ โรงพยาบาล พิพิธภัณฑ์ องค์กรการกุศลต่างๆ รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีการระดมเงินทุนมา นานกว่าสามร้อยปีแล้ว ทั้งนี้ผู้บริจาคจะได้รับการลดหย่อนภาษีที่เหมาะสมจากการบริจาค สำหรับการ ดำเนินงานเกี่ยวกับการระดมเงินทุนในแต่ละสถาบันอุดมศึกษานั้น มีความเหมือนและความ แตกต่างกันบ้าง ขึ้นอยู่กับความเป็นมาและลักษณะเฉพาะของสถาบัน ดังต่อไปนี้

Pittsburg State University

มหาวิทยาลัย Pittsburg เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ตั้งอยู่ในมลรัฐ Kansas ประเทศ สหรัฐอเมริกา มีหน่วยงานชื่อ Division of University Advancement ทำหน้าที่รับผิดชอบทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารจัดการ และการจัดกิจกรรมการระดมเงินทุนจากแหล่งระดมเงินทุนต่างๆ โดยมี บทบาทหน้าที่ ดังนี้ 1) ส่งเสริม/สนับสนุนการพัฒนาความคงอยู่ของมหาวิทยาลัย โดยใช้แผนกลยุทธ์ และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ สื่อสังคม/ชุมชน 2) ทำงานร่วมกับมูลนิธิของมหาวิทยาลัยใน การหาเงินทุน เพื่อช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการบรรลุตามภารกิจ/บทบาท 3) สนับสนุน และสร้างความสัมพันธ์ที่เป็นประโยชน์ร่วมกันกับศิษย์เก่าและบุคคลอื่นๆ 4) ช่วยให้มีวิทยาลัย ให้คงฐานะความเป็นศูนย์กลางของความรู้ ปัญญา และวัฒนธรรม วิสัยทัศน์ของหน่วยงานนี้ คือ จะเผยแพร่เรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับมหาวิทยาลัย Pittsburg สู่สาธารณชนทั่วไป เพื่อเพิ่มพูนความรัก ภักดีของศิษย์เก่าและความศรัทธาของบุคคลอื่นๆ รวมทั้งส่งเสริมความคงอยู่ของมหาวิทยาลัย

ในการดำเนินการตามวิสัยทัศน์และให้บรรลุภารกิจ/บทบาทของมหาวิทยาลัย จะเป็นไปตาม สิ่งที่สำคัญเป็นหลัก ซึ่งจะใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างความสัมพันธ์ การตัดสินใจ และการจัด โครงการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนต่างๆ ความสำคัญหลักที่ยึดในการปฏิบัติงาน ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมและการเห็นคุณค่าของอาสาสมัคร
2. การสื่อสารที่ดีกับบุคคลทุกกลุ่มของมหาวิทยาลัย
3. การบริการ
4. ความร่วมมือในลักษณะเฉพาะกับอาจารย์ บุคลากร นักศึกษา และผู้บริหาร
5. การดำเนินกิจการหารายได้ด้วยความรู้สึกที่ลึกซึ้งของความเคารพนับถือ

ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม คุณธรรม และความสุภาพ/มารยาท

6. การประสบความสำเร็จในระดับคุณภาพสูงสุดในสิ่งที่กระทำ

7. การเคารพนับถือและส่งเสริมธรรมเนียม จารีตประเพณีของมหาวิทยาลัย ขณะเดียวกันกับการยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นความจำเป็น

แหล่งการระดมเงินทุนที่สำคัญ ที่สนับสนุนการดำเนินการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย คือ ศิษย์เก่า และบุคคล/ประชาชน ที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนอนาคตของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจัดทำ website แนะนำผู้อำนวยการหน่วยงานการระดมเงินทุน พร้อมทั้งคุณสมบัติ และประสบการณ์การทำงานด้านการเงิน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธี/กิจกรรมเกี่ยวกับการบริจาคที่ใช้ในการระดมเงินทุน เช่น มูลนิธิมหาวิทยาลัย (Pittsburg State University Foundation) โดยมีการอธิบายเกี่ยวกับมูลนิธิและการลดภาษีจากการบริจาค รวมทั้งผู้บริจาคจะได้รับหนังสือรับรองการเป็นสมาชิก มีรายชื่อในรายงานการบริจาคประจำปีและจะได้รับเชิญมาในงานที่เป็นวาระสำคัญของมหาวิทยาลัย ผู้บริจาคเงินจำนวน \$1,000 หรือมากกว่า ประจำปี จะได้เป็นสมาชิกของ The President's Club และได้รับการบันทึกชื่อในรายงานการบริจาคประจำปี ได้รับข่าวสารสำคัญๆ เกี่ยวกับมหาวิทยาลัย และได้รับเชิญมาในงานที่เป็นวาระสำคัญของมหาวิทยาลัยเช่นกัน ส่วนช่องทางการบริจาคเงินสดมีหลายวิธี เช่น บริจาคผ่านทางบัตรเครดิต เป็นเช็คเงินสด โดยมีรายละเอียดของวิธีการต่างๆ ใน website (<http://www.pittstate.edu/admin/vpual/advgoals.html>)

นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมการระดมเงินทุนต่างๆ เช่น โครงการรับบริจาคจากศิษย์เก่ารุ่นต่างๆ โดยศิษย์เก่าจัดการประชุมเพื่อทำแผนการบริจาคแก่มหาวิทยาลัย การจัดงาน Family Day เพื่อเป็นการระลึกถึงมหาวิทยาลัย เป็นต้น (<http://www.pittstate.edu/devel/stuedpro.html>)

University of North Texas

มหาวิทยาลัย North Texas เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ตั้งอยู่ในมลรัฐเท็กซัส (Texas) ประเทศสหรัฐอเมริกา มีการดำเนินงานระดมเงินทุนโดยหน่วยงาน The Office of Development ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. สร้างโอกาสสำหรับนักศึกษาโดยการเพิ่มทุนการศึกษา
2. หาผู้บริจาคที่เหมาะสมกับวิธีการบริจาคแบบต่างๆ
3. ให้บริการการวางแผนเกี่ยวกับทรัพย์สินและภาษี ฟรี
4. สร้างความสัมพันธ์ที่เป็นส่วนร่วมกับองค์กร/สมาคม และมูลนิธิ
5. หาทุนสำหรับการวิจัยและพัฒนา
6. จัดการรวมตัว/ชุมนุม/พบปะกันของศิษย์เก่า และบุคคล/ประชาชนที่สนับสนุนมหาวิทยาลัยในโอกาสหรือวันสำคัญของมหาวิทยาลัย
7. จัดทำและปรับข้อมูลศิษย์เก่าให้เป็นปัจจุบัน (ข้อมูลต่างๆ ของศิษย์เก่าและการบริจาค)
8. รำลึกถึง/ให้ความสำคัญกับผู้บริจาคเมื่อมีการจัดประชุมสำคัญ หรืองานสำคัญของมหาวิทยาลัย

9. ติดต่อสื่อสารกับผู้บริจาคผ่านทางจดหมายข่าวที่เกี่ยวกับการรับบริจาค รายงาน การบริจาคประจำปี และจดหมายข่าวอื่นๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

10. จัดกิจกรรมการรณรงค์ระดมเงินทุน

11. เพิ่ม/ขยายกองทุนถาวรของมูลนิธิมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมีการจัดทำ website ของหน่วยงาน The Office of Development ที่แสดง ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับหน่วยงาน ได้แก่ บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน วิธีการ/ช่องทางในการรับบริจาค คำแนะนำเกี่ยวกับการได้รับการลดหย่อนภาษีจากการบริจาค การบริจาคที่ดิน ทรัพย์สินต่างๆ แบบฟอร์ม ในการบริจาค เหตุผล/ความจำเป็นที่ต้องการการบริจาค ข่าวสาร/กิจกรรมพิเศษ วันสำคัญของมหาวิทยาลัย ข้อมูลของศิษย์เก่า โครงการระดมเงินทุน

แหล่งการระดมเงินทุนที่สำคัญของมหาวิทยาลัย ได้แก่ ศิษย์เก่า บุคคล/ประชาชน องค์กร/ บริษัท/สมาคม กองทุนและมูลนิธิ สำหรับเป้าหมายของการระดมเงินทุนที่มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญ อันดับแรก คือ การระดมเงินทุนเพื่อเป็นทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษา โดยเฉพาะระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ที่เพิ่งเข้ารับการศึกษามา อันดับรองลงมา ได้แก่ การพัฒนาอาจารย์ การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร และศูนย์วิชาการ การพัฒนาปรับปรุงอาคารสถานที่ ห้องเรียน เครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนการสอน การสร้างอาคารใหม่ ฯลฯ มหาวิทยาลัยรับบริจาคทั้งในระดับคณะวิชา และระดับมหาวิทยาลัย ผู้บริจาค สามารถติดต่อโดยตรงถึงคณะวิชา หน่วยงาน หรือโครงการระดมเงินทุนต่างๆ ซึ่งมีการให้ข้อมูล รายละเอียดใน website ส่วนจำนวนเงินในการบริจาค มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับทุกการบริจาค ไม่ว่าจำนวนน้อยหรือมาก การบริจาคเงินจำนวน \$25 ก็จะได้รับการบันทึกชื่อในรายงานการบริจาค ประจำปีของมหาวิทยาลัย และอาจได้รับสิทธิเป็นสมาชิกของ UNT's Giving Club ในระดับมหาวิทยาลัย หรือระดับคณะวิชา ซึ่งโดยทั่วไปมีการจัดลำดับ ดังนี้ การบริจาค \$1,000 หรือมากกว่า ประจำปี จะได้เป็นสมาชิก President's Council, \$500-999 ประจำปี จะได้เป็นสมาชิก Eagle 500 ในส่วน ภาคธุรกิจ การบริจาค \$50,000 เป็นระยะเวลา 5 ปีขึ้นไป จะได้เป็นสมาชิก Corporate Leadership Circle ในส่วนความสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยกับองค์กรทางธุรกิจ (corporations) เป็นไปในลักษณะของ การที่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยจำนวนมากเข้าทำงานในองค์กรเหล่านี้ นอกจากนี้ บริษัท/ ภาคธุรกิจได้ประโยชน์จากผลการวิจัยของมหาวิทยาลัยและจากหลักสูตร โครงการต่างๆ ที่มหาวิทยาลัย ได้จัดขึ้น ซึ่งสอดคล้องตามความต้องการของภาคธุรกิจ

สำหรับกองทุน/มูลนิธิของมหาวิทยาลัย มีการจัดตั้งกองทุนถาวร (Endowment Fund) เพื่อ มีรายได้ที่ถาวร ผลประโยชน์จากกองทุน ดำเนินการใช้ตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค เช่น เป็น ทุนการศึกษา การวิจัย การสอน นอกจากนี้ มีการนำผลประโยชน์ไปลงทุนด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ซื้อหุ้น (stocks) พันธบัตร (bonds) เป็นต้น เพื่อให้ได้รายได้เพิ่มพูนขึ้น การดูแลกองทุน/มูลนิธิของ มหาวิทยาลัย ดำเนินการโดยคณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งขึ้น

(<http://www.unt.edu/development/corpdfdn.html>)

University of New South Wales

มหาวิทยาลัย New South Wales เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ตั้งอยู่ที่เมืองซิดนีย์ (Sydney) ประเทศออสเตรเลีย ในการระดมเงินทุนของมหาวิทยาลัย มีหน่วยงานดำเนินการ คือ Public Affairs & Development และมหาวิทยาลัยมี website ของหน่วยงานนี้ ที่ให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการสนับสนุนมหาวิทยาลัย (Supporting UNSW) ในการให้การสนับสนุนมหาวิทยาลัย หรือการบริจาคแก่มหาวิทยาลัย ผู้บริจาคสามารถเลือกได้ว่า เพื่อสนับสนุนทุนการศึกษา การวิจัย หรือโครงการของคณะวิชา ผู้บริจาคสามารถบริจาคได้ทุกเวลา ตลอดปีหรือเป็นประจำปี และวิธีการบริจาคสามารถทำได้ทั้งการบริจาคเป็นเงินสด เป็นเช็ค (ซึ่งส่งจ่ายโดยตรงถึงกองทุน/มูลนิธิของมหาวิทยาลัย) ผ่านบัตรเครดิต ส่งจ่ายทางไปรษณีย์ การบริจacksonนำไปลดภาษีได้ และมหาวิทยาลัย ส่งใบเสร็จถึงผู้บริจาคทุกคน หากเป็นการบริจาคทรัพย์สิน ที่ดิน มหาวิทยาลัยจัดบริการให้คำแนะนำ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย และมีแบบฟอร์มการบริจาค (donation form) ในแบบฟอร์มการบริจาค ให้ผู้บริจาคเขียนชื่อ ชื่อสกุล ที่อยู่ และ/หรือ e-mail address มีช่องให้กรอกระบุว่า ต้องการบริจาคในเรื่องอะไร เช่น เป็นทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาด้อยโอกาส ทุนการวิจัยหรืออื่นๆ ตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค การบริจาคให้เลือกได้ ตั้งแต่ \$50, \$100, \$200, \$500, \$1,000, \$1,500 หรือระบุจำนวนเงินที่ต้องการบริจาค หากเป็นศิษย์เก่าให้ระบุชื่อ ปริญญาที่ได้รับ และปีที่จบการศึกษานอกจากนี้ ผู้ใดที่บริจาค \$30,000 หรือมากกว่านี้เป็นเวลานานกว่า 3 ปี สามารถขอตั้งชื่อทุนได้ การดำเนินงานเกี่ยวกับการระดมเงินทุนอื่นๆ ได้แก่ โครงการอาสาสมัคร (The UNSW Volunteers Program) มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือมหาวิทยาลัย โดยการติดต่อกับศิษย์เก่า และชุมชนในเรื่องการขอความสนับสนุน โครงการนี้บริหารงานหรือดำเนินการผ่านหน่วยงาน Public Affairs and Development และได้รับการสนับสนุนจากสมาคมศิษย์เก่า อาสาสมัครได้มาโดยการสรรหา และได้รับการฝึกอบรมในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดดำเนินงานระดมเงินทุน การจัดกิจกรรมรณรงค์ อาสาสมัครเหล่านี้เป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย เช่น เป็นนักศึกษา เป็นศิษย์เก่า มีบุตรหลานเรียนจบจากมหาวิทยาลัยแห่งนี้ เป็นต้น บุคคลเหล่านี้ ต้องการตอบแทนมหาวิทยาลัย และคิดว่าการเป็นอาสาสมัครเป็นวิธีการตอบแทนที่ดี

ในการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม ความสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยกับภาคธุรกิจ เป็นไปโดยภาคธุรกิจเป็นผู้อุปถัมภ์ (sponsor) ในโครงการ/กิจกรรมของมหาวิทยาลัย และในลักษณะการเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน บริษัทต่างๆ ติดต่อกับมหาวิทยาลัยโดยมหาวิทยาลัยช่วยให้การดำเนินงานของบริษัทบรรลุตามวัตถุประสงค์ จากการร่วมมือกันในการวิจัย การเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ การสรรหาบุคลากร และกิจกรรมต่างๆ สำหรับการระดมเงินทุนจากกองทุนมูลนิธิ มหาวิทยาลัย New South Wales และมูลนิธิ UNSW จัดเป็นองค์กรทางกฤษฎี และไม่หวังผลกำไร (charitable and non-profit organizations) มหาวิทยาลัยแห่งนี้ เป็นสถาบันที่ได้รับการยกเว้นภาษี (tax-exempt institution) และการบริจาคแก่มูลนิธิ/กองทุน UNSW จะได้รับการลดหย่อนภาษีตามกฎหมาย เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน Public Affairs and Development สามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการหักภาษี

จากการบริจาค แต่มหาวิทยาลัยไม่ได้ให้คำแนะนำหรือการบริการเกี่ยวกับการเงินและภาษี ผู้บริจาคจะต้องหาข้อมูลเอง ในส่วนของการมอบมรดกแก่มหาวิทยาลัยนั้น มรดก (Bequests) ถือว่ามีความสำคัญอย่างมาก มหาวิทยาลัยใช้ที่ปรึกษาทางกฎหมายในการจัดทำแบบฟอร์มและการใช้คำที่เหมาะสมของพินัยกรรม รวมทั้งการตั้งชื่อมรดกนั้นเพื่อให้เกียรติแก่ผู้บริจาค มรดกมักมอบให้กับมูลนิธิของมหาวิทยาลัย และถูกนำไปใช้ในหลายๆ ด้าน ตามลำดับความจำเป็น/ความสำคัญ ซึ่งรวมถึงเป็นทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา โครงการวิจัย ห้องสมุด ฯลฯ หากไม่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริจาคมรดก มหาวิทยาลัยจะพิจารณาตามลำดับความสำคัญเป็นระยะๆ กองทุน/มูลนิธิของมหาวิทยาลัยมีการบริหารจัดการแยกออกจากเงินบริจาคอื่นๆ การลงทุนเพื่อเพิ่มพูนรายได้ของกองทุนถาวรของมูลนิธิ (The Foundation's Endowment Fund) ต้องมั่นใจได้ว่า ประโยชน์ของเงินแต่ละเหรียญที่หามาได้จากมรดกจะต้องใช้สนับสนุนในเรื่องที่ระบุไว้ (nominated area) ขณะเดียวกัน ต้องเฝ้าต่อการปกป้องและการเติบโตของเงินทุน (<http://www.public-affairs.unsw.edu.au/support.html>)

จากการศึกษาการดำเนินงาน วิธีการ/กิจกรรม และแหล่งการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลีย สรุปได้ว่า แต่ละสถาบันอุดมศึกษามีหน่วยงานเฉพาะดำเนินการระดมเงินทุน มีการจัดทำ website แนะนำหน่วยงาน และให้ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการระดมเงินทุนเพื่อบุคคล/ประชาชน ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน หน่วยงานต่างๆ ในสังคม/ชุมชนได้รับทราบและสามารถบริจาคแก่สถาบันอุดมศึกษาได้อย่างสะดวก ส่วนวิธีการ/กิจกรรมในการระดมเงินทุนของแต่ละสถาบันมีความเหมือนและความแตกต่างกันบ้าง ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นอยู่ของสถาบัน เป้าหมายของการระดมเงินทุน และวัฒนธรรมการปฏิบัติงานด้านนี้ รวมทั้งสภาพสังคมที่สถาบันตั้งอยู่ สำหรับแหล่งการระดมเงินทุนไม่แตกต่างกัน การสนับสนุนหรือการได้รับบริจาค กลุ่มสำคัญ ได้แก่ ศิษย์เก่า บุคคล/ประชาชน องค์กร/บริษัท/สมาคม และกองทุนมูลนิธิ

การระดมเงินทุนในสถาบันอุดมศึกษาไทย

พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยทุกแห่งได้กล่าวถึงแหล่งที่มาของรายได้ว่า นอกเหนือจากงบประมาณแผ่นดินแล้ว สถาบันสามารถหารายได้จาก เงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นๆ ที่มีผู้ให้ โดยสถาบันจะต้องจัดการตามเงื่อนไขและวัตถุประสงค์ซึ่งผู้ให้กำหนดไว้ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีการดำเนินงานระดมเงินทุน โดยการระดมความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ การบริจาคมีทั้งการบริจาคเงิน และทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน การปลูกสร้างอาคาร อุปกรณ์การศึกษา สิ่งของเครื่องใช้ ฯลฯ โดยคตินิยมของสังคมไทย ถือว่าเรื่องการศึกษาเป็นวิทยาทาน การบริจาคให้แก่สถานศึกษา จึงเป็นการทำกุศล เป็นการบำเพ็ญบุญ การขอบริจาคนี้ นอกเหนือจากแหล่งภายในประเทศแล้ว ยังมีองค์กรและมูลนิธิระหว่างประเทศให้เงินทุนสนับสนุนโครงการ และกิจกรรมทางการศึกษา รวมถึงความช่วยเหลือแบบให้เปล่าระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาล

ผ่านกรมวิเทศสหการ การหารายได้จากการบริจาคนี้เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อสถาบันอุดมศึกษาอย่างยิ่ง สำหรับการดำเนินงานระดมเงินทุนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยทั่วไปไม่มีหน่วยงานเฉพาะสำหรับการหารายได้ การจัดโครงการระดมเงินทุนกระทำได้ทั้งในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน และระดับคณะวิชา/หน่วยงาน นโยบาย โครงการ วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ดังการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีแหล่งที่มาของรายได้หลายประเภท อาทิ เงินทุนประเดิมของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นเงินที่เหลือในการสร้างพระบรมรูปทรงม้า รัชกาลที่ 5 เงินผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย เงินรับฝาก เงินทุนคณะ เงินอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก ซึ่งเป็นเงินที่ได้มาจากแหล่งภายนอกมหาวิทยาลัยเพื่อใช้จ่ายในการวิจัย เงินทุนการศึกษา ซึ่งมีผู้บริจาคให้มหาวิทยาลัยหรือคณะ เพื่อเป็นทุนสนับสนุนการศึกษาของนิสิต และเงินบริจาค ซึ่งเป็นเงินที่มีผู้บริจาคให้มหาวิทยาลัยหรือคณะเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามภารกิจของมหาวิทยาลัย ตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค เป็นต้น

ในการใช้เงินรายได้ประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเงินกองทุนและเงินบริจาค มีดังนี้

1. เงินทุนประเดิมของมหาวิทยาลัย ให้คงยอดเงินตลอดไป เพื่อเป็นพระบรมราชานุสรณ์แด่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ส่วนเงินอื่นใดที่สภามหาวิทยาลัยเห็นควรให้เป็นเงินกองทุนของมหาวิทยาลัยให้ใช้จ่ายได้ตามระเบียบที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด
2. เงินผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย ให้จัดสรรตั้งเป็นกองทุนต่างๆ ตามระเบียบที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อนำมาใช้จ่ายเพื่อการศึกษาและส่งเสริมวิชาการ การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ กิจกรรมนิสิต ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม การบริหารและจัดการทรัพย์สิน สวัสดิการ และใช้จ่ายเสริมในส่วนที่งบประมาณแผ่นดินจัดสรรให้ไม่ได้ หรือไม่เพียงพอ ให้สำรองเงินผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัยไว้ส่วนหนึ่ง ตั้งเป็นกองทุนสำรองเพื่อรักษาฐานะทางการเงินของมหาวิทยาลัย และเพื่อใช้จ่ายในกรณีที่จำเป็นฉุกเฉินตามระเบียบที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด
3. เงินอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก ให้จ่ายได้ตามระเบียบที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด
4. เงินทุนการศึกษา ให้จ่ายได้ตามระเบียบทุนการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด ในกรณีที่เงินทุนการศึกษาจากการบริจาคเป็นครั้งคราวโดยไม่มีระเบียบกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ ให้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค
5. เงินบริจาค ให้จ่ายได้ตามที่ผู้บริจาคกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ กรณีที่ผู้บริจาคไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้เป็นการเฉพาะ ให้อธิการบดีเป็นผู้พิจารณากำหนดวัตถุประสงค์

สำหรับเงินรายได้มหาวิทยาลัย สามารถนำไปหาประโยชน์ได้ เช่น ซื้อพันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรหรือหุ้นกู้ของรัฐบาลหรือตัวเงินคลังฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง ชื่อตัวสัญญาใช้เงินจากสถาบันการเงิน ให้สถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยให้ประกอบธุรกิจจัดการกองทุนทำสัญญารับเป็นผู้จัดการหาผลประโยชน์

ให้แก่มหาวิทยาลัย เป็นต้น (ระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการเงินและการงบประมาณ เงินรายได้ของมหาวิทยาลัย พ.ศ.2539. 2539 : 3-5, 10)

นอกจากนี้ จรัส สุวรรณเวลา (2539 : 64-65) ได้กล่าวถึงโอกาสและความหลากหลายของแหล่งรายได้ โดยการพัฒนาการระดมทุนและการบริหารจัดการ ดังนี้

1. การจัดการทรัพย์สิน ที่ดินพระราชทานของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นกองทุนขนาดใหญ่ที่เกิดขึ้นด้วยสายพระเนตรอันไกลอย่างยิ่งขององค์พระผู้สถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. เงินทุนวิจัย มหาวิทยาลัยชั้นนำในต่างประเทศใช้เงินอุดหนุนการวิจัยจากนอกมหาวิทยาลัย เป็นแหล่งรายได้สำคัญในการพัฒนาวิชาการของมหาวิทยาลัย ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีระเบียบการบริหารการเงินอุดหนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการจัดการ และให้สามารถเกิดการวิจัยขึ้นในมหาวิทยาลัย การพัฒนารายได้ที่เข้ามาในมหาวิทยาลัยจากการวิจัย จะมีผลโดยตรงในการกระตุ้นและเร่งให้มีการวิจัยที่มีคุณภาพ นำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยได้ในระดับที่ดี
3. การร่วมมือกับต่างประเทศ โดยจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนโดยตรงและกิจกรรมที่สามารถทำเป็นโครงการเสนอขอการสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
4. การร่วมกิจการกับภาคเอกชน กิจการในลักษณะเช่นนี้ มหาวิทยาลัยในต่างประเทศหลายแห่งได้ดำเนินการและเป็นประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการ และเป็นแหล่งรายได้อีกด้านหนึ่งของมหาวิทยาลัยภายใต้มูลนิธิทรัพย์สินทางปัญญา และสถาบันทรัพย์สินทางปัญญาของมหาวิทยาลัย
5. เงินอุดหนุนจากศิษย์เก่า มหาวิทยาลัยในต่างประเทศหลายแห่งอยู่ได้ด้วยเงินอุดหนุนจากศิษย์เก่า มีการระดมทุนจากศิษย์เก่าอย่างเป็นล่ำเป็นสัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับเงินบริจาคจากศิษย์เก่าอยู่บ้าง ส่วนใหญ่เป็นทุนการศึกษาให้แก่นิสิต มีการให้สำหรับสนับสนุนอาจารย์และกิจการอื่นอยู่บ้าง
6. กองทุนถาวร (endowment) การมีกองทุนถาวรที่มีขนาดใหญ่เพียงพอ จะช่วยให้มหาวิทยาลัยเป็นอิสระได้อย่างแท้จริงและเจริญก้าวหน้าได้อย่างเต็มที่

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กองคลัง เป็นหน่วยงานในกำกับดูแลของรองอธิการบดีฝ่ายคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารทั้งงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย จัดซื้อ/จัดจ้างพัสดุตามวงเงินงบประมาณ รับและจ่ายเงิน รวมถึงการบันทึกบัญชี จัดทำรายงานการเงินเสนอต่อผู้บริหารและสภามหาวิทยาลัย บริหารการลงทุนหาผลประโยชน์ของทรัพย์สินจากมหาวิทยาลัย พิจารณาร่างระเบียบทางการเงินของหน่วยงานต่างๆ รับผิดชอบในด้านการเงินโครงการพิเศษต่างๆ ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งกองทุนบริจาคต่างๆ บริหารระบบการเบิกจ่ายเงินกองทุน รับบริจาค และกองทุนการศึกษาต่างๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน มีหน้าที่ประสานกับหน่วยงานทุกหน่วยงานในมหาวิทยาลัย เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับครุภัณฑ์ อาคาร สิ่งปลูกสร้างของหน่วยงานที่จัดซื้อ

จากงบประมาณทุกประเภท รวมทั้งที่ได้รับบริจาค เพื่อบันทึบทะเบียนทรัพย์สินให้เป็นไปตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่มอบหมายให้หัวหน้างานและเจ้าหน้าที่ในกองคลังเข้าร่วมเป็นกรรมการและประสานงานในการดำเนินการด้านงบประมาณและการเงินของกิจกรรมจัดหารายได้ และโครงการพิเศษอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย เช่น งานกฐินพระราชทาน งานธรรมศาสตร์กาชาด โครงการจัดหาเงินตั้งกองทุนต่างๆ และกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น เป็นต้น (รายงานประจำปีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2545 : 69-70)

สำหรับการจัดโครงการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนมักจะจัดขึ้นในวาระสำคัญ เช่น การระดมทุนในวาระครบรอบ 60 ปี ของมหาวิทยาลัย ได้มีการระดมทุนส่วนหนึ่งสมทบในการสร้างอาคาร 60 ปี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีคณะกรรมการเฉพาะกิจที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำเนินการ แหล่งการระดมเงินทุนที่สำคัญของมหาวิทยาลัย คือ ศิษย์เก่า เนื่องจากศิษย์เก่ามีความผูกพันกับมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะมีความผูกพันกับคณะมากกว่า จึงมีการบริจาคทั้งที่คณะและมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ มีการจัดตั้งสำนักศิษย์เก่าสัมพันธ์ ใน พ.ศ. 2544 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานงานกับสมาคม ชมรม กลุ่ม และองค์กรของศิษย์เก่า และเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับศิษย์เก่า
2. ทำหน้าที่รณรงค์ระดมทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและสำนักงาน
3. จัดกิจกรรมและบริการด้านต่างๆ เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยและศิษย์เก่า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารายได้สนับสนุนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยและสำนักงาน ส่วนบทบาทของสำนักงานฯ ได้แก่ 1) สร้างความสัมพันธ์กับศิษย์เก่า (Alumni relation) โดยการพัฒนาฐานข้อมูลขึ้นเป็นเครื่องมือและจัดทำจดหมายข่าวเพื่อเผยแพร่ข้อมูล/ข่าวสารของมหาวิทยาลัยและศิษย์เก่า 2) จัดกิจกรรมพิเศษในรูปแบบต่างๆ เช่น การให้ความรู้ การบันเทิง การกีฬา และกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน เป็นต้น 3) จัดทำและจำหน่ายของที่ระลึกภายใต้ตราสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 4) การจัดให้มีบริการต่างๆ แก่ศิษย์เก่า เพื่อให้ได้รับความสะดวกในเรื่องต่างๆ 5) มีหน้าที่เป็นกลไกในการระดมทุน เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยจากศิษย์เก่า และผู้มีจิตศรัทธาต่อมหาวิทยาลัย (รายงานประจำปีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2545 : 101)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในการดำเนินการระดมเงินทุนของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย สามารถดำเนินการจัดโครงการระดมเงินทุนของตนเองได้ แต่การดำเนินงานต้องเป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมหารายได้และทรัพย์สิน พ.ศ.2545 ดังนี้

ข้อ 4 วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม

4.1 เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรม เพื่อเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย

4.2 เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรม เพื่อเป็นการเผยแพร่เกียรติคุณบุคคลที่ทำคุณประโยชน์ให้กับมหาวิทยาลัย

4.3 เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมของนิสิต ผู้เรียนที่สร้างชื่อเสียง เกียรติคุณ และทำคุณประโยชน์ให้กับมหาวิทยาลัย

4.4 เพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม หรือการศึกษา

4.5 เพื่อจัดหาเงิน หรือทรัพย์สิน เพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัยในด้านต่างๆ ที่มหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการประจำส่วนราชการพิจารณาเห็นสมควร

ข้อ 5 รายได้และทรัพย์สินจากการจัดกิจกรรม อาจได้มาจาก

5.1 การจัดการกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ หรือการบริจาคของบุคคลภายนอก

5.2 กองทุนร่วมกับบุคคลภายนอก เพื่อจัดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์

5.3 งบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย จัดสรรให้เป็นทุนสำหรับจัดกิจกรรม

ข้อ 6 โครงการกิจกรรมหาเงิน และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยหรือส่วนราชการ จะต้องดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ใน ข้อ 4 และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

6.1 การดำเนินการจัดกิจกรรมจะต้องคำนึงถึงผลได้ ผลเสีย และประโยชน์ที่มหาวิทยาลัยหรือส่วนราชการจะพึงได้รับ

6.2 กิจกรรมที่จะดำเนินการ จะต้องไม่เอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลใดโดยเฉพาะ

6.3 กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยหรือส่วนราชการดำเนินการเอง จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำส่วนราชการ และเสนออธิการบดี หรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมาย เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติโครงการจัดกิจกรรม

6.4 กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยหรือส่วนราชการ จะดำเนินการโดยมีหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย หรือบุคคลภายนอกรับจัดกิจกรรมด้วย จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำส่วนราชการ และนำเสนอคณะกรรมการบริหารเงินรายได้อนุมัติโครงการจัดกิจกรรม ฯลฯ

สำหรับการจัดโครงการจัดกิจกรรม มีรายละเอียด ดังนี้

1. ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ วัน เวลา สถานที่ การจัดกิจกรรม วิธีดำเนินการ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

2. รายละเอียดเกี่ยวกับประมาณการรายรับ แผนการดำเนินการจัดหารายได้

3. รายละเอียดเกี่ยวกับประมาณรายจ่าย รายละเอียดค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่าย อัตราการจ่าย

4. กำหนดแผนการใช้จ่ายเงิน เพื่อการบริหารโครงการ และนำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำส่วนราชการ ก่อนจะนำไปเสนอขออนุมัติโครงการต่ออธิการบดี หรือคณะกรรมการบริหารรายได้

นอกจากนี้ เงินรายได้สุทธิที่มหาวิทยาลัย หรือส่วนราชการได้รับจากการจัดกิจกรรม ให้ถือเป็นเงินของโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุมัติ และสามารถนำเงินรายได้สุทธินี้ ไปใช้จ่าย

ตามระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยเงินรับฝาก และเงินบริจาคตามวัตถุประสงค์ของโครงการ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2545 : 3-8)

ส่วนการดำเนินงานการระดมเงินทุนในสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ นั้น เป็นไปตามลักษณะโครงสร้างการบริหาร ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมหารายได้และทรัพย์สิน สภาพความต้องการทุนสำหรับสนับสนุนกิจกรรมในการจัดการศึกษา เช่น การก่อสร้างอาคาร ทุนวิจัยสำหรับอาจารย์ ทุนการศึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษา การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา กองทุนเพื่อการศึกษาต่างๆ เป็นต้น และมีการระดมเงินทุนจากแหล่งระดมเงินทุนที่เหมือนกัน คือ ศิษย์เก่า ประชาชน ภาคธุรกิจ เอกชน และมูลนิธิ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระดมเงินทุนทางการอุดมศึกษา

Duronio and others (1988 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องวิธีการระดมเงินทุน : แนวทางการนำไปใช้เพื่อการบริหารจัดการ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะของสถาบันอุดมศึกษา วิธีการระดมเงินทุน และค่าใช้จ่ายในการระดมเงินทุนให้ได้ผลการสนับสนุนในสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 36 แห่ง และสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 37 แห่ง รวม 73 แห่ง ใน 31 มลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกา การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแต่ละแห่งแบบสอบถาม ผู้บริหารงานการระดมเงินทุน และการสอบถามทางโทรศัพท์ ในการศึกษาได้แสดงผลการสำรวจวิธีการระดมเงินทุน การบริหารจัดการ ได้แก่ การวางแผน การตั้งเป้าหมาย และการประเมิน และโครงการผู้บริจาค ได้แก่ ศิษย์เก่า บุคคล/ประชาชน องค์กรธุรกิจ มูลนิธิ ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการบริจาคมากและได้รับการบริจาค่น้อย ผลการศึกษาเพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานนำไปใช้ในการดำเนินงานการระดมเงินทุนในสถาบันอุดมศึกษา มีดังนี้ 1) ขยายและพัฒนาความสามารถ/ศักยภาพของสถาบันในการจัดทำรูปแบบการประเมินที่เป็นระบบ ในการประเมินโครงการระดมเงินทุนที่ดำเนินการอยู่ กระบวนการบริหารจัดการ และผลของการระดมเงินทุน 2) กระตุ้นและหาทางตรวจสอบ/ค้นหาข้อสมมุติฐานทั้งหมดที่ได้ทำขึ้น

ในเรื่องข้อจำกัดของสถาบันที่เกี่ยวข้องกับผลการระดมเงินทุนในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษารูปแบบการระดมเงินทุน McGuire (2003 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบูรณาการการระดมเงินทุนกับการวางแผนวิชาการและงบประมาณ : สู่ความเข้าใจยุทธศาสตร์การระดมเงินทุน โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาอิทธิพลที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การระดมเงินทุน และการเชื่อมโยงการระดมเงินทุนกับการวางแผนวิชาการและงบประมาณ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยของรัฐ 6 แห่ง และมหาวิทยาลัยเอกชน 1 แห่ง รวม 7 แห่ง ซึ่งยังคงใช้วิธีการบูรณาการการระดมเงินทุนกับการวางแผนวิชาการและงบประมาณ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการ

สัมภาษณ์เชิงลึก (indepth interview) และการวิเคราะห์เอกสารและข้อมูลของมหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในระหว่างภาคฤดูร้อน ปี ค.ศ.1998 - ค.ศ.2000 ผลการวิจัยได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ซึ่งกำลังหาวิธีการใหม่ๆ ในการเชื่อมโยงการระดมเงินทุนกับการวางแผนวิชาการและงบประมาณ นอกจากนี้ผลการวิจัยได้ให้ข้อมูลของมหาวิทยาลัยที่ทำการศึกษา รูปแบบยุทธศาสตร์การระดมเงินทุนและการวิเคราะห์เกี่ยวกับความท้าทายและปัญหาที่มหาวิทยาลัยเผชิญ เมื่อพยายามบูรณาการการระดมเงินทุนเข้ากับการวางแผนวิชาการและงบประมาณ ผู้บริหาร คณะกรรมการมหาวิทยาลัย และคณาจารย์ ซึ่งสนใจในการทำความเข้าใจและการใช้ยุทธศาสตร์นี้ จะต้องศึกษางานวิจัยนี้เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การระดมเงินทุน

นอกจากนี้ Durand (2002 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องลักษณะของประชากร ภาวะผู้นำสถาบันที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานการระดมเงินทุน : กรณีศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในมลรัฐนิวยอร์ก (New York State) โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการปฏิบัติงานการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของมลรัฐนิวยอร์ก การวิจัยนี้ดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 จัดลำดับสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามผลการระดมเงินทุน ขั้นที่ 2 ทำนายศักยภาพการระดมเงินทุนของแต่ละสถาบันโดยใช้สถิติการวิเคราะห์แบบถดถอย (regression analysis) ขั้นที่ 3 สำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารแต่ละสถาบันเพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะของประชากรและภาวะผู้นำสถาบันที่อาจส่งผลต่อการปฏิบัติงานการระดมเงินทุน ผลการศึกษาพบว่า สถาบันอุดมศึกษาในมลรัฐนิวยอร์ก จะมีความสำเร็จในการระดมเงินทุนมากที่สุด หากเน้นโครงการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ซึ่งไม่ใช่ศิษย์เก่า มูลนิธิและผู้ปกครองนักศึกษา และจากการศึกษาความคิดเห็นของอธิการบดี และหัวหน้าหน่วยงาน Advancement/Development พบว่า ตรงกับผลการศึกษการระดมเงินทุนที่มีประสิทธิผลซึ่งอ้างอิงในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า สิ่งที่ต้องเพิ่มการให้ความสำคัญ ได้แก่ การให้ความรู้ความเข้าใจแก่คณาจารย์ในเรื่องความจำเป็นของการระดมเงินทุน การตั้งเป้าหมาย และให้ความชัดเจนเกี่ยวกับการระดมเงินทุน การสื่อสารภาพลักษณ์ของสถาบันสู่ประชาชนและสังคมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

สำหรับยุทธศาสตร์หรือยุทธวิธีที่เกี่ยวกับการบริจาคจากองค์กร/บริษัทนั้น Nonnomaker (1993 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การตลาดโดยสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการระดมเงินทุนขององค์กร/บริษัท/สมาคม โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่า สถาบันอุดมศึกษาใช้ยุทธศาสตร์การตลาดและ/หรือเทคนิควิธีเป็นส่วนหนึ่งของโครงการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคมหรือไม่ และอย่างไร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 7 แห่ง สถาบันอุดมศึกษาเอกชน 7 แห่ง ของมลรัฐมิชิแกน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้แทนการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคมของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง และใช้แบบสอบถาม จำนวน 25 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลใช้กราฟ ตารางความถี่ และคำร้อยละ การวิเคราะห์ข้อมูลรวมถึงตัวแปรที่เลือกมา 6 ข้อ จากแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีการจัดระบบและการดำเนินการในการระดมเงินทุนดีกว่าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ นอกจากนี้ องค์กร/บริษัท โดยปกติแล้วมีแนวโน้ม/ยินดีในการสนับสนุนช่วยเหลือสถาบันอุดมศึกษาที่นำเสนอโครงการการระดมเงินทุน

ซึ่งให้ประโยชน์แก่บริษัทด้วย ขนาดของสถาบันและความหลากหลายของโครงการฯ เป็นปัจจัยสำคัญ เมื่อบริษัทได้รับการขอให้ช่วยเหลือสนับสนุนสถาบัน และองค์กร/บริษัทโดยทั่วไปให้การสนับสนุนแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนซึ่งสร้างชื่อเสียงอย่างมีคุณภาพกับองค์กร/บริษัท ส่วนในกรณีของสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนนั้น สถาบันที่ประสบความสำเร็จในการระดมเงินทุนกับองค์กร/บริษัทล้วนมีการประสานงานกันหรือมีการปฏิบัติงานร่วมกัน

นอกจากนี้ Briechle (2001 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องการสนับสนุนการอุดมศึกษาของศิษย์เก่า โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความแตกต่างในการบริจาคของศิษย์เก่าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน คำถามในการวิจัยนี้ ได้แก่ 1) อะไรทำให้ศิษย์เก่าบริจาคแก่สถาบันที่ตนสำเร็จการศึกษา 2) โครงการระดมเงินทุนอะไรที่ศิษย์เก่าอยากสนับสนุนด้านการเงิน 3) วิธีการอะไรที่สถาบันใช้กระตุ้น/ชักชวนให้บริจาค 4) วิธีการอะไรที่ผู้บริจาคชอบมากที่สุดและน้อยที่สุด และ 5) ใครควรเป็นผู้ขอบริจาค กลุ่มตัวอย่างเป็นศิษย์เก่าที่ได้บริจาคแก่สถาบันอุดมศึกษาอย่างน้อย \$500 ในการบริจาค 1 ครั้ง ในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา จำนวน 741 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามส่งไปทางไปรษณีย์ แบบสอบถามได้รับกลับคืน ร้อยละ 73.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ไค-สแควร์ (Chi-square) และการทดสอบความสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ศิษย์เก่าจำนวนมากบริจาคแก่สถาบันอุดมศึกษาที่ตนสำเร็จการศึกษา โดยมีเหตุผลที่คล้ายคลึงกัน รวมทั้งโครงการการระดมเงินทุน และส่วนงานของสถาบัน อย่างไรก็ตาม พบว่า มี 13 ปัจจัยที่มีความแตกต่างกันในด้านประเภทของสถาบัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนวิธีการที่สถาบันอุดมศึกษาใช้ในการระดมเงินทุน ศิษย์เก่าชอบให้ติดต่อทางไปรษณีย์ และไม่ชอบการติดต่อทางโทรศัพท์หรือโดยตรงถึงตน แม้ว่าวิธีการระดมเงินทุนที่ดำเนินการอยู่เป็นที่พอใจของศิษย์เก่า แต่ไม่ได้หมายความว่า เป็นวิธีการที่มีประสิทธิผลที่สุด ศิษย์เก่าให้ข้อมูลว่าโดยทั่วไป ไม่ชอบทั้งการเป็นผู้ขอบริจาคหรือการให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานการระดมเงินทุนเป็นผู้ขอบริจาค

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระดมเงินทุนในสถาบันอุดมศึกษา สรุปได้ว่า การระดมเงินทุนเป็นวิธีการหารายได้เข้าสู่สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นประโยชน์อย่างมาก การศึกษา วิธีการ/กิจกรรมในการระดมเงินทุน ลักษณะการบริหารจัดการที่ดี แนวปฏิบัติ และหลักการที่เกี่ยวข้อง จะทำให้ผู้รับผิดชอบหน่วยงานหรือโครงการระดมเงินทุนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถใช้ยุทธวิธีในการดำเนินงานการระดมเงินทุนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งแหล่งระดมเงินทุนหลักของสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ ศิษย์เก่า บุคคล/ประชาชน องค์กร/บริษัท/สมาคม และกองทุน/มูลนิธิ เงินและทรัพย์สินอื่นๆ ที่ได้รับการบริจาค สามารถช่วยสนับสนุนการดำเนินการจัดการศึกษาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องของสถาบันให้บรรลุตามบทบาทหน้าที่ และเป้าหมายการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบงานการระดมเงินทุนโดยตรง แต่มีการดำเนินการระดมเงินทุนเป็นโครงการต่างๆ และมีการใช้ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการหารายได้และทรัพย์สินของสถาบัน การศึกษา สำรวจวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน รวมทั้งการบริหารจัดการการดำเนินงานการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาจะทำให้ได้ภาพรวมของการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อสามารถพัฒนางานด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการบริหารจัดการงานระดมเงินทุน ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้ คือ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ได้แก่ อธิการบดี 24 คน รองอธิการบดี 209 คน คณบดี 258 คน และผู้อำนวยการหน่วยงานที่เทียบเท่าคณะ 204 คน รวม 695 คน ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2545 ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในประเทศไทย จำนวน 24 แห่ง ดังนี้

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	13. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	14. มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	15. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	16. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
5. มหาวิทยาลัยทักษิณ	17. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	18. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
7. มหาวิทยาลัยนเรศวร	19. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
8. มหาวิทยาลัยบูรพา	20. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
9. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	21. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
10. มหาวิทยาลัยมหิดล	22. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
11. มหาวิทยาลัยแม่โจ้	23. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
12. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
	24. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

กลุ่มตัวอย่าง

นำประชากรทั้งหมดมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น 3 ชุด ดังนี้ ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับอธิการบดี ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับรองอธิการบดี และชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับคณบดี ผู้อำนวยการและ/หรือหัวหน้าหน่วยงานเทียบเท่าคณะ (ภาคผนวก ข-ง) ซึ่งแบบสอบถามแต่ละชุด จะมี 2 ตอน โดยตอนที่ 1 ของแต่ละชุดจะมีข้อคำถามแตกต่างกัน ส่วนตอนที่ 2 จะเป็นข้อคำถามเดียวกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป ซึ่งแบบสอบถามแต่ละชุดแตกต่างกัน ดังนี้

ชุดที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ได้แก่ ชื่อ อายุของมหาวิทยาลัย/สถาบัน สัดส่วนของเงินงบประมาณแผ่นดินกับเงินรายได้ สัดส่วนของเงินรายได้จากแหล่งเงินรายได้ ระดับการดำเนินงานระดมเงินทุน และแหล่งทุนของการระดมเงินทุน

ชุดที่ 2 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน และตำแหน่งงาน

ชุดที่ 3 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและหน่วยงาน ได้แก่ ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน ตำแหน่งงาน ชื่อคณะวิชา/หน่วยงาน อายุของคณะวิชา/หน่วยงาน

ตอนที่ 2 สอบถามวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการบริหารจัดการงานระดมเงินทุน ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า บุคคล/ประชาชน องค์กร/บริษัท/สมาคม และมูลนิธิและ/หรือกองทุน

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ และวิธีการ/กิจกรรมในการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาไทย และต่างประเทศจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 นำข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างแบบสอบถามวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน จำนวน 63 ข้อ

2.3 ส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (ภาคผนวก จ) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงและความครอบคลุมของเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนของภาษา

2.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97

2.5 นำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น แบบสอบถามวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 5 ด้าน รวมจำนวนทั้งสิ้น 63 ข้อ ประกอบด้วยด้านการบริหารจัดการจำนวน 20 ข้อ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า จำนวน 13 ข้อ ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน จำนวน 10 ข้อ ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม จำนวน 14 ข้อ และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุน จำนวน 6 ข้อ

3.2 การกำหนดความหมายของคำตอบแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

มีการจัดทำเป็นประจำ หมายถึง มีการจัดดำเนินงานหรือปฏิบัติในการระดมเงินทุนด้วยวิธีการ/กิจกรรมนั้นเป็นประจำสม่ำเสมออย่างน้อย 1 – 2 ครั้งต่อปี

มีการจัดทำเป็นครั้งคราว หมายถึง มีการจัดดำเนินงานหรือปฏิบัติในการระดมเงินทุนด้วยวิธีการ/กิจกรรมนั้นตามโอกาสและ/หรือวาระพิเศษต่างๆ

ไม่มีการจัดทำ หมายถึง ไม่มีการจัดดำเนินงานหรือปฏิบัติในการระดมเงินทุนด้วยวิธีการ/กิจกรรมนั้นเลย

หมายเหตุ ในการแปลความหมายข้อมูล กรณีที่ผู้ตอบ ตอบในระดับไม่มีการจัดทำ จะไม่นำเสนอข้อมูลในตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒออกหนังสือถึงอธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ทั้ง 24 แห่ง ขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ผู้วิจัยมอบหมายให้ผู้ช่วยวิจัย ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และส่งแบบสอบถามกลับทางไปรษณีย์

การจัดกระทำข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์
2. ตรวจให้คะแนนตามความหมายของคำตอบที่กำหนด
3. นำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window (Statistic Package for Social Science)

4. แบบสอบถามส่งไป 695 ฉบับ ได้รับคืนและมีความสมบูรณ์ 222 ฉบับ คำนวณค่าความคลาดเคลื่อนจากขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของยามาเน่ (Yamane) ได้ค่าความคลาดเคลื่อน 5.53%

สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่

$$S = \frac{N}{1 - Ne^2}$$

S = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของมหาวิทยาลัย/สถาบัน และของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

3. ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในแต่ละด้าน ที่ตอบแบบสอบถามโดยคณบดี/ผู้อำนวยการหน่วยงาน (เทียบเท่าคณะ) เป็นข้อมูลวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนที่จัดทำในระดับคณะวิชา/หน่วยงานเทียบเท่า วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. ค่าความถี่
2. ค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล การระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการบริหารจัดการระดมเงินทุน ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพเงินงบประมาณแผ่นดิน และแหล่งเงินรายได้ และแหล่งเงินทุนในการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 3 ศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุน จำแนกตามสถานที่ตั้งของสถาบัน ได้แก่ ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล และในเขตภูมิภาค วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 4 ศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน จำแนกตามระดับของหน่วยงาน ได้แก่ ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ระดับคณะวิชา และระดับหน่วยงาน (เทียบเท่าคณะวิชาและไม่มีการจัดการเรียนการสอน) วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 5 ศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพเงินงบประมาณแผ่นดิน เงินรายได้ และแหล่งเงินทุนในการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 1 - 5

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=222)

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อธิการบดี	9	4.06
รองอธิการบดี	52	23.42
คณบดี	108	48.65
ผู้อำนวยการ	53	23.87
รวม	222	100

จากตาราง 1 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 222 คน เป็นอธิการบดีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.06 รองอธิการบดี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 23.42 คณบดีจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 48.65 และผู้อำนวยการ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 23.87

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามสถานที่ตั้งของสถาบัน (n=222)

ระดับตำแหน่งงาน	เขตกรุงเทพฯ และ ปริมณฑล		เขตภูมิภาค	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน (อธิการบดี และ รองอธิการบดี)	19	18.81	42	34.71
ระดับคณะวิชา (คณบดี)	54	53.47	54	44.63
ระดับหน่วยงานเทียบเท่าคณะวิชา (ผู้อำนวยการ)	28	27.72	25	20.66
รวม	101	100	121	100

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ที่เป็นผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน (อธิการและรองอธิการบดี) จำนวน 19 คน

คิดเป็นร้อยละ 18.81 เป็นผู้บริหารระดับคณะ (คณบดี) 54 คน คิดเป็นร้อยละ 53.47 และเป็นผู้บริหารระดับหน่วยงานเทียบเท่าคณะ (ผู้อำนวยการ) จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 27.72 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตภูมิภาค ที่เป็นผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน (อธิการบดีและรองอธิการบดี) จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 34.71 เป็นผู้บริหารระดับคณะ (คณบดี) จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 44.63 และเป็นผู้บริหารระดับหน่วยงานเทียบเท่าคณะ (ผู้อำนวยการ) จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 20.66

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยสัดส่วนของเงินงบประมาณแผ่นดินของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ระหว่างปีงบประมาณ 2542 – 2544

ปีงบประมาณ	งบประมาณแผ่นดิน	เงินรายได้
2542	71.3	28.7
2543	70.2	29.9
2544	65.9	34.1
รวม	69.1	30.9

จากตาราง 3 แสดงว่าเงินงบประมาณแผ่นดินลดลง และเงินรายได้เพิ่มขึ้นตามลำดับปี โดยค่าเฉลี่ยสัดส่วนของเงินงบประมาณแผ่นดินต่อเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ระหว่างปีงบประมาณ 2542 - 2544 เท่ากับ 69.1 : 30.9 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยสัดส่วนของเงินงบประมาณแผ่นดินต่อเงินรายได้เป็นรายปีงบประมาณ พบว่า ในปีงบประมาณ 2542 เท่ากับ 71.3 : 28.7 ปีงบประมาณ 2543 เท่ากับ 70.2 : 29.9 และปีงบประมาณ 2544 เท่ากับ 65.9 : 34.1

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยร้อยละของเงินรายได้แต่ละรายการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ระหว่างปีงบประมาณ 2542 - 2544

แหล่งเงินรายได้	2542	2543	2544
เงินรายได้จากค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และอื่นๆ	69.8	73.3	76.9
เงินบริจาคเพื่อเป็นทุนการศึกษา สมทบกองทุน และอื่นๆ	6.4	7.0	5.0
เงินผลประโยชน์จากสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ ดอกเบี้ย และอื่นๆ	49.5	20.6	19.3
รวม	41.9	33.6	25.4

จากตาราง 4 แสดงว่า เงินรายได้โดยค่าเฉลี่ยร้อยละของเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในปีงบประมาณ 2542 เป็นเงินรายได้จากค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และอื่นๆ ร้อยละ 69.8 เงินบริจาคเพื่อเป็นทุนการศึกษา สมทบกองทุนและอื่นๆ ร้อยละ 6.4 ส่วนเงินผลประโยชน์จากสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ ดอกเบี้ย และอื่นๆ ร้อยละ 49.5 ปีงบประมาณ 2543 เงินรายได้จากค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และอื่นๆ ร้อยละ 73.3 เงิน บริจาคเพื่อเป็นทุนการศึกษา สมทบกองทุน และอื่นๆ ร้อยละ 7.0 เงินผลประโยชน์จากสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ ดอกเบี้ย และอื่นๆ ร้อยละ 20.6 และในปีงบประมาณ 2544 เงินรายได้จากค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และอื่นๆ ร้อยละ 76.9 เงินบริจาคเพื่อเป็นทุนการศึกษา สมทบกองทุนและอื่นๆ ร้อยละ 5.0 และเงินผลประโยชน์จากสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ ดอกเบี้ย และอื่นๆ ร้อยละ 19.3 เงินรายได้จากค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และอื่นๆ เพิ่มขึ้นทุกปี เงินบริจาคเพื่อเป็นทุนการศึกษาสมทบกองทุน และอื่นๆ เพิ่มขึ้นในปีงบประมาณ 2543 และลดลงในปีงบประมาณ 2544 ส่วนเงินผลประโยชน์จากสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ ดอกเบี้ย และอื่นๆ ลดลง

ตาราง 5 จำนวน และค่าร้อยละของแหล่งทุนในการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

แหล่งเงินทุนในการระดมเงินทุน	n = 9	
	จำนวน (แหล่ง)	ร้อยละ
ศิษย์เก่า	4	44.4
บุคคล / ประชาชน	6	66.6
องค์กร / บริษัท / สมาคม	6	66.6
มูลนิธิ / กองทุน	6	66.6

จากตาราง 5 แสดงว่า แหล่งเงินทุนในการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มาจากบุคคล/ประชาชน องค์กร/บริษัท/สมาคม และมูลนิธิ/กองทุน รองลงมาเป็นศิษย์เก่า โดยแหล่งเงินทุนจากศิษย์เก่า คิดเป็นร้อยละ 44.4 จากบุคคล/ประชาชน คิดเป็น ร้อยละ 66.6 จากองค์กร/บริษัท/สมาคม คิดเป็นร้อยละ 66.6 และจากมูลนิธิ/กองทุน คิดเป็น ร้อยละ 66.6

ตอนที่ 2 ศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
ด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน
ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน
วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 6 – 10

ตาราง 6 จำนวน และค่าร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
ด้านการบริหารจัดการ (n = 222)

วิธีการ / กิจกรรมการระดมเงินทุน	ระดับการจัดทำ/ปฏิบัติ					
	ประจำ		ครั้งคราว		รวม	
	n	(%)	n	(%)	n	(%)
1. การจัดทำแผนงานการระดมเงินทุน	30	(13.6)	96	(43.2)	126	(56.8)
2. การแต่งตั้งผู้บริหารเพื่อรับผิดชอบงานการระดมเงินทุน	31	(14.0)	66	(29.7)	97	(43.7)
3. การแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะปฏิบัติงานการระดมเงินทุน	21	(9.5)	82	(36.9)	103	(46.4)
4. การกำหนดภารกิจและบทบาทของหน่วยงานและบุคลากรงานระดมเงินทุนโดยสภามหาวิทยาลัย/สถาบัน	24	(10.8)	68	(30.6)	92	(41.4)
5. การจัดฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานระดมเงินทุน	4	(1.8)	39	(17.6)	43	(19.4)
6. การตั้งเป้าหมายของการระดมเงินทุน	24	(10.8)	69	(31.1)	93	(41.9)
7. การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการระดมเงินทุนต่างๆ	9	(4.1)	75	(33.8)	84	(37.9)
8. การเปิดรับอาสาสมัคร (อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิตนักศึกษา ฯลฯ) เพื่อปฏิบัติงานในโครงการระดมเงินทุนต่างๆ	9	(4.1)	49	(22.1)	58	(26.2)
9. การจัดตั้งที่ปรึกษาประจำโครงการระดมเงินทุนแต่ละโครงการ	15	(6.8)	75	(33.8)	90	(40.6)
10. การนำกฎหมายกเว้นภาษีเกี่ยวกับการรับบริจาคมาใช้ในการดำเนินงานการระดมเงินทุน	11	(5.0)	42	(18.9)	53	(23.9)
11. การแต่งตั้งนักกฎหมายเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานการระดมเงินทุน	5	(2.2)	19	(8.6)	24	(10.8)
12. การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ๆ	8	(3.6)	119	(53.6)	127	(57.2)
13. การพัฒนาและรักษาสัมพันธ์ภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการ์ดอวยพรในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น	64	(28.9)	82	(36.9)	146	(65.8)
14. การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชนและสังคมในการบริจาคผ่านสื่อต่างๆ	74	(33.3)	78	(35.1)	152	(68.4)
15. การจัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อผู้บริจาค สิ่งที่บริจาค และประวัติการบริจาคเป็นรายงานประจำปี	46	(20.7)	74	(33.3)	120	(54.0)

ตาราง 6 (ต่อ)

วิธีการ / กิจกรรมการระดมเงินทุน	ระดับการจัดทำ/ปฏิบัติ		
	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)
16. การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณ สำหรับการบริจาค ผู้บริหารระดับสูง เช่น อธิการบดี ฯลฯ ติดต่อผู้บริจาคแสดงความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้งสำคัญ เป็นต้น	91 (41.0)	67 (30.2)	158 (71.2)
17. การเผยแพร่ข้อมูลแก่สังคมเกี่ยวกับโอกาสที่จะบริจาค หรือให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการระดมเงินทุน	33 (14.9)	92 (41.4)	125 (56.3)
18. การเปิดให้มีการบริจาค online	4 (1.8)	6 (2.7)	10 (4.5)
19. การสรุป วิเคราะห์และการประเมินผลการดำเนินงานการระดมเงินทุนของแต่ละโครงการ	23 (10.4)	78 (35.1)	101 (45.5)
20. การเผยแพร่รายงานผลงานการระดมเงินทุนของแต่ละโครงการประจำปี	32 (14.4)	67 (30.2)	99 (44.6)

จากตาราง 6 วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการบริหารจัดการที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จัดทำโดยรวมมีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 16 การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาคผู้บริหารระดับสูง เช่น อธิการบดี ฯลฯ ติดต่อผู้บริจาคและแสดงความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้งสำคัญ เป็นต้น ข้อ 14 การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชน และสังคมในการบริจาคผ่านทางสื่อต่างๆ ข้อ 13 การพัฒนาและรักษาสัมพันธ์ภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการ์ดอวยพรในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น ข้อ 12 การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ๆ และข้อ 1 การจัดทำแผนงานการระดมเงินทุน ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า (n = 169)

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	ระดับการจัดทำ/ปฏิบัติ					
	ประจำ		ครั้งคราว		รวม	
	n	(%)	n	(%)	n	(%)
1. การจัดให้มีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัด เนคไท พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว ฯลฯ	33	(19.5)	64	(37.9)	97	(57.4)
2. การรับบริจาคประจำปี	31	(18.4)	69	(40.8)	100	(59.2)
3. การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ	29	(17.2)	97	(57.4)	126	(74.6)
4. การจัดงานแสดงดนตรี ละคร ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ ฯลฯ	8	(4.7)	63	(37.3)	71	(42.0)
5. การจัดทำและจำหน่ายวัตถุมงคล	7	(4.1)	56	(33.1)	63	(37.2)
6. การระดมเงินสมทบทุนสร้างอนุสรณ์สถาน	4	(2.4)	42	(24.8)	46	(27.2)
7. การจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ เช่น กอล์ฟ ฟุตบอล โบว์ลิ่ง แรลลี่ ฯลฯ	23	(13.6)	75	(44.4)	98	(58.0)
8. การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า	41	(24.3)	81	(47.9)	122	(72.2)
9. การจัดทัศนศึกษาสำหรับศิษย์เก่า	7	(4.1)	41	(24.3)	48	(28.4)
10. การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจการมหาวิทยาลัย/สถาบัน	42	(24.9)	58	(34.3)	100	(59.2)
11. การรับบริจาคเพื่อจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกของมหาวิทยาลัย/สถาบันในโอกาสวันสำคัญต่างๆ ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน	12	(7.1)	79	(46.8)	91	(53.9)
12. การจัดโครงการฝึกอบรมและกิจกรรมทางวิชาการสำหรับศิษย์เก่า	13	(7.7)	73	(43.2)	86	(50.9)
13. การจัดทำและจำหน่ายหนังสือ ภาพถ่าย วิดีทัศน์ ซีดี เทปเพลง เกี่ยวกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน และกิจกรรมของศิษย์เก่า	22	(13.0)	68	(40.2)	90	(53.2)

จากตาราง 7 วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่าที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จัดทำโดยรวมมีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 3 การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ ข้อ 8 การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า ข้อ 2 การรับบริจาคประจำปี ข้อ 10 การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจการมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 7 การจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ เช่น กอล์ฟ ฟุตบอล โบว์ลิ่ง แรลลี่ ฯลฯ และข้อ 1 การจัดให้มีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัด เนคไท พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว ฯลฯ ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตาราง 8 จำนวนและค่าร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน (n =222)

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	ระดับการจัดทำ/ปฏิบัติ					
	ประจำ		ครั้งคราว		รวม	
	n	(%)	n	(%)	n	(%)
1. การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน	12	(5.4)	84	(37.8)	96	(43.2)
2. การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ	15	(6.8)	105	(47.3)	120	(54.1)
3. การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ	9	(4.0)	106	(47.8)	115	(51.8)
4. การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับ อาจารย์ นิสิต นักศึกษา	55	(24.8)	86	(38.7)	141	(63.5)
5. การรับบริจาคเพื่อการสร้างวัดมุงคล/อนุสรณ์สถาน	4	(1.8)	59	(26.6)	63	(28.4)
6. การจัดจำหน่ายวัดมุงคล	7	(3.2)	54	(24.3)	61	(27.5)
7. การเปิดให้มีการบริจาค online	4	(1.8)	13	(5.9)	17	(9.5)
8. การจัดกิจกรรมกีฬา เช่น การเดิน การวิ่ง ฯลฯ เพื่อ การระดมเงินทุน	16	(7.2)	66	(29.7)	82	(36.9)
9. การจัดแสดงละคร ดนตรี ภาพยนตร์ รายการ โทรทัศน์ เพื่อการระดมเงินทุน	12	(5.4)	56	(25.2)	68	(30.6)
10. การจัดนิทรรศการโดยมีการจำหน่าย เช่น งานศิลป หัตถกรรม งานดอกไม้ ต้นไม้ ฯลฯ	12	(5.4)	71	(32.0)	83	(37.4)

จากตาราง 8 วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชนที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจัดทำ โดยรวมมีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4 การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิตนักศึกษา ข้อ 2 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ ข้อ 3 การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ ข้อ 1 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน และข้อ 10 การจัดนิทรรศการโดยมีการจำหน่าย เช่น งานศิลปหัตถกรรม งานดอกไม้ ต้นไม้ ฯลฯ ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม (n = 222)

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	ระดับการจัดทำปฏิบัติ					
	ประจำ		ครั้งคราว		รวม	
	n	(%)	n	(%)	n	(%)
1. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ	22	(9.9)	98	(44.1)	120	(54.0)
2. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างสถาบัน	21	(9.5)	94	(42.3)	115	(51.8)
3. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างรัฐบาล	13	(5.9)	80	(36.0)	93	(41.9)
4. การรับบริจาคครุภัณฑ์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือ เครื่องจักร ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยานพาหนะ เป็นต้น เพื่อการดำเนินงานจัดการศึกษา	15	(6.8)	95	(42.8)	110	(49.6)
5. การรับบริจาคอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร สถานที่ ฯลฯ	5	(2.3)	57	(25.7)	62	(28.0)
6. การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย	50	(22.5)	97	(43.7)	147	(66.2)
7. การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา	62	(27.9)	79	(35.6)	141	(63.5)
8. การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านการกีฬา	23	(10.4)	87	(39.2)	110	(49.6)
9. การขอความร่วมมือสนับสนุนโครงการพัฒนานิสิต นักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม นักศึกษา ฯลฯ	42	(19.0)	94	(42.3)	136	(61.3)
10. การขอความร่วมมือสนับสนุนการสร้างวัดมุงคล	5	(2.2)	47	(21.2)	52	(23.4)
11. การขอความร่วมมือสนับสนุนการสร้างถาวรวัตถุอนุสรณ์สถาน ฯลฯ	2	(0.9)	35	(15.8)	37	(16.7)
12. การสร้างความร่วมมือ (Partnerships) ระหว่างบริษัทกับมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อจำหน่ายสินค้าแก่ศิษย์เก่าหรือบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน แล้วนำผลกำไรส่วนหนึ่งมอบให้มหาวิทยาลัย/สถาบัน	7	(3.2)	67	(30.2)	74	(33.4)
13. การขอความร่วมมือสนับสนุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือมูลนิธิแก่มหาวิทยาลัย/สถาบันโดยใช้กฎหมายยกเว้นภาษี	9	(4.1)	55	(24.7)	64	(28.8)
14. การจัดหาทุนจากภาคธุรกิจเอกชนที่มีชื่อเสียงเพื่อจัดตั้งเป็นมูลนิธิของมหาวิทยาลัย/สถาบัน	8	(3.6)	53	(23.9)	61	(27.5)

จากตาราง 9 วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคมที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจัดทำโดยรวม มีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 6 การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย ข้อ 7 การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา ข้อ 9 การขอความร่วมมือสนับสนุนโครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษา ฯลฯ ข้อ 1 การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ และ ข้อ 2 การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างสถาบัน ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตาราง 10 จำนวนและค่าร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน (n = 222)

วิธีการ / กิจกรรมการระดมเงินทุน	ระดับการจัดทำ/ปฏิบัติ					
	ประจำ		ครั้งคราว		รวม	
	n	%	n	%	n	%
1. การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน	20	(9.0)	63	(28.4)	83	(37.4)
2. การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน	19	(8.6)	80	(36.0)	99	(44.6)
3. การระดมจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อก่อสร้างหรือซ่อมแซมอาคารเรียน โรงฝึกงาน สนามกีฬา หอประชุม ฯลฯ	3	(1.4)	38	(17.1)	41	(18.5)
4. การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ	50	(22.5)	46	(20.7)	96	(43.2)
5. การหารายได้จากการให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจในมหาวิทยาลัย/สถาบัน	25	(11.3)	43	(19.4)	68	(30.7)
6. การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น	33	(14.8)	39	(17.6)	72	(32.4)

จากตาราง 10 วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน ด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จัดทำโดยรวม มีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 2 การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 4 การหาผลประโยชน์จากเงินทุน

ของมูลนิธิและ/หรือ กองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนฝ่ายธนาคาร ฝ่ายสถาบันการเงินอื่นๆ ชื่อพันธบัตรรัฐบาล ชื่อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ ข้อ 1 การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 6 การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือ กองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น และ ข้อ 5 การหารายได้จากการให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิ และ/หรือ กองทุนภายในมหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจในมหาวิทยาลัย/สถาบัน ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตอนที่ 3 ศึกษาเปรียบเทียบวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
ด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุน จำแนกตามสถานที่ตั้ง ได้แก่ ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล และในเขตภูมิภาค วิเคราะห์โดย แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 11 – 14

ตาราง 11 จำนวนและคำร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล และในเขตภูมิภาค

ด้านการบริหารจัดการ

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	กรุงเทพฯ/ปริมณฑล (n = 101)				ภูมิภาค (n = 121)			
	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)	
1. การจัดทำแผนงานการระดมเงินทุน	11 (10.9)	50 (49.5)	61 (60.4)		19 (15.7)	46 (38.0)	65 (53.7)	
2. การแต่งตั้งผู้บริหารเพื่อรับผิดชอบงานการระดมเงินทุน	10 (9.9)	35 (34.7)	45 (44.6)		21 (17.4)	31 (25.6)	52 (43.0)	
3. การแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะปฏิบัติงานการระดมเงินทุน	6 (5.9)	35 (34.7)	41 (40.6)		15 (12.4)	47 (38.8)	62 (51.2)	
4. การกำหนดภารกิจและบทบาทของหน่วยงานและบุคลากรงานระดมเงินทุนโดยสภามหาวิทยาลัย/สถาบัน	8 (7.9)	31 (30.7)	39 (38.6)		16 (13.2)	37 (30.6)	53 (43.8)	
5. การจัดฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานทั้งงานระดมเงินทุน	2 (1.9)	15 (14.9)	17 (16.8)		2 (1.7)	24 (19.8)	26 (21.5)	
6. การตั้งเป้าหมายของการระดมเงินทุน	8 (7.9)	31 (30.7)	39 (38.6)		16 (13.2)	38 (31.4)	54 (44.6)	
7. การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการระดมเงินทุนต่างๆ	5 (4.9)	33 (32.7)	38 (37.6)		4 (3.3)	42 (34.7)	46 (38.0)	
8. การเปิดรับอาสาสมัคร (อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิตนักศึกษา ฯลฯ) เพื่อปฏิบัติงานในโครงการระดมเงินทุนต่างๆ	4 (4.0)	19 (18.8)	23 (22.8)		5 (4.1)	30 (24.8)	35 (28.9)	
9. การจัดตั้งที่ปรึกษาประจำโครงการระดมเงินทุนแต่ละโครงการ	5 (4.9)	31 (30.7)	36 (35.6)		10 (8.2)	44 (36.4)	54 (44.6)	
10. การนำกฎหมายกวันภาษีเกี่ยวกับการรับบริจาคมาใช้ในการดำเนินงานการระดมเงินทุน	4 (4.0)	20 (19.8)	24 (23.8)		7 (5.8)	22 (18.2)	29 (24.0)	
11. การแต่งตั้งนักกฎหมายเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินการงานการระดมเงินทุน	3 (3.0)	6 (5.9)	9 (8.9)		2 (1.7)	13 (10.7)	15 (12.4)	
12. การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ ๆ	4 (3.9)	56 (55.5)	60 (59.4)		14 (11.5)	63 (52.1)	77 (63.6)	

ตาราง 11 (ต่อ)

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	กรุงเทพมหานคร (n = 101)				ภูมิภาค (n = 121)			
	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)	
13. การพัฒนาและรักษาสัมพันธภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการ์ดอวยพรในโอกาสสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรมของ มหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น	27 (26.7)	40 (39.6)	67 (66.3)		37 (30.6)	42 (34.7)	79 (65.3)	
14. การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อสร้างศรัทธา แก่ ประชาชนและสังคมในการบริจาคผ่านสื่อต่างๆ	31 (30.7)	39 (38.6)	70 (69.3)		43 (35.6)	39 (32.2)	82 (67.8)	
15. การจัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อผู้บริจาค สิ่งที่ยืมบริจาค และ ประวัติการบริจาคเป็นรายงานประจำปี	14 (13.9)	36 (35.6)	50 (49.5)		32 (26.5)	38 (31.4)	70 (57.9)	
16. การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจกรรมที่กระตุ้นให้ ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับ การบริจาค ผู้บริหารระดับสูง เช่น อธิการบดี ฯลฯ ติดต่อผู้บริจาค แสดงความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้งสำคัญ เป็นต้น	35 (34.7)	36 (35.6)	71 (70.3)		56 (46.3)	31 (25.6)	87 (71.9)	
17. การเผยแพร่ข้อมูลแก่สังคมเกี่ยวกับโอกาสที่จะบริจาคหรือให้ ความร่วมมือสนับสนุนโครงการระดมเงินทุน	11 (10.9)	42 (41.6)	53 (52.5)		22 (18.2)	50 (41.3)	72 (59.5)	
18. การเปิดให้มีการบริจาค online	1 (1.0)	3 (3.0)	4 (4.0)		3 (2.5)	3 (2.5)	6 (5.0)	
19. การสรุป วิเคราะห์และการประเมินผลการดำเนินงานการระดมเงินทุน ของแต่ละโครงการ	13 (12.9)	32 (31.7)	45 (44.6)		10 (8.3)	46 (38.0)	56 (46.3)	
20. การเผยแพร่รายงานผลงานการระดมเงินทุนของแต่ละโครงการประจำปี	11 (10.9)	27 (26.7)	38 (37.6)		21 (17.4)	40 (33.0)	61 (50.4)	

จากตาราง 11 วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการบริหารจัดการที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จัดทำโดยรวม มีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรกได้แก่ ข้อ 16 การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาค ผู้บริหารระดับสูง เช่น อธิการบดี ฯลฯ ติดต่อผู้บริจาคแสดงความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้งสำคัญ เป็นต้น ข้อ 14 การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อสร้างศรัทธา แก่ประชาชนและสังคมในการบริจาคผ่านสื่อต่างๆ ข้อ 13 การพัฒนาและรักษาสัมพันธ์ภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการ์ดอวยพรในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น ข้อ 1 การจัดทำแผนงานการระดมเงินทุน และ ข้อ 12 การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ๆ ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ส่วนวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการบริหารจัดการที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตภูมิภาคจัดทำโดยรวมมีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 16 การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาค ผู้บริหารระดับสูง เช่น อธิการบดี ฯลฯ ติดต่อผู้บริจาคแสดงความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้งสำคัญ เป็นต้น ข้อ 14 การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชนและสังคมในการบริจาคผ่านสื่อต่างๆ ข้อ 13 การพัฒนาและรักษาสัมพันธ์ภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการ์ดอวยพรในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วม กิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น ข้อ 12 การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ๆ และข้อ 17 การเผยแพร่ข้อมูลแก่สังคมเกี่ยวกับโอกาสที่จะบริจาคหรือให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการระดมเงินทุน ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตาราง 12 จำนวนและคำร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล และในเขตภูมิภาค

ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	กรุงเทพฯ / ปริมณฑล (n = 73)						ภูมิภาค (n = 96)					
	ประจำ		ครั้งคราว		รวม		ประจำ		ครั้งคราว		รวม	
	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)
1. การจัดทำใบมีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัด เน้นไทม์ พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว ฯลฯ	12	(16.4)	27	(37.0)	39	(53.4)	21	(21.9)	37	(38.5)	58	(60.4)
2. การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ	13	(17.8)	27	(37.0)	40	(54.8)	18	(18.8)	42	(43.7)	60	(62.5)
3. การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ	12	(16.4)	42	(57.6)	54	(74.0)	17	(17.7)	55	(57.3)	72	(75.0)
4. การจัดงานแสดงดนตรี ละคร ภาพยนตร์ รายการ โทรทัศน์ ฯลฯ	3	(4.1)	22	(30.1)	25	(34.2)	5	(5.2)	41	(42.7)	46	(47.9)
5. การจัดทำและจำหน่ายวัตถุมงคล	0	(0)	24	(32.9)	24	(32.9)	7	(7.3)	32	(33.3)	39	(40.6)
6. การระดมเงินสมทบทุนสร้างอนุสรณ์สถาน	2	(2.8)	19	(26.0)	21	(28.8)	2	(2.1)	23	(23.9)	25	(26.0)
7. การจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ เช่น กอล์ฟ ฟุตบอล โบว์ลิ่ง แรลลี่ ฯลฯ	7	(9.6)	35	(48.0)	42	(57.6)	16	(16.6)	40	(41.7)	56	(58.3)
8. การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า	18	(24.6)	34	(46.6)	52	(71.2)	23	(24.0)	47	(48.9)	70	(72.9)
9. การจัดทัศนศึกษาสำหรับศิษย์เก่า	2	(2.7)	20	(27.4)	22	(30.1)	5	(5.2)	21	(21.9)	26	(27.1)
10. การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/ สถาบัน เพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมมหาวิทยาลัย/สถาบัน	18	(24.7)	26	(35.6)	44	(60.3)	24	(25.0)	32	(33.3)	56	(58.3)
11. การรับบริจาคเพื่อจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกของมหาวิทยาลัย/สถาบันในโอกาสวันสำคัญต่างๆ ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน	3	(4.1)	35	(47.9)	38	(52.0)	9	(9.4)	44	(45.8)	53	(55.2)
12. การจัดโครงการฝึกอบรมและกิจกรรมทางวิชาการสำหรับศิษย์เก่า	7	(9.6)	31	(42.4)	38	(52.0)	6	(6.3)	42	(43.7)	48	(50.0)
13. การจัดทำและจำหน่ายหนังสือ ภาพถ่าย วีดิทัศน์ ซีดี เทปเพลงเกี่ยวกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน และกิจกรรมของศิษย์เก่า	4	(5.5)	32	(43.8)	36	(49.3)	18	(18.7)	36	(37.5)	54	(56.2)

จากตาราง 12 วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่าที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จัดทำโดยรวมมีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 3 การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ ข้อ 8 การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า ข้อ 10 การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 7 การจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ เช่น กอล์ฟ ฟุตบอล โบว์ลิง แรลลี่ ฯลฯ และข้อ 2 การรับบริจาคประจำปี ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ส่วนวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมทุนจากศิษย์เก่าที่สถาบันการศึกษาของรัฐในเขตภูมิภาค จัดทำโดยรวมมีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 3 การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ ข้อ 8 การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า ข้อ 2 การรับบริจาคประจำปี ข้อ 1 การจัดให้มีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัด เน็คไท พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว ฯลฯ ข้อ 7 การจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ เช่น กอล์ฟ ฟุตบอล โบว์ลิง แรลลี่ ฯลฯ และข้อ 10 การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมมหาวิทยาลัย/สถาบัน ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตาราง 13 จำนวนและค่าร้อยละของวิธีการกิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล และในเขตภูมิภาค

ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	กรุงเทพฯ / ปริมณฑล (n = 101)				ภูมิภาค (n = 121)							
	ประจำ		ครั้งคราว		รวม		ประจำ		ครั้งคราว		รวม	
	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)
1. การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน	2	(2.0)	31	(30.7)	33	(32.7)	10	(8.2)	53	(43.9)	63	(52.1)
2. การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ	5	(5.0)	39	(38.6)	44	(43.6)	10	(8.2)	66	(54.6)	76	(62.8)
3. การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ	1	(1.0)	47	(46.5)	48	(47.5)	8	(6.6)	59	(48.8)	67	(55.4)
4. การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิต นักศึกษา	18	(17.8)	39	(38.6)	57	(56.4)	37	(30.6)	47	(38.8)	84	(69.4)
5. การรับบริจาคเพื่อการสร้างวัดมุงคงล/อนุสรณ์สถาน	1	(1.0)	20	(19.8)	21	(20.8)	3	(2.5)	39	(32.2)	42	(34.7)
6. การจัดจำหน่ายวัตถุมงคล	0	(0)	19	(18.8)	19	(18.8)	7	(5.8)	35	(28.9)	42	(34.7)
7. การเปิดให้มีการบริจาค online	0	(0)	2	(2.0)	2	(2.0)	4	(3.3)	11	(9.1)	15	(12.4)
8. การจัดกิจกรรมกีฬา เช่น การเดิน การวิ่ง ฯลฯ เพื่อการระดมเงินทุน	4	(4.0)	23	(22.8)	27	(26.8)	12	(9.9)	43	(35.5)	55	(45.4)
9. การจัดแสดงละคร ดนตรี ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ เพื่อการระดมเงินทุน	4	(4.0)	18	(17.8)	22	(21.8)	8	(6.6)	38	(31.4)	46	(38.0)
10. การจัดนิทรรศการโดยมีการจำหน่าย เช่น งานศิลปหัตถกรรม งานดอกไม้ ดันไม้ ฯลฯ	2	(2.0)	29	(28.7)	31	(30.7)	10	(8.3)	42	(34.7)	52	(43.0)

จากตาราง 13 วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จัดทำโดยรวม มีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4 การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิต นักศึกษา ข้อ 3 การรับบริจาค เป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ ข้อ 2 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ ข้อ 1 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน และข้อ 10 การจัดนิทรรศการโดยมีการจำหน่าย เช่น งานศิลป หัตถกรรม งานดอกไม้ ดันไม้ ฯลฯ ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ส่วนวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล ประชาชน ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตภูมิภาค จัดทำโดยรวม มีคำร้อยละ สูงสุด 5 อันดับแรกได้แก่ ข้อ 4 การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิต นักศึกษา ข้อ 2 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษ ต่างๆ ข้อ 3 การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ ข้อ 1 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน และข้อ 8 การจัดกิจกรรม กีฬา เช่น การเดิน การวิ่ง ฯลฯ เพื่อการระดมทุน ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตาราง 14 จำนวนและคำร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล และในเขตภูมิภาค
ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	กรุงเทพฯ / ปริมณฑล (n = 101)				ภูมิภาค (n = 121)			
	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)	
1. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ	8 (7.9)	44 (43.6)	52 (51.5)		14 (11.6)	54 (44.6)	63 (56.2)	
2. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตาม ความร่วมมือระหว่างสถาบัน	10 (9.9)	39 (38.6)	49 (48.5)		11 (9.0)	55 (45.5)	66 (54.5)	
3. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตาม ความร่วมมือระหว่างรัฐบาล	7 (6.9)	33 (32.7)	40 (39.6)		6 (5.0)	47 (38.8)	53 (43.8)	
4. การรับบริจาคครุภัณฑ์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือ เครื่องจักร ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยานพาหนะ เป็นต้น เพื่อการดำเนินงานจัดการศึกษา	5 (5.0)	45 (44.5)	50 (49.5)		10 (8.3)	50 (41.3)	60 (49.6)	
5. การรับบริจาคอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร สถานที่ ฯลฯ	2 (2.0)	19 (18.8)	21 (20.8)		3 (2.5)	38 (31.4)	41 (33.9)	
6. การขอความร่วมมือสนับสนุนงบประมาณวิจัย	20 (19.8)	44 (43.6)	64 (63.4)		30 (24.8)	53 (43.8)	83 (68.6)	
7. การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา	21 (20.8)	39 (38.6)	60 (59.4)		41 (33.8)	40 (33.1)	81 (66.9)	
8. การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านการกีฬา	4 (4.0)	40 (39.6)	44 (43.6)		19 (15.7)	47 (38.8)	66 (54.5)	

จากตาราง 14 วิธีการกิจกรรมการระดมทุนด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จัดทำโดยรวม มีคําร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 6 การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย ข้อ 7 การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา ข้อ 9 การขอความร่วมมือสนับสนุน โครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ฯลฯ ข้อ 1 การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ และ ข้อ 4 การรับบริจาคครุภัณฑ์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือ เครื่องจักร ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยานพาหนะ เป็นต้น เพื่อการดำเนินงานจัดการศึกษา ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ส่วนวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคมที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตภูมิภาคจัดทำโดยรวมมีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 6 การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย ข้อ 7 การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา ข้อ 9 การขอความร่วมมือสนับสนุน โครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษา ฯลฯ ข้อ 1 การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ ข้อ 2 การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างสถาบัน และข้อ 8 การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านการกีฬา ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตาราง 15 จำนวนและคำร้อยละของวิธีการกิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล และในเขตภูมิภาค
ด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุน

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	กรุงเทพฯ / ปริมณฑล (n = 101)				ภูมิภาค (n = 121)			
	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		
1. การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนการของมหาวิทยาลัย/สถาบัน	5 (4.9)	24 (23.8)	29 (28.7)	15 (12.4)	39 (32.2)	54 (44.6)		
2. การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อจัดตั้งกองทุนการและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน	6 (6.0)	28 (27.7)	34 (33.7)	13 (10.7)	52 (43.0)	65 (53.7)		
3. การระดมจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อก่อสร้างหรือซ่อมแซมอาคารเรียน โรงฝึกงาน สนามกีฬา หอประชุม ฯลฯ	2 (1.9)	14 (13.9)	16 (15.8)	1 (0.8)	24 (19.9)	25 (20.7)		
4. การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนผ่านธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ	24 (23.8)	14 (13.8)	38 (37.6)	26 (21.5)	32 (26.4)	58 (47.9)		
5. การหารายได้จากกาให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจในมหาวิทยาลัย/สถาบัน	11 (10.9)	12 (11.9)	23 (22.8)	14 (11.6)	31 (25.6)	45 (37.2)		
6. การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น	13 (12.9)	11 (10.9)	24 (23.8)	20 (16.6)	28 (23.1)	48 (39.7)		

จากตาราง 15 วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือ กองทุนที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จัดทำโดยรวมมีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4 การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ชื่อพันธบัตรรัฐบาล ชื่อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ ข้อ 2 การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อจัดตั้ง กองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 1 การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 6 การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น และข้อ 5 การหารายได้จากการให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจใน มหาวิทยาลัย/สถาบัน ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ส่วนวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตภูมิภาค จัดทำโดยรวมมีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 2 การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 4 การหาผลประโยชน์จาก เงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ชื่อพันธบัตรรัฐบาล ชื่อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ ข้อ 1 การจัดระดม เงินทุน จากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 6 การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น และข้อ 5 การหารายได้จากการให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจในมหาวิทยาลัย/สถาบัน ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตอนที่ 4 ศึกษาเปรียบเทียบวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของ รัฐ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุน จำแนกตามระดับของหน่วยงาน ได้แก่ ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ระดับ คณะวิชา และระดับหน่วยงาน (เทียบเท่าคณะวิชา และไม่มีการจัดการเรียนการสอน) ดังแสดง ในตาราง 16 - 20

ตารางที่ 16 (ต่อ)

วิธีการกิจกรรมการระดมเงินทุน	ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน (n = 61)				ระดับคณะวิชา (n = 108)				ระดับหน่วยงาน (n = 53)			
	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)	
12. การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่	7 (11.5)	43 (70.5)	50 (82.0)		9 (8.3)	55 (51.0)	64 (59.3)		2 (3.8)	21 (39.6)	23 (43.4)	
13. การพัฒนาและรักษาสัมพันธ์ภาพกับแหล่งบริจาค/ ผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการต้อนรับในโอกาสสำคัญ ต่างๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น	25 (41.0)	27 (44.3)	52 (85.3)		33 (30.6)	37 (34.3)	70 (64.9)		6 (11.3)	18 (34.0)	24 (45.3)	
14. การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อ สร้างศรัทธาแก่ประชาชนและสังคมในการบริจาค ผ่านสื่อต่างๆ	28 (46.0)	26 (42.6)	54 (88.6)		34 (31.5)	43 (39.8)	77 (71.3)		12 (22.6)	9 (17.0)	21 (39.6)	
15. การจัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อผู้บริจาค สิ่งที่ บริจาคและประวัติการบริจาคเป็นรายงานประจำปี	17 (27.9)	35 (57.4)	52 (85.3)		23 (21.3)	31 (28.7)	54 (50.0)		6 (11.3)	8 (15.1)	14 (26.4)	
16. การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและ กิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาส ต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาค ผู้บริหารระดับสูง เช่น อธิการบดี ฯลฯ ติดต่อ ผู้บริจาคแสดงความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้ง สำคัญ เป็นต้น	38 (62.3)	22 (36.1)	60 (98.4)		41 (38.0)	36 (33.3)	77 (71.3)		12 (22.6)	9 (17.0)	21 (39.6)	
17. การเผยแพร่ข้อมูลแก่สังคมเกี่ยวกับโอกาสที่จะบริจาค หรือให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการระดมเงินทุน	14 (22.9)	37 (60.7)	51 (83.6)		13 (12.0)	47 (43.6)	60 (55.6)		6 (11.3)	8 (15.1)	14 (26.4)	

ตารางที่ 16 (ต่อ)

วิธีการกิจกรรมการระดมเงินทุน	ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน (n = 61)				ระดับคณะวิชา (n = 108)				ระดับหน่วยงาน (n = 53)			
	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)	
18. การเปิดให้มีการบริจาค online	2 (3.3)	4 (6.6)	6 (9.9)		1 (0.9)	0 (0)	1 (0.9)		1 (1.9)	2 (3.8)	3 (5.7)	
19. การสรุป วิเคราะห์และการประเมินผลการดำเนินงานการระดมเงินทุนของแต่ละโครงการ	7 (11.5)	35 (57.4)	42 (68.9)		14 (13.0)	35 (32.4)	49 (45.4)		2 (3.8)	8 (15.1)	10 (18.9)	
20. การเผยแพร่รายงานผลงานการระดมเงินทุนของแต่ละโครงการประจำปี	12 1(9.7)	30 (49.2)	42 (68.9)		14 (13.0)	32 (29.6)	46 (42.6)		6 (11.3)	5 (9.4)	11 (20.7)	

จากตาราง 16 วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการบริหารจัดการที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน จัดทำโดยรวมนี้อยู่สูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 16 การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจการที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาค ผู้บริหารระดับสูง เช่น อธิการบดี ฯลฯ ติดต่อบริจาคแสดงความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้งสำคัญ เป็นต้น ข้อ 14 การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชนและสังคม ในการบริจาคผ่านสื่อต่างๆ ข้อ 13 การพัฒนาและรักษาสัมพันธภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการ์ดอวยพรในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การเชิญร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น ข้อ 15 การจัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อผู้บริจาค สิ่งที่บริจาคและประวัติการบริจาคเป็นรายงานประจำปี ข้อ 17 การเผยแพร่ข้อมูลแก่สังคมเกี่ยวกับโอกาสที่จะบริจาคหรือให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการการระดมเงินทุน และข้อ 12 การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ๆ ส่วนข้ออื่นๆ จัดทำโดยรวมนี้อยู่สูงสุด 5 อันดับแรก

ส่วนวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการบริหารจัดการ ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ระดับคณะวิชา จัดทำโดยรวมนี้อยู่สูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 14 การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชนและสังคม ในการบริจาคผ่านสื่อต่างๆ ข้อ 16 การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจการที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาค ผู้บริหารระดับสูง เช่น

อธิการบดี ฯลฯ ติดต่อผู้บริจาคแสดงความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้งสำคัญ เป็นต้น ข้อ 13 การพัฒนาและรักษาสัมพันธ์ภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการ์ดอวยพรในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น ข้อ 12 การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ๆ ข้อ 1 การจัดทำแผนงานการระดมเงินทุน และข้อ 17 การเผยแพร่ข้อมูลแก่สังคมเกี่ยวกับโอกาสที่จะบริจาคหรือให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการระดมเงินทุน ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

สำหรับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการบริหารจัดการที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐระดับหน่วยงานจัดทำโดยรวมมีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 13 การพัฒนาและรักษาสัมพันธ์ภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการ์ดอวยพรในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น ข้อ 12 การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ ข้อ 1 การจัดทำแผนงานการระดมเงินทุน ข้อ 14 การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชนและสังคม ในการบริจาคผ่านสื่อต่างๆ ข้อ 16 การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาค ผู้บริหารระดับสูง เช่น อธิการบดี ฯลฯ ติดต่อผู้บริจาคแสดงความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้งสำคัญ เป็นต้น ข้อ 2 การแต่งตั้งผู้บริหารเพื่อรับผิดชอบงานการระดมเงินทุน และข้อ 7 การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการระดมเงินทุนต่างๆ ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน (n = 61)				ระดับคณะวิชา (n = 108)							
	ประจำ		ครั้งคราว		รวม		ประจำ		ครั้งคราว		รวม	
	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)
1. การจัดให้มีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัด เนคไท พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว ฯลฯ	25	(41.0)	23	(37.7)	48	(78.7)	8	(7.4)	41	(38.0)	49	(45.4)
2. การรับบริจาคประจำปี	18	(29.5)	32	(52.5)	50	(82.0)	13	(12.0)	37	(34.3)	50	(46.3)
3. การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ	18	(29.5)	38	(62.3)	56	(91.8)	11	(10.2)	59	(54.6)	70	(64.8)
4. การจัดงานแสดงดนตรี ละคร ภาพยนตร์ รายการ โทรทัศน์ ฯลฯ	6	(9.8)	34	(55.8)	40	(65.6)	2	(1.9)	29	(26.8)	31	(28.7)
5. การจัดทำและจำหน่ายวัตถุมงคล	7	(11.5)	34	(55.7)	41	(67.2)	0	(0)	22	(20.4)	22	(20.4)
6. การระดมเงินสมทบทุนสร้างอนุสรณ์สถาน	4	(6.6)	28	(45.9)	32	(52.5)	0	(0)	14	(13.0)	14	(13.0)
7. การจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ เช่น กอล์ฟ ฟุตบอล โบว์ลิ่ง แรลลี่ ฯลฯ	18	(29.5)	34	(55.7)	52	(85.2)	5	(4.6)	41	(38.0)	46	(42.6)
8. การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า	19	(31.1)	37	(60.7)	56	(91.8)	22	(20.4)	44	(40.7)	66	(61.1)
9. การจัดทัศนศึกษาสำหรับศิษย์เก่า	3	(4.9)	22	(36.0)	25	(40.9)	4	(3.7)	19	(17.6)	23	(21.3)
10. การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมมหาวิทยาลัย/สถาบัน	26	(42.6)	23	(37.7)	49	(80.3)	16	(14.8)	35	(32.4)	51	(47.2)
11. การรับบริจาคเพื่อจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกของมหาวิทยาลัย/สถาบัน โอกาสวันสำคัญต่างๆ ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน	8	(13.1)	39	(63.9)	47	(77.0)	4	(3.7)	40	(37.0)	44	(40.7)
12. การจัดโครงการฝึกอบรมและกิจกรรมทางวิชาการสำหรับศิษย์เก่า	6	(9.8)	38	(62.3)	44	(72.1)	7	(6.5)	35	(32.4)	42	(38.9)
13. การจัดทำและจำหน่ายหนังสือ ภาพถ่าย วิดีทัศน์ ซีดี เทปเพลง เกี่ยวกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน และกิจกรรมของศิษย์เก่า	16	(26.2)	34	(55.7)	50	(81.9)	6	(5.5)	34	(31.5)	40	(37.0)

จากตาราง 17 วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน จัดทำโดยรวมมีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 3 การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ ข้อ 8 การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า ข้อ 7 การจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ เช่น กอล์ฟ ฟุตบอล โบว์ลิ่ง แรลลี่ ฯลฯ ข้อ 2 การรับบริจาคประจำปี ข้อ 13 การจัดทำและจำหน่ายหนังสือ ภาพถ่าย วิดีทัศน์ ซีดี เทปเพลง เกี่ยวกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบันและกิจกรรมของศิษย์เก่า ข้อ 10 การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมมหาวิทยาลัย/สถาบัน และข้อ 1 การจัดให้มีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัด เนคไท พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว ฯลฯ ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ส่วนวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่าที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐระดับคณะวิชา จัดทำโดยรวมมีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 3 การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ ข้อ 8 การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า ข้อ 10 การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 2 การรับบริจาคประจำปี และข้อ 1 การจัดให้มีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัด เนคไท พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว ฯลฯ ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตาราง 18 จำนวนและค่าใช้จ่ายของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ระดับคณะวิชา และระดับหน่วยงาน ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน (n = 61)				ระดับคณะวิชา (n = 108)				ระดับหน่วยงาน (n = 53)			
	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)	
1. การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน	5 (8.2)	40 (65.6)	45 (73.8)		6 (5.6)	36 (33.3)	42 (38.9)		1 (1.9)	8 (15.1)	9 (17.0)	
2. การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ	8 (13.1)	42 (68.9)	50 (82.0)		7 (6.5)	53 (49.1)	60 (55.6)		0 (0)	10 (18.9)	10 (18.9)	
3. การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ	5 (8.2)	44 (72.1)	49 (80.3)		4 (3.7)	46 (42.6)	50 (46.3)		0 (0)	16 (30.2)	16 (30.2)	
4. การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิต นักศึกษา	26 (42.6)	28 (45.9)	54 (88.5)		27 (25.0)	47 (43.5)	74 (68.5)		2 (3.8)	11 (20.8)	13 (24.6)	
5. การรับบริจาคเพื่อการสร้างวัดมณฑล/อนุสรณ์สถาน	3 (5.0)	36 (59.0)	39 (64.0)		1 (0.9)	19 (17.6)	20 (18.5)		0 (0)	4 (7.6)	4 (7.6)	
6. การจัดจำหน่ายวัตถุมงคล	6 (9.8)	34 (55.7)	40 (65.5)		1 (0.9)	17 (15.7)	18 (16.6)		0 (0)	3 (5.7)	3 (5.7)	
7. การเปิดให้มีการบริจาค online	1 (1.6)	9 (14.8)	10 (16.4)		3 (2.8)	1 (0.9)	4 (3.7)		0 (0)	3 (5.7)	3 (5.7)	
8. การจัดกิจกรรมกีฬา เช่น การเดิน การวิ่ง ฯลฯ เพื่อการระดมเงินทุน	11 (18.0)	37 (60.7)	48 (78.7)		5 (4.6)	25 (23.2)	30 (27.8)		0 (0)	4 (7.6)	4 (7.6)	
9. การจัดแสดงละคร ดนตรี ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ เพื่อการระดมเงินทุน	8 (13.1)	30 (49.2)	38 (62.3)		4 (3.7)	23 (21.3)	27 (25.0)		0 (0)	3 (5.7)	3 (5.7)	
10. การจัดนิทรรศการโดยมีการจำหน่าย เช่น งานศิลปหัตถกรรม งานดอกไม้ ดินไม้ ฯลฯ	7 (11.5)	38 (62.3)	45 (73.8)		5 (4.6)	25 (23.2)	30 (27.8)		0 (0)	8 (15.0)	8 (15.0)	

จากตาราง 18 วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐระดับมหาวิทยาลัย/สถาบันจัดทำโดยรวม มีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4 การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิต นักศึกษา ข้อ 2 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ ข้อ 3 การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ ข้อ 8 การจัดกิจกรรมกีฬา เช่น การเดิน การวิ่ง ฯลฯ เพื่อการระดมเงินทุน ข้อ 1 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน และข้อ 10 การจัดนิทรรศการ โดยมีการจำหน่าย เช่น งานศิลปหัตถกรรม งานดอกไม้ ต้นไม้ ฯลฯ ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ส่วนวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชนที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐระดับคณะวิชาจัดทำโดยรวม มีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4 การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิต นักศึกษา ข้อ 2 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ ข้อ 3 การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ ข้อ 1 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมทุน ข้อ 8 การจัดกิจกรรมกีฬา เช่น การเดิน การวิ่ง ฯลฯ เพื่อการระดมเงินทุน และข้อ 10 การจัดนิทรรศการ โดยมีการจำหน่าย เช่น งานศิลปหัตถกรรม งานดอกไม้ ต้นไม้ ฯลฯ ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

สำหรับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชนที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐระดับหน่วยงานจัดทำโดยรวม มีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 3 การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ ข้อ 4 การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิต นักศึกษา ข้อ 2 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ ข้อ 1 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน ข้อ 10 การจัดนิทรรศการ โดยมีการจำหน่าย เช่น งานศิลปหัตถกรรม งานดอกไม้ ต้นไม้ ฯลฯ ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตาราง 19 จำนวนและค่าร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ระดับคณะวิชา และระดับหน่วยงาน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน (n = 61)				ระดับคณะวิชา (n = 108)				ระดับหน่วยงาน (n = 53)			
	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)	
1. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ	11 (18.0)	36 (59.0)	47 (77.0)		10 (9.3)	45 (41.7)	55 (51.0)		1 (1.9)	17 (32.1)	18 (34.0)	
2. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างสถาบัน	8 (13.1)	34 (55.7)	42 (68.8)		10 (9.3)	48 (44.4)	58 (53.7)		3 (5.7)	12 (22.6)	15 (28.3)	
3. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างรัฐบาล	6 (9.8)	31 (50.8)	37 (60.6)		5 (4.6)	39 (36.1)	44 (40.7)		2 (3.8)	10 (18.9)	12 (22.7)	
4. การรับบริจาคครุภัณฑ์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือ เครื่องจักร ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยานพาหนะ เป็นต้น เพื่อการดำเนินงานจัดการศึกษา	6 (9.8)	34 (55.7)	40 (65.5)		7 (6.5)	51 (47.2)	58 (53.7)		2 (3.8)	10 (18.9)	12 (22.7)	
5. การรับบริจาคอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคารสถานที่ ฯลฯ	3 (4.9)	38 (62.3)	41 (67.2)		2 (1.9)	14 (13.0)	16 (14.9)		0 (0)	5 (9.4)	5 (9.4)	
6. การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย	22 (36.1)	31 (50.8)	53 (86.9)		18 (16.7)	57 (52.8)	75 (69.5)		10 (18.9)	9 (17.0)	19 (35.9)	
7. การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา	29 (47.5)	26 (42.6)	55 (90.1)		28 (25.9)	44 (40.7)	72 (66.6)		5 (9.4)	9 (17.0)	14 (26.4)	
8. การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านการกีฬา	14 (23.0)	37 (60.6)	51 (83.6)		5 (4.6)	45 (41.7)	50 (46.3)		4 (7.6)	5 (9.4)	9 (17.0)	

ตาราง 19 (ต่อ)

วิธีการกิจกรรมการระดมเงินทุน	ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน (n = 61)				ระดับคณะวิชา (n = 108)				ระดับหน่วยงาน (n = 53)			
	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)	
9. การขอความร่วมมือสนับสนุนโครงการพัฒนานิสิต นักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม นักศึกษา ฯลฯ	19 (31.1)	35 (57.4)	54 (88.5)		19 (17.6)	49 (45.4)	68 (63.0)		4 (7.6)	10 (18.9)	14 (26.5)	
10. การขอความร่วมมือสนับสนุนการสร้างวัดชุมชน	3 (5.0)	29 (47.5)	32 (52.5)		2 (1.9)	14 (13.0)	16 (14.9)		0 (0)	4 (7.6)	4 (7.6)	
11. การขอความร่วมมือสนับสนุนการสร้างถาวรวัตถุ อนุสรณ์สถาน ฯลฯ	2 (3.3)	24 (39.3)	26 (42.6)		0 (0)	8 (7.4)	8 (7.4)		0 (0)	3 (5.7)	3 (5.7)	
12. การสร้างความร่วมมือ (Partnerships) ระหว่างบริษัท กับมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อจำหน่ายสินค้าแก่ศิษย์ เก่าหรือบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน แล้วนำ ผลกำไรส่วนหนึ่งมอบให้มหาวิทยาลัย/สถาบัน	4 6.6	26 (42.6)	30 (49.2)		3 (2.8)	34 (31.5)	37 (34.3)		0 (0)	7 (13.2)	7 (13.2)	
13. การขอความร่วมมือสนับสนุนจากองค์กร/บริษัท/ สมาคมจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือมูลนิธิแก่ มหาวิทยาลัย/สถาบันโดยใช้กฎหมายยกเว้นภาษี	6 9.8	27 (44.3)	33 (54.1)		3 (2.8)	22 (20.3)	25 (23.1)		0 (0)	6 (11.3)	6 (11.3)	
14. การจัดหาทุนจากภาคธุรกิจเอกชนที่มีชื่อเสียงเพื่อ จัดตั้งเป็นมูลนิธิของมหาวิทยาลัย/สถาบัน	7 11.5	24 (39.3)	31 (50.8)		1 (0.9)	24 (22.2)	25 (23.1)		0 (0)	5 (9.4)	5 (9.4)	

จากตาราง 19 วิธีการกิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินลงทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน
จัดทำโดยรวมมีคำร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 7 การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา ข้อ 9 การขอความร่วมมือสนับสนุนโครงการ

พัฒนานิสิตนักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักศึกษา ฯลฯ
ข้อ 6 การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย ข้อ 8 การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านการกีฬา และ
ข้อ 1 การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ส่วนวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคมที่
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐระดับคณะวิชาจัดทำโดยรวม มีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 6 การ
ขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย ข้อ 7 การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา ข้อ 9 การ
ขอความร่วมมือสนับสนุนโครงการพัฒนานิสิต นักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนา
คุณธรรม จริยธรรมนักศึกษา ฯลฯ ข้อ 2 การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจาก
ต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างสถาบัน ข้อ 4 การรับบริจาคครุภัณฑ์ เช่น คอมพิวเตอร์
เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือ เครื่องจักรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยานพาหนะ เป็นต้น
เพื่อการดำเนินงานจัดการศึกษา และข้อ 1 การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมใน
ประเทศ ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

สำหรับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม
ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐระดับหน่วยงานจัดทำโดยรวม มีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่
ข้อ 6 การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย ข้อ 1 การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคม
ในประเทศ ข้อ 2 การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือ
ระหว่างสถาบัน ข้อ 7 การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา ข้อ 9 การขอความร่วมมือ
สนับสนุนโครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
นักศึกษา ฯลฯ ข้อ 3 การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตาม
ความร่วมมือระหว่างรัฐบาล และ ข้อ 4 การรับบริจาคครุภัณฑ์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน
เครื่องมือ เครื่องจักรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยานพาหนะ เป็นต้น เพื่อการดำเนินงาน
จัดการศึกษา ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตาราง 20 จำนวนและคำร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ระดับคณะวิชา และระดับหน่วยงาน ด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุน

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน (n = 61)			ระดับคณะวิชา (n = 108)			ระดับหน่วยงาน (n = 53)		
	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)
1. การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน	11 (18.0)	25 (41.0)	36 (59.0)	6 (5.6)	32 (29.6)	38 (35.2)	3 (5.7)	6 (11.3)	9 (17.0)
2. การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน	8 (13.1)	38 (62.3)	46 (75.4)	8 (7.4)	37 (34.3)	45 (41.7)	3 (5.7)	5 (9.4)	8 (15.1)
3. การระดมจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อก่อสร้างหรือซ่อมแซมอาคารเรียน โรงฝึกงาน สนามกีฬา หอประชุม ฯลฯ	1 (1.6)	23 (37.7)	24 (39.3)	1 (0.9)	13 (12.1)	14 (13.0)	1 (2.0)	2 (3.8)	3 (5.8)
4. การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินแจกกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ	24 (39.3)	22 (36.1)	46 (75.4)	19 (17.6)	20 (18.5)	39 (36.1)	7 (13.2)	4 (7.5)	11 (20.7)
5. การหารายได้จากกาารให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน	14 (23.0)	25 (41.0)	39 (64.0)	8 (7.4)	14 (13.0)	22 (20.4)	3 (5.7)	4 (7.6)	7 (13.3)
6. การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น	20 (32.8)	18 (29.5)	38 (62.3)	9 (8.3)	16 (14.8)	25 (23.1)	4 (7.6)	5 (9.4)	9 (17.0)

จากตาราง 20 วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐระดับมหาวิทยาลัย/สถาบันจัดทำโดยรวม มีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 2 การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 4 การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ ข้อ 5 การหารายได้จากการให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 6 การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น ข้อ 1 การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน และข้อ 3 การระดมจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อก่อสร้างหรือซ่อมแซม อาคารเรียน โรงฝึกงาน สนามกีฬา หอประชุม ฯลฯ

ส่วนวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐระดับคณะวิชาจัดทำโดยรวม มีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 2 การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 4 การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ ข้อ 1 การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 6 การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบันโดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น และข้อ 5 การหารายได้จากการให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

สำหรับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน ด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐระดับหน่วยงานจัดทำโดยรวม มีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4 การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ ข้อ 1 การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 6 การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบันโดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น ข้อ 2 การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 5 การหารายได้จากการให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน และ

ข้อ 3 การระดมจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อก่อสร้างหรือซ่อมแซมอาคารเรียน โรงฝึกงาน สนามกีฬา หอประชุม ฯลฯ

ตอนที่ 5 ศึกษาเปรียบเทียบวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ ดังแสดงในตาราง 21 – 25

ตาราง 21 จำนวนและคำร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการบริหารจัดการ

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (n = 45)				วิทยาศาสตร์สุขภาพ (n = 29)				มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (n = 34)			
	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)
1. การจัดทำแผนงานการระดมเงินทุน	6 (13.3)	12 (26.7)	18 (40.0)	9 (31.0)	11 (37.9)	20 (68.9)	2 (5.9)	23 (67.6)	25 (73.5)			
2. การแต่งตั้งผู้บริหารเพื่อรับผิดชอบงานการระดมเงินทุน	5 (11.1)	11 (24.4)	16 (35.5)	9 (31.0)	5 (17.2)	14 (48.2)	1 (3.0)	20 (58.8)	21 (61.8)			
3. การแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะ ปฏิบัติงานการระดมเงินทุน	2 (4.4)	15 (33.3)	17 (37.7)	4 (13.8)	11 (37.9)	15 (51.7)	0 (0)	20 (58.8)	20 (58.8)			
4. การกำหนดภารกิจและบทบาทของหน่วยงานและ บุคลากรงานระดมเงินทุนโดยสภามหาวิทยาลัย/สถาบัน	2 (4.4)	18 (40.0)	20 (44.4)	5 (17.2)	7 (24.1)	12 (41.3)	0 (0)	19 (55.9)	19 (55.9)			
5. การจัดฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ระดมเงินทุน	0 (0)	9 (20.0)	9 (20.0)	1 (3.5)	3 (10.3)	4 (13.8)	0 (0)	6 (17.6)	6 (17.6)			
6. การตั้งเป้าหมายของการระดมเงินทุน	4 (8.9)	10 (22.2)	14 (31.1)	4 (13.8)	11 (37.9)	15 (51.7)	4 (11.8)	7 (20.6)	10 (32.4)			
7. การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการระดมเงินทุนต่างๆ	1 (2.2)	13 (28.9)	14 (31.1)	2 (6.9)	11 (37.9)	13 (44.8)	0 (0)	14 (41.2)	14 (41.2)			
8. การเปิดรับอาสาสมัคร (อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิต นักศึกษา ฯลฯ) เพื่อปฏิบัติงานในโครงการระดมเงินทุน ต่างๆ	2 (4.4)	11 (24.4)	13 (28.8)	5 (17.2)	5 (17.2)	10 (34.4)	0 (0)	8 (23.5)	8 (23.5)			
9. การจัดตั้งที่ปรึกษาประจำโครงการระดมเงินทุนแต่ละ โครงการ	2 (4.4)	14 (31.1)	16 (35.5)	7 (24.1)	9 (31.1)	16 (55.2)	1 (3.0)	12 (35.3)	12 (38.3)			

ตาราง 21 (ต่อ)

วิธีการกิจกรรมการระดมเงินทุน	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (n = 45)						วิทยาศาสตร์สุขภาพ (n = 29)						มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (n = 34)					
	ประจำ		ครั้งคราว		รวม		ประจำ		ครั้งคราว		รวม		ประจำ		ครั้งคราว		รวม	
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
10. การนำกฎหมายยกเว้นภาษีเกี่ยวกับการรับบริจาคมาใช้ในการดำเนินงานการระดมเงินทุน	0 (0)	7 (15.6)	7 (15.6)	3 (10.3)	6 (20.7)	9 (31.0)	0 (0)	3 (10.3)	6 (20.7)	9 (31.0)	0 (0)	3 (10.3)	0 (0)	8 (23.5)	8 (23.5)	8 (23.5)	8 (23.5)	8 (23.5)
11. การแต่งตั้งนักกฎหมายเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานการระดมเงินทุน	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (3.5)	5 (17.2)	6 (20.7)	0 (0)	1 (3.5)	5 (17.2)	6 (20.7)	0 (0)	1 (3.5)	0 (0)	2 (5.9)	2 (5.9)	2 (5.9)	2 (5.9)	2 (5.9)
12. การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ๆ	1 (2.2)	23 (51.1)	25 (53.3)	5 (17.2)	13 (44.9)	18 (62.1)	1 (2.2)	5 (17.2)	13 (44.9)	18 (62.1)	3 (8.8)	3 (8.8)	3 (8.8)	19 (55.9)	22 (64.7)	22 (64.7)	22 (64.7)	22 (64.7)
13. การพัฒนาและรักษาสัมพันธภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการต้อนรับในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วม กิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น	10 (22.2)	17 (37.8)	27 (60.0)	13 (44.8)	7 (24.1)	20 (68.9)	10 (22.2)	13 (44.8)	7 (24.1)	20 (68.9)	10 (29.4)	10 (29.4)	14 (41.2)	24 (70.6)	24 (70.6)	24 (70.6)	24 (70.6)	24 (70.6)
14. การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชนและสังคมในการบริจาคผ่านสื่อต่างๆ	10 (22.2)	20 (44.4)	31 (66.6)	11 (37.9)	8 (27.6)	19 (65.5)	10 (22.2)	11 (37.9)	8 (27.6)	19 (65.5)	13 (38.2)	13 (38.2)	14 (41.2)	27 (79.4)	27 (79.4)	27 (79.4)	27 (79.4)	27 (79.4)
15. การจัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อผู้บริจาคสิ่งที่บริจาคและประวัติการบริจาคเป็นรายงานประจำปี	5 (11.1)	11 (24.4)	17 (35.5)	11 (37.9)	6 (20.7)	17 (58.6)	5 (11.1)	11 (37.9)	6 (20.7)	17 (58.6)	7 (20.6)	7 (20.6)	15 (44.1)	22 (64.7)	22 (64.7)	22 (64.7)	22 (64.7)	22 (64.7)
16. การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาค ผู้บริหารระดับสูง เช่น อธิการบดี ฯลฯ ติดต่อผู้บริจาคแสดงความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้งสำคัญ เป็นต้น	14 (31.1)	15 (33.3)	29 (64.4)	15 (51.7)	5 (17.2)	20 (68.9)	12 (35.3)	15 (51.7)	5 (17.2)	20 (68.9)	12 (35.3)	12 (35.3)	15 (44.1)	27 (79.4)	27 (79.4)	27 (79.4)	27 (79.4)	27 (79.4)

ตาราง 21 (ต่อ)

วิธีการกิจกรรมการระดมเงินทุน	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (n = 45)				วิทยาศาสตร์สุขภาพ (n = 29)				มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ (n = 34)			
	ประจำ		ครั้งคราว		รวม		ประจำ		ครั้งคราว		รวม	
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
17. การเผยแพร่ข้อมูลแก่สังคมเกี่ยวกับโอกาสที่จะบริจาค หรือให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการระดมเงินทุน	2 (4.4)	20 (44.4)	22 (48.8)	6 (20.7)	11 (37.9)	17 (58.6)	5 (14.7)	16 (47.1)	21 (61.8)			
18. การเปิดให้มีการบริจาค online	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (3.5)	0 (0)	1 (3.5)	0 (0)	2 (4.5)	2 (4.5)			
19. การสรุป วิเคราะห์ และการประเมินผลการดำเนินงาน การระดมเงินทุนของแต่ละโครงการ	2 (4.4)	13 (28.9)	17 (33.3)	9 (31.0)	7 (24.2)	16 (55.2)	3 (8.8)	14 (41.2)	17 (50.0)			
20. การเผยแพร่รายงานผลงานการระดมเงินทุนของแต่ละโครงการประจำปี	3 (6.7)	11 (24.4)	16 (31.1)	9 (31.0)	7 (24.2)	16 (55.2)	2 (5.9)	15 (44.1)	17 (50.0)			

จากตาราง 21 วิธีการกิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการบริหารจัดการที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จัดทำ โดยรวมมีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 14 การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชนและสังคม ในการริจาคผ่าน สื่อต่างๆ ข้อ 16 การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจการที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการ บริจาค ผู้บริหารระดับสูง เช่น อธิการบดี ฯลฯ ติดต่อบริจาคแสดงความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้งสำคัญ เป็นต้น ข้อ 13 การพัฒนาและรักษาสัมพันธภาพ กับแหล่งบริจาคผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการ์ดอวยพรในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น ข้อ 12 การแสวงหาแหล่ง บริจาคผู้บริจาครายสำคัญใหม่ๆ ข้อ 17 การเผยแพร่ข้อมูลแก่สังคมเกี่ยวกับโอกาสที่จะบริจาคหรือให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการระดมเงินทุน ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ส่วนวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการบริหารจัดการที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพจัดทำโดยรวม มีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 การจัดทำแผนงานการระดมเงินทุน ข้อ 13 การพัฒนาและรักษาสัมพันธภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการ์ดอวยพรในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น ข้อ 16 การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาค ผู้บริหารระดับสูง เช่น อธิการบดี ฯลฯ ติดต่อผู้บริจาคแสดงความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้งสำคัญ เป็นต้น ข้อ 14 การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชนและสังคม ในการบริจาคผ่านสื่อต่างๆ ข้อ 12 การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ๆ ข้อ 15 การจัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อผู้บริจาค สิ่งที่บริจาคและประวัติการบริจาคเป็นรายงานประจำปี ข้อ 17 การเผยแพร่ข้อมูลแก่สังคมเกี่ยวกับโอกาสที่จะบริจาค หรือให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการระดมเงินทุน ข้อ 9 การจัดตั้งที่ปรึกษาประจำโครงการระดมเงินทุนแต่ละโครงการ ข้อ 19 การสรุป วิเคราะห์ และการประเมินผลการดำเนินงานการระดมเงินทุนของแต่ละโครงการ และข้อ 20 การเผยแพร่รายงานผลงานการระดมเงินทุนของแต่ละโครงการประจำปี ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

สำหรับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการบริหารจัดการที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จัดทำโดยรวม มีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 14 การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชนและสังคม ในการบริจาคผ่านสื่อต่างๆ ข้อ 16 การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาค ผู้บริหารระดับสูง เช่น อธิการบดี ฯลฯ ติดต่อผู้บริจาคแสดงความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้งสำคัญ เป็นต้น ข้อ 1 การจัดทำแผนงานการระดมเงินทุน ข้อ 13 การพัฒนาและรักษาสัมพันธภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการ์ดอวยพรในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น ข้อ 12 การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ๆ ข้อ 15 การจัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อผู้บริจาค สิ่งที่บริจาคและประวัติการบริจาคเป็นรายงานประจำปี ข้อ 2 การแต่งตั้งผู้บริหารเพื่อรับผิดชอบงานการระดมเงินทุน และข้อ 17 การเผยแพร่ข้อมูลแก่สังคมเกี่ยวกับโอกาสที่จะบริจาคหรือให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการระดมเงินทุน ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตาราง 22 จำนวนและคำร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (n = 45)						วิทยาศาสตร์สุขภาพ (n = 29)						มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (n = 34)					
	ประจำ		ครั้งคราว		รวม		ประจำ		ครั้งคราว		รวม		ประจำ		ครั้งคราว		รวม	
	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)
1. การจัดให้มีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัด เนคไท พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว ฯลฯ	2	(4.4)	11	(24.4)	13	(28.9)	3	(10.3)	12	(41.4)	15	(51.7)	2	(5.9)	17	(50.0)	19	(55.9)
2. การรับบริจาคประจำปี	4	(8.9)	12	(26.7)	16	(35.6)	5	(17.2)	8	(27.6)	13	(44.8)	3	(8.8)	15	(44.1)	18	(52.9)
3. การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ	2	(4.4)	21	(46.7)	23	(51.1)	5	(17.2)	13	(44.8)	18	(62.0)	3	(8.8)	23	(67.6)	26	(76.5)
4. การจัดงานแสดงดนตรี ละคร ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ ฯลฯ	0	(0)	7	(15.6)	7	(15.6)	1	(3.5)	11	(37.9)	12	(41.4)	1	(3.0)	10	(29.4)	11	(32.4)
5. การจัดทำและจำหน่ายวัตถุมงคล	0	(0)	4	(8.9)	4	(8.9)	0	(0)	9	(31.0)	9	(31.0)	0	(0)	8	(23.5)	8	(23.5)
6. การระดมเงินสมทบทุนสร้างอนุสรณ์สถาน	0	(0)	5	(11.1)	5	(11.1)	0	(0)	6	(20.7)	6	(20.7)	0	(0)	4	(11.8)	4	(11.8)
7. การจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ เช่น กอล์ฟ ฟุตบอล โบว์ลิ่ง แรลลี่ ฯลฯ	2	(4.4)	10	(22.2)	12	(26.6)	2	(6.9)	11	(37.9)	13	(44.8)	1	(3.0)	19	(55.9)	20	(58.8)
8. การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า	8	(17.8)	18	(40.0)	26	(57.8)	7	(24.1)	8	(27.6)	15	(51.7)	7	(20.6)	19	(55.9)	26	(76.5)
9. การจัดทัศนศึกษาสำหรับศิษย์เก่า	3	(6.7)	7	(15.6)	10	(22.3)	1	(3.5)	4	(13.7)	5	(17.2)	0	(0)	6	(17.6)	6	(17.6)
10. การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจการมหาวิทยาลัย/สถาบัน	6	(13.3)	10	(22.2)	16	(35.5)	4	(13.8)	12	(41.4)	16	(55.2)	6	(17.6)	13	(38.2)	18	(52.9)

ตาราง 22 (ต่อ)

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (n = 45)				วิทยาศาสตร์สุขภาพ (n = 29)				มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (n = 34)			
	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)	
11. การรับบริจาคเพื่อจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกของมหาวิทยาลัย/สถาบันในโอกาสวันสำคัญต่าง ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน	3 (6.7)	12 (26.7)	15 (33.4)	1 (3.5)	13 (44.8)	14 (48.3)	0 (0)					
12. การจัดโครงการฝึกอบรมและกิจกรรมทางวิชาการสำหรับศิษย์เก่า	0 (0)	9 (20.0)	9 (20.0)	5 (17.2)	14 (48.3)	19 (65.5)	2 (5.9)					
13. การจัดทำและจำหน่ายหนังสือ ภาพถ่าย วิดีทัศน์ ซีดี เทปเพลง เกี่ยวกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน และกิจกรรมของศิษย์เก่า	3 (6.7)	10 (22.2)	13 (28.9)	1 (3.5)	13 (44.8)	14 (48.3)	3 (3.8)					

จากตาราง 22 วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่าที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจัดทำโดยรวมนี้อาศัยอยู่สูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 8 การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า ข้อ 3 การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่าง ๆ ข้อ 2 การรับบริจาคประจำปี ข้อ 10 การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 11 การรับบริจาคเพื่อจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกของมหาวิทยาลัย/สถาบันในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 1 การจัดทำมีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัดเนคไท พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว ฯลฯ และข้อ 13 การจัดทำและจำหน่ายหนังสือ ภาพถ่าย วิดีทัศน์ ซีดี เทปเพลง เกี่ยวกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน และกิจกรรมของศิษย์เก่า ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ส่วนวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่าที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จัดทำโดยรวมมีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 12 การจัดโครงการฝึกอบรมและกิจกรรมทางวิชาการสำหรับศิษย์เก่า ข้อ 3 การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ ข้อ 10 การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 1 การจัดให้มีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัด เนคไท พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว ฯลฯ ข้อ 8 การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า ข้อ 11 การรับบริจาคเพื่อจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกของมหาวิทยาลัย/สถาบันในโอกาสวันสำคัญต่างๆ ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน และข้อ 13 การจัดทำและจำหน่ายหนังสือ ภาพถ่าย วิดีทัศน์ ซีดี เทปเพลง เกี่ยวกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน และกิจกรรมของศิษย์เก่า ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

สำหรับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่าที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จัดทำโดยรวม มีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 3 การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ ข้อ 8 การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า ข้อ 7 การจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ เช่น กอล์ฟ ฟุตบอล โบว์ลิ่ง แรลลี่ ฯลฯ ข้อ 1 การจัดให้มีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัด เนคไท พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว ฯลฯ ข้อ 2 การรับบริจาคประจำปี ข้อ 10 การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมมหาวิทยาลัย/สถาบัน และข้อ 11 การรับบริจาคเพื่อจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกของมหาวิทยาลัย/สถาบันในโอกาสวันสำคัญต่างๆ ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน และข้อ 12 การจัดโครงการฝึกอบรมและกิจกรรมทางวิชาการสำหรับศิษย์เก่า ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตาราง 23 จำนวนและคำร้อยละ ของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (n = 45)						วิทยาศาสตร์สุขภาพ (n = 29)						มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (n = 34)					
	ประจำ		ครั้งคราว		รวม		ประจำ		ครั้งคราว		รวม		ประจำ		ครั้งคราว		รวม	
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
1. การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน	3 (6.7)	15 (33.3)	18 (40.0)	3 (10.3)	10 (34.5)	13 (44.8)	0 (0)	11 (32.4)	11 (32.4)	11 (32.4)	11 (32.4)	11 (32.4)	0 (0)	11 (32.4)	11 (32.4)	11 (32.4)	11 (32.4)	11 (32.4)
2. การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ	2 (4.4)	21 (46.7)	23 (51.1)	3 (10.3)	14 (48.3)	17 (58.6)	2 (5.9)	17 (50.0)	17 (50.0)	17 (50.0)	17 (50.0)	17 (50.0)	2 (5.9)	17 (50.0)	17 (50.0)	17 (50.0)	17 (50.0)	17 (50.0)
3. การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ	1 (2.2)	20 (44.4)	21 (46.6)	3 (10.3)	15 (51.7)	18 (62.0)	0 (0)	11 (32.4)	11 (32.4)	11 (32.4)	11 (32.4)	11 (32.4)	0 (0)	11 (32.4)	11 (32.4)	11 (32.4)	11 (32.4)	11 (32.4)
4. การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิตนักศึกษา	12 (26.7)	18 (40.0)	30 (66.7)	9 (31.0)	13 (44.8)	22 (75.9)	6 (17.6)	19 (55.9)	19 (55.9)	19 (55.9)	19 (55.9)	19 (55.9)	6 (17.6)	19 (55.9)	19 (55.9)	19 (55.9)	19 (55.9)	19 (55.9)
5. การรับบริจาคเพื่อการสร้างวัดมุงคงล/อนุสรณ์สถาน	1 (2.2)	5 (11.1)	6 (13.3)	0 (0)	8 (27.6)	8 (27.6)	0 (0)	6 (17.6)	6 (17.6)	6 (17.6)	6 (17.6)	6 (17.6)	0 (0)	6 (17.6)	6 (17.6)	6 (17.6)	6 (17.6)	6 (17.6)
6. การจัดจำหน่ายวัตถุมงคล	1 (2.2)	5 (11.1)	6 (13.3)	0 (0)	7 (24.1)	7 (24.1)	0 (0)	5 (14.7)	5 (14.7)	5 (14.7)	5 (14.7)	5 (14.7)	0 (0)	5 (14.7)	5 (14.7)	5 (14.7)	5 (14.7)	5 (14.7)
7. การเปิดให้มีการบริจาค online	0 (0)	0 (0)	0 (0)	3 (10.3)	0 (0)	3 (10.3)	0 (0)	1 (3.0)	1 (3.0)	1 (3.0)	1 (3.0)	1 (3.0)	0 (0)	1 (3.0)	1 (3.0)	1 (3.0)	1 (3.0)	1 (3.0)
8. การจัดกิจกรรมกีฬา เช่น การเดิน การวิ่ง ฯลฯ เพื่อการ ระดมเงินทุน	2 (4.4)	8 (17.8)	10 (22.2)	3 (10.3)	8 (27.6)	11 (37.9)	0 (0)	9 (26.5)	9 (26.5)	9 (26.5)	9 (26.5)	9 (26.5)	0 (0)	9 (26.5)	9 (26.5)	9 (26.5)	9 (26.5)	9 (26.5)
9. การจัดแสดงละคร ดนตรี ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ เพื่อระดมเงินทุน	0 (0)	6 (13.3)	6 (13.3)	3 (10.3)	9 (31.0)	12 (41.3)	1 (3.0)	8 (23.5)	8 (23.5)	8 (23.5)	8 (23.5)	8 (23.5)	1 (3.0)	8 (23.5)	8 (23.5)	8 (23.5)	8 (23.5)	8 (23.5)
10. การจัดนิทรรศการโดยมีการจำหน่าย เช่น งาน ศิลปหัตถกรรม งานดอกไม้ ดินไม้ ฯลฯ	2 (4.4)	6 (13.3)	8 (17.7)	0 (0)	9 (31.0)	9 (31.0)	3 (10.3)	10 (29.4)	10 (29.4)	10 (29.4)	10 (29.4)	10 (29.4)	3 (8.8)	10 (29.4)	10 (29.4)	10 (29.4)	10 (29.4)	10 (29.4)

จากตาราง 23 วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจัดทำโดยรวม มีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4 การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิต นักศึกษา ข้อ 2 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ ข้อ 3 การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ ข้อ 1 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน และข้อ 8 การจัดกิจกรรม กีฬา เช่น การเดิน การวิ่ง ฯลฯ เพื่อการระดมเงินทุน ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ส่วนวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชนที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพจัดทำโดยรวม มีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4 การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิต นักศึกษา ข้อ 3 การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ ข้อ 2 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ ข้อ 1 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน และข้อ 9 การจัดแสดงละคร ดนตรี ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ เพื่อการระดมเงินทุน ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

สำหรับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชนที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จัดทำโดยรวมนี้อันดับสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4 การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิต นักศึกษา ข้อ 2 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ ข้อ 10 การจัดนิทรรศการโดยมีการจำหน่าย เช่น งานศิลปหัตถกรรม งานดอกไม้ ต้นไม้ ข้อ 1 การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน ข้อ 3 การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ ข้อ 8 การจัดกิจกรรมกีฬา เช่น การเดิน การวิ่ง ฯลฯ เพื่อการระดมเงินทุน และข้อ 9 การจัดแสดงละคร ดนตรี ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ เพื่อการระดมเงินทุน ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตาราง 24 จำนวนและค่าร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (n = 45)				วิทยาศาสตร์สุขภาพ (n = 29)				มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (n = 34)			
	ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)		ประจำ n (%)	ครั้งคราว n (%)	รวม n (%)	
1. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ	4 (8.9)	18 (40.0)	22 (48.9)		5 (17.2)	11 (37.9)	16 (55.2)		0 (0)	16 (47.1)	16 (47.1)	
2. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างสถาบัน	2 (4.4)	22 (48.9)	24 (53.3)		4 (13.8)	15 (51.7)	19 (65.5)		3 (8.8)	11 (32.4)	14 (41.2)	
3. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างรัฐบาล	0 (0)	19 (42.2)	19 (42.2)		3 (10.3)	11 (37.9)	14 (48.3)		1 (3.0)	10 (29.4)	11 (32.4)	
4. การรับบริจาคครุภัณฑ์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือ เครื่องจักร ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยานพาหนะ เป็นต้น เพื่อการดำเนินงานจัดการศึกษา	5 (11.1)	16 (35.6)	21 (46.7)		1 (3.5)	16 (55.2)	17 (58.6)		1 (3.0)	19 (55.9)	20 (58.9)	
5. การรับบริจาคอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร สถานที่ ฯลฯ	0 (0)	6 (13.3)	6 (13.3)		1 (3.5)	6 (20.7)	7 (24.1)		1 (3.0)	5 (14.7)	6 (17.7)	
6. การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย	8 (17.8)	21 (46.7)	29 (64.5)		8 (27.6)	13 (44.8)	21 (72.4)		3 (8.8)	18 (52.9)	21 (61.8)	
7. การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านการศึกษา	14 (31.1)	12 (26.7)	26 (57.8)		8 (27.6)	13 (44.8)	21 (72.4)		4 (11.8)	19 (55.9)	23 (67.6)	
8. การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านการศึกษา	2 (4.4)	12 (26.7)	14 (31.1)		3 (10.3)	14 (48.3)	17 (58.6)		0 (0)	18 (52.9)	18 (52.9)	
9. การขอความร่วมมือสนับสนุนโครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม นักศึกษา ฯลฯ	8 (17.8)	16 (35.6)	24 (53.3)		5 (17.2)	14 (48.3)	19 (65.5)		5 (14.7)	18 (52.9)	23 (67.6)	
10. การขอความร่วมมือสนับสนุนการสร้างวัดถมถด	0 (0)	3 (6.7)	3 (6.7)		1 (3.5)	5 (17.2)	6 (20.7)		1 (3.0)	6 (17.6)	7 (20.6)	

ตาราง 24 (ต่อ)

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (n = 45)				วิทยาศาสตร์สุขภาพ (n = 29)				มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (n = 34)			
	ประจำ		ครั้งคราว		ประจำ		ครั้งคราว		ประจำ		ครั้งคราว	
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
11. การขอความร่วมมือสนับสนุนการสร้างถาวรวัตถุอนุสรณ์สถาน ฯลฯ	0 (0)	4 (8.9)	4 (8.9)	0 (0)	3 (10.3)	3 (10.3)	0 (0)	3 (8.8)	0 (0)	3 (8.8)	3 (8.8)	
12. การสร้างความร่วมมือ (Partnerships) ระหว่างบริษัทกับมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อจำหน่ายสินค้าแก่ศิษย์เก่าหรือบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน แล้วนำผลกำไรส่วนหนึ่งมอบให้มหาวิทยาลัย/สถาบัน	0 (0)	16 (35.6)	16 (35.6)	2 (6.9)	6 (20.7)	9 (27.6)	1 (3.0)	11 (32.4)	1 (3.0)	10 (29.4)	12 (35.4)	
13. การขอความร่วมมือสนับสนุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือมูลนิธิแก่มหาวิทยาลัย/สถาบันโดยใช้กฎหมายกเว้นภาษี	1 (2.2)	7 (15.6)	8 (17.8)	2 (6.9)	6 (20.7)	8 (27.6)	1 (3.0)	10 (29.4)	1 (3.0)	10 (29.4)	11 (32.4)	
14. การจัดหาทุนจากภาคธุรกิจเอกชนที่มีชื่อเสียงเพื่อจัดตั้งเป็นมูลนิธิของมหาวิทยาลัย/สถาบัน	1 (2.2)	7 (15.6)	8 (17.8)	0 (0)	9 (31.0)	9 (31.0)	0 (0)	8 (23.5)	0 (0)	8 (23.5)	8 (23.5)	

จากตาราง 24 วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคมที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มวิชาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จัดทำโดยรวมมีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 6 การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย ข้อ 7 การขอความร่วมมือสนับสนุนทุนการศึกษา ข้อ 2 การระดมความช่วยเหลือเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างสถาบัน ข้อ 9 การขอความร่วมมือสนับสนุนโครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา เช่น โครงการพัฒนาคูณธรรม จริยธรรมนักศึกษา ฯลฯ ข้อ 1 การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ และข้อ 4 การรับบริจาคครุภัณฑ์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือ เครื่องใช้ทางการแพทย์และเทคโนโลยี

ยานพาหนะ เป็นต้น เพื่อดำเนินงานจัดการศึกษา และข้อ 3 การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างรัฐบาล ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ส่วนวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคมที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จัดทำโดยรวมนี้อันดับสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 6 การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย ข้อ 7 การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา ข้อ 2 การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างสถาบัน ข้อ 9 การขอความร่วมมือสนับสนุน โครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักศึกษา ฯลฯ ข้อ 4 การรับบริจาค ทรัพย์สิน เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือ เครื่องจักร ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยานพาหนะ เป็นต้น เพื่อดำเนินงานจัดการศึกษา ข้อ 8 การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านการกีฬา ข้อ 1 การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ และ ข้อ 3 การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างรัฐบาล ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

สำหรับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคมที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จัดทำโดยรวมนี้อันดับสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 7 การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา ข้อ 9 การขอความร่วมมือสนับสนุนโครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษา ฯลฯ ข้อ 6 การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย ข้อ 4 การรับบริจาค ทรัพย์สิน เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือ เครื่องจักรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยานพาหนะ เป็นต้น เพื่อดำเนินงานจัดการศึกษา ข้อ 8 การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านการกีฬา และข้อ 1 การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

ตาราง 25 จำนวนและค่าร้อยละของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุน

วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (n = 45)						วิทยาศาสตร์สุขภาพ (n = 29)						มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (n = 34)					
	ประจำ		ครั้งคราว		รวม		ประจำ		ครั้งคราว		รวม		ประจำ		ครั้งคราว		รวม	
	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)	n	(%)	N	(%)
1. การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน	3	(6.7)	11	(24.4)	14	(31.1)	2	(6.9)	8	(27.6)	10	(34.5)	1	(3.0)	13	(38.2)	14	(41.2)
2. การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน	3	(6.7)	11	(24.4)	14	(31.1)	3	(10.3)	15	(51.7)	18	(62.0)	2	(5.9)	11	(32.4)	13	(38.3)
3. การระดมจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อก่อสร้างหรือซ่อมแซมอาคารเรียน โรงฝึกงาน สโมสรกีฬา หอประชุม ฯลฯ	1	(2.2)	3	(6.7)	4	(8.9)	1	(3.5)	5	(17.2)	6	(20.7)	1	(3.0)	5	(14.7)	6	(17.7)
4. การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ชื้อพันธบัตรรัฐบาล ชื้อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ	7	(15.6)	5	(11.1)	12	(26.7)	5	(17.2)	9	(31.1)	14	(48.3)	7	(20.6)	5	(14.7)	12	(35.3)
5. การหารายได้จากกาให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน	3	(6.7)	5	(11.1)	8	(17.8)	3	(10.3)	6	(20.7)	9	(31.0)	2	(5.9)	3	(8.8)	5	(14.7)
6. การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สโมสรกีฬา หอประชุม เป็นต้น	4	(8.9)	7	(15.6)	11	(24.4)	3	(10.3)	3	(10.3)	6	(20.7)	2	(5.9)	6	(17.6)	8	(23.5)

จากตาราง 25 วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือ กองทุนที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจัดทำโดยรวมมีค่า ร้อยละสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อ สมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 2 การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/ สถาบัน เพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่ มหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 4 การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายใน มหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ชื่อพันธบัตร รัฐบาล ชื่อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ ข้อ 6 การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือกองทุน ภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น ข้อ 5 การหารายได้จากการให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจในมหาวิทยาลัย/สถาบัน และข้อ 3 การระดมจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อก่อสร้างหรือ ซ่อมแซมอาคารเรียน โรงฝึกงาน สนามกีฬา หอประชุม ฯลฯ

ส่วนวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนที่ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จัดทำโดยรวมมีค่าร้อยละสูงสุด 5 อันดับ แรก ได้แก่ ข้อ 2 การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อจัดตั้งกองทุนถาวร และ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 4 การหา ผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจาก กองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ชื่อพันธบัตรรัฐบาล ชื่อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ ข้อ 1 การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/ สถาบัน ข้อ 5 การหารายได้จากการให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายใน มหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจในมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 3 การระดมจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อก่อสร้าง หรือซ่อมแซมอาคารเรียน โรงฝึกงาน สนามกีฬา หอประชุม ฯลฯ และข้อ 6 การให้บริการสถานที่ ของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น

สำหรับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนที่ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จัดทำโดยรวมมีค่าร้อยละ สูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบ กองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 2 การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/ สถาบัน เพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่ มหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อ 4 การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายใน มหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ชื่อพันธบัตร รัฐบาล ชื่อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ ข้อ 6 การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือกองทุน ภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น

และข้อ 3 การระดมจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อก่อสร้างหรือซ่อมแซมอาคารเรียน โรงฝึกงาน สนามกีฬา หอประชุม ฯลฯ ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน
2. เพื่อศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในแต่ละด้าน จำแนกตามสถานที่ตั้งของสถาบัน ระดับของหน่วยงาน และกลุ่มสาขาวิชา

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 24 แห่ง ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี และผู้อำนวยการของหน่วยงานที่เทียบเท่าคณะวิชา รวม 695 คน กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 222 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างมีค่าความคลาดเคลื่อน 5.53 เปอร์เซ็นต์
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 3 ชุด ดังนี้ ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับ อธิการบดี ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับรองอธิการบดี และชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับคณบดี ผู้อำนวยการและหรือหัวหน้าหน่วยงานเทียบเท่าคณะ ซึ่งแบบสอบถามแต่ละชุด จะมี 2 ตอน โดยตอนที่ 1 ของแต่ละชุดจะมีข้อคำถามแตกต่างกัน คือ ชุดที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ชุดที่ 2 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ชุดที่ 3 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและหน่วยงาน ส่วนตอนที่ 2 จะเป็นข้อคำถามเดียวกัน ซึ่งสอบถามวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า บุคคล/ประชาชน องค์กร/บริษัท/สมาคม และมูลนิธิและ/หรือกองทุน โดยแบบสอบถามทั้ง 3 ชุดนี้ ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงและความครอบคลุมของเนื้อหา (Content Validity) โดยคณะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (The Statistic Package for the Social Sciences) ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพเงินงบประมาณแผ่นดินและแหล่งเงินรายได้ และแหล่งเงินทุนในการระดมเงินทุน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

3. ศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในแต่ละด้าน จำแนกตามสถานที่ตั้ง ระดับของหน่วยงาน และกลุ่มสาขาวิชา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพเงินงบประมาณแผ่นดิน เงินรายได้ และแหล่งทุนในการระดมเงินทุน ระหว่างปีงบประมาณ 2542-2544 พบว่า

1.1 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้รับเงินงบประมาณแผ่นดินลดลง และมีเงินรายได้เพิ่มขึ้น

1.2 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีเงินรายได้จากค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม ค่าปรับและอื่นๆ เพิ่มขึ้น เงินบริจาคเพื่อเป็นทุนการศึกษาสมทบกองทุน และอื่นๆ เพิ่มขึ้นในปีงบประมาณ 2543 และลดลงในปีงบประมาณ 2544 ส่วนเงินผลประโยชน์จากสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ ดอกเบี้ย และอื่นๆ ลดลง สำหรับแหล่งเงินทุนในการระดมเงินทุนส่วนใหญ่ คือ บุคคล/ประชาชน องค์กร/บริษัท/สมาคม มูลนิธิและ/หรือกองทุน รองลงมาคือ ศิษย์เก่า

2. การศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน พบว่า

2.1 ด้านการบริหารจัดการ

วิธีการ/กิจกรรมที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจัดทำในระดับมากที่สุด ได้แก่ การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณสำหรับการบริจาคและกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาค ผู้บริหารระดับสูง เช่น อธิการบดี ฯลฯ ติดต่อผู้บริจาค แสดงความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้งสำคัญ เป็นต้น การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชน และสังคมในการบริจาคผ่านทางสื่อต่างๆ การพัฒนาและรักษาสัมพันธ์ภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการ์ดอวยพรในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรม

ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ ๆ ส่วนวิธีการ/กิจกรรมอื่นๆ รองลงมา

2.2 ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า

วิธีการ/กิจกรรมที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจัดทำในระดับมากที่สุด ได้แก่ การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า การรับบริจาคประจำปี การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจการมหาวิทยาลัย/สถาบัน การจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ เช่น กอล์ฟ ฟุตบอล โบว์ลิ่ง แรลลี่ ฯลฯ และการจัดให้มีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัด เน็คไท พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว ฯลฯ ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

2.3 ด้านการระดมทุนจากบุคคล/ประชาชน

วิธีการ/กิจกรรมที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจัดทำในระดับมากที่สุด ได้แก่ การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิตนักศึกษา การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน และการจัดนิทรรศการโดยมีการจำหน่าย เช่น งานศิลปหัตถกรรม งานดอกไม้ต้นไม้ ฯลฯ ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

2.4 ด้านการระดมทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม

วิธีการ/กิจกรรมที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจัดทำในระดับมากที่สุด ได้แก่ การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา การขอความร่วมมือสนับสนุนโครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษา ฯลฯ การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ และการระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคม จากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างสถาบัน ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

2.5 ด้านการระดมทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน

วิธีการ/กิจกรรมที่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจัดทำในระดับมากที่สุด ได้แก่ การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น และการหารายได้จากการให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจในมหาวิทยาลัย/สถาบัน ส่วนข้ออื่นๆ เป็นอันดับรองลงมา

3. การศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามสถานที่ตั้งของสถาบัน ได้แก่ ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล และในเขตภูมิภาคในด้าน

การบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนของบุคคล/ประชากร ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน พบว่า

3.1 ด้านการบริหารจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล และในเขตภูมิภาคมีวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนในระดับมากที่สุดที่เหมือนกัน ได้แก่ การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาค ผู้บริหารระดับสูง เช่น อธิการบดี ฯลฯ ติดต่อผู้บริจาคแสดงความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้งสำคัญ เป็นต้น การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชน และสังคมในการบริจาคผ่านสื่อต่างๆ การพัฒนาและรักษาสัมพันธ์ภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการ์ดอวยพรในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ๆ ส่วนวิธีการ/กิจกรรมอื่นๆ รongลงมาและไม่มีความแตกต่างกันมาก ยกเว้นการเผยแพร่รายงานผลงานการระดมเงินทุนของแต่ละโครงการประจำปี การแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะปฏิบัติงานระดมเงินทุน ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตภูมิภาคมีการจัดทำมากกว่า (ร้อยละ 11 – 13)

3.2 ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล และในเขตภูมิภาค มีวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนในระดับมากที่สุดที่เหมือนกัน ได้แก่ การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า การรับบริจาคประจำปี การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมมหาวิทยาลัย/สถาบัน และการจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ เช่น กอล์ฟ ฟุตบอล โบว์ลิง แรลลี่ ฯลฯ ส่วนวิธีการ/กิจกรรมอื่นๆ รongลงมาและไม่มีความแตกต่างกันมาก ยกเว้นการจัดงานแสดงดนตรี ละคร ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ ฯลฯ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตภูมิภาคมีการจัดทำมากกว่า (ร้อยละ 14)

3.3 ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล และในเขตภูมิภาค มีวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนในระดับมากที่สุดที่เหมือนกัน ได้แก่ การรับบริจาคเป็นเงินทุนการศึกษาทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิตนักศึกษา การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ และการรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน อย่างไรก็ตามสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตภูมิภาคมีการจัดทำมากกว่าใน 9 จาก 10 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 10 -19) ยกเว้นการรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ

3.4 ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล และในเขตภูมิภาค มีวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนในระดับมากที่สุดที่เหมือนกัน ได้แก่ การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา การขอความร่วมมือสนับสนุนโครงการพัฒนานิสิต

นักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษา ฯลฯ การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ ส่วนวิธีการ/กิจกรรมอื่นๆ รองลงมา และไม่มี ความแตกต่างกันมาก ยกเว้นการรับบริจาคอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร สถานที่ ฯลฯ การขอความร่วมมือสนับสนุนการสร้างวัดชุมชน การสร้างความร่วมมือระหว่างบริษัทกับมหาวิทยาลัย/สถาบัน เมื่อจำหน่ายสินค้าแก่ศิษย์เก่าหรือบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน แล้วนำผลกำไรส่วนหนึ่ง มอบให้มหาวิทยาลัย/สถาบัน การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านการกีฬา การขอความร่วมมือสนับสนุน จากองค์กร/บริษัท/สมาคมจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือมูลนิธิแก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยใช้กฎหมาย ยกเว้นภาษี ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตภูมิภาคมีการจัดทำมากกว่า (ร้อยละ 11 - 13)

3.5 ด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล และในเขตภูมิภาคมีวิธีการ/ กิจกรรมการระดมเงินทุนในระดับมากที่สุดที่เหมือนกัน ได้แก่ การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของ มหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์ แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/ สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้น และ ลงทุนทางธุรกิจต่างๆ การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวร ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น และการหารายได้จากการให้ เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจในมหาวิทยาลัย/ สถาบัน ส่วนการระดมจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อก่อสร้างหรือซ่อมแซมอาคารเรียน โรงฝึกงาน สนามกีฬา หอประชุม ฯลฯ รองลงมา อย่างไรก็ตามสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตภูมิภาคมีการจัดทำมากกว่า ใน 5 จาก 6 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 10 - 20)

4. ศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำแนกตามระดับ ของหน่วยงาน ได้แก่ ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ระดับคณะวิชา และระดับหน่วยงาน (เทียบเท่า คณะวิชา) ในด้านการบริหารจัดการด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนบุคคล/ ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/ หรือกองทุน พบว่า

4.1 ด้านการบริหารจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ระดับคณะวิชา และระดับ หน่วยงานมีวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนในระดับมากที่สุดที่เหมือนกัน ได้แก่ การจัดทำระบบ แสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่ง หนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาค ผู้บริหารระดับสูง เช่น อธิการบดี ฯลฯ ติดต่อผู้บริจาคแสดง ความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้งสำคัญ เป็นต้น การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อ สร้างศรัทธาแก่ประชาชนและสังคมในการบริจาคผ่านสื่อต่างๆ การพัฒนาและรักษาสัมพันธ์ภาพกับ แหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการ์ดอวยพรในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรมของ

มหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น และการแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ๆ ส่วนวิธีการ/กิจกรรมอื่นๆ รongลงมา และไม่มี ความแตกต่างกันมาก อย่างไรก็ตาม ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน มีการจัดทำมากกว่าระดับคณะวิชาใน 16 จาก 20 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 10 - 35) ยกเว้น การแต่งตั้งผู้บริหารเพื่อรับผิดชอบงานการระดมเงินทุน การกำหนดภารกิจและบทบาทของหน่วยงาน และบุคลากรงานระดมเงินทุนโดยสภามหาวิทยาลัย/สถาบัน การเปิดรับอาสาสมัคร (อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิตนักศึกษา ฯลฯ) เพื่อปฏิบัติงานในโครงการระดมเงินทุนต่างๆ และการเปิดให้มีการบริจาค online และมากกว่าระดับหน่วยงานใน 19 จาก 20 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 16 - 59) ยกเว้นการเปิดให้มีการบริจาค online นอกจากนี้ ระดับคณะวิชา มีการจัดทำมากกว่าระดับหน่วยงานใน 16 จาก 20 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 12 - 32) ยกเว้นการจัดฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานระดมเงินทุน การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการระดมเงินทุนต่างๆ การแต่งตั้งนักกฎหมายเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานการระดมเงินทุน และการเปิดให้มีการบริจาค online

4.2 ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบันและระดับคณะวิชาในระดับมากที่สุดที่เหมือนกัน ได้แก่ การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า การรับบริจาคประจำปี การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมมหาวิทยาลัย/สถาบัน และการจัดให้มีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัด เนคไท พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว ฯลฯ อย่างไรก็ตาม ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน มีการจัดทำมากกว่าระดับคณะวิชาในทุกวิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 20 - 47)

4.3 ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ระดับคณะวิชา และระดับหน่วยงานในระดับมากที่สุดที่เหมือนกัน ได้แก่ การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิต นักศึกษา การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน และการจัดนิทรรศการโดยมีการจำหน่าย เช่น งานศิลป หัตถกรรม งานดอกไม้ ต้นไม้ ฯลฯ อย่างไรก็ตาม ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน มีการจัดทำมากกว่าระดับคณะวิชาในทุกวิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 21 - 51) และมากกว่าระดับหน่วยงานในทุกวิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 11 - 71) นอกจากนี้ระดับคณะวิชา มีการจัดทำมากกว่าระดับหน่วยงานใน 9 จาก 10 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 11 - 44) ยกเว้นการเปิดให้มีการบริจาค online

4.4 ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ระดับคณะวิชา และระดับหน่วยงานในระดับมากที่สุดที่เหมือนกัน ได้แก่ การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา การขอความร่วมมือสนับสนุนโครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม นักศึกษา ฯลฯ การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ อย่างไรก็ตาม ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน มี

การจัดทำมากกว่าระดับคณะวิชาในทุกวิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 12 - 52) และมากกว่าระดับหน่วยงานในทุกวิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 36 - 64) นอกจากนี้ระดับคณะวิชามีการจัดทำมากกว่าระดับหน่วยงานใน 11 จาก 14 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 12 - 40) ยกเว้นการรับบริจาคอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร สถานที่ ฯลฯ การขอความร่วมมือสนับสนุนการสร้างวัดอุ้มงคล การขอความร่วมมือสนับสนุนการสร้างถาวรวัตถุ อนุสรณ์สถาน ฯลฯ

4.5 ด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ระดับคณะวิชา และระดับหน่วยงานในระดับมากที่สุดที่เหมือนกัน ได้แก่ การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบันโดยนำเงินจากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ชื่อ พันธบัตรรัฐบาล ชื่อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน และการให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบันโดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น อย่างไรก็ตามระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน มีการจัดทำมากกว่า ระดับคณะวิชาในทุกวิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 24 - 44) และมากกว่าระดับหน่วยงาน ในทุกวิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 34 - 60) นอกจากนี้ ระดับคณะวิชามีการจัดทำมากกว่าระดับหน่วยงานใน 3 จาก 6 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 15 - 27) ยกเว้น การระดมจัดตั้งเป็นกองทุน เพื่อก่อสร้างหรือซ่อมแซมอาคารเรียน โรงฝึกงาน สนามกีฬา หอประชุม ฯลฯ การหารายได้จากการเช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจในมหาวิทยาลัย/สถาบัน และการให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น

5. การศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน พบว่า

5.1 ด้านการบริหารจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวิธีการ/กิจกรรมระดมเงินทุนในระดับมากที่สุดที่เหมือนกัน ได้แก่ การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชนและสังคม ในการบริจาคผ่านสื่อต่างๆ การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาคผู้บริหารระดับสูง เช่น อธิการบดี ฯลฯ ติดต่อผู้บริจาคแสดงความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้งสำคัญ

เป็นต้น การพัฒนาและรักษาสัมพันธภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการต้อนรับในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น และการแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ๆ ส่วนวิธีการ/กิจกรรมอื่นๆ รองลงมา และไม่แตกต่างกันมาก อย่างไรก็ตาม กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการจัดทำมากกว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ใน 11 จาก 20 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 12- 29) และมากกว่ากลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ใน 4 จาก 20 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 11 - 19) ส่วนกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีการจัดทำมากกว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใน 13 จาก 20 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 10 - 34) และมากกว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพใน 4 จาก 20 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 10 - 15)

5.2 ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนในระดับมากที่สุดที่เหมือนกัน ได้แก่ การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมมหาวิทยาลัย/สถาบัน และการจัดให้มีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัด เน็คไท พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว ฯลฯ ส่วนวิธีการ/กิจกรรมอื่นๆ รองลงมา และไม่แตกต่างกันมาก อย่างไรก็ตาม สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีการจัดทำมากกว่ากลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ใน 9 จาก 13 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 11 - 23) และมากกว่ากลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ใน 2 จาก 13 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 10 - 24) ส่วนกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีการจัดทำมากกว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ใน 9 จาก 13 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 14 - 32) และมากกว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ใน 3 จาก 13 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 14 - 25)

5.3 ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนในระดับมากที่สุดที่เหมือนกัน ได้แก่ การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิตนักศึกษา การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ และการรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน ส่วนวิธีการ/กิจกรรมอื่นๆ รองลงมา และไม่แตกต่างกันมาก อย่างไรก็ตาม กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการจัดทำมากกว่ากลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ใน 1 จาก 10 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 14) ส่วนกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีการจัดทำมากกว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ใน 7 จาก 10 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 10 - 28) และมากกว่ากลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และมีการจัดทำมากกว่ากลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ใน 2 จาก 10 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 13 - 21)

5.4 ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนในระดับมากที่สุดที่เหมือนกัน ได้แก่ การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย การขอความร่วมมือสนับสนุนโครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษา ฯลฯ การรับบริจาคครุภัณฑ์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือ เครื่องจักร ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยานพาหนะ เป็นต้น เพื่อการดำเนินงานจัดการศึกษา และการระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ ส่วนวิธีการ/กิจกรรมอื่นๆ รองลงมาและไม่แตกต่างกันมาก อย่างไรก็ตาม กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการจัดทำมากกว่ากลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ใน 1 จาก 14 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 12) ส่วนกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการจัดทำมากกว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ใน 7 จาก 14 (ร้อยละ 10 - 28) และมากกว่ากลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ใน 3 จาก 14 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 11 - 24) นอกจากนี้กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีการจัดทำมากกว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ใน 6 จาก 14 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 14 - 41)

5.5 ด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนในระดับมากที่สุดที่เหมือนกัน ได้แก่ การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบันโดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น และการระดมจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อก่อสร้างหรือซ่อมแซมอาคารเรียน โรงฝึกงาน สนามกีฬา หอประชุม ฯลฯ อย่างไรก็ตาม กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการจัดทำมากกว่ากลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ใน 3 จาก 6 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 13 - 24) ส่วนกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีการจัดทำมากกว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ใน 1 จาก 6 วิธีการ/กิจกรรม (ร้อยละ 10)

การอภิปรายผล

ผลการศึกษาวิธีการ/กิจกรรม การระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทยด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุนมีประเด็นในการอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. จากการศึกษาวิธีการ/กิจกรรม การระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐด้านการบริหารจัดการพบว่า มีการจัดทำแผนงานการระดมเงินเป็นประจำ (1-2 ครั้ง/ปี) ร้อยละ 14 และเป็นครั้งคราว (ตามโอกาส/วาระพิเศษต่างๆ) ร้อยละ 43 แสดงให้เห็นว่า สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้มีการดำเนินงานการระดมเงินทุนที่เป็นแผนงานหลักมากนัก แต่มีการดำเนินงานตามโอกาสวันสำคัญหรือวาระพิเศษต่างๆ ของสถาบันมากกว่า นอกจากนี้การตั้งเป้าหมายของโครงการการระดมเงินทุน การจัดตั้งหน่วยงานและแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบ การให้ความรู้แก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน การเปิดรับอาสาสมัครเพื่อปฏิบัติงาน การแต่งตั้งนักกฎหมายเป็นที่ปรึกษาและการนำกฎหมายยกเว้นภาษีเกี่ยวกับการบริจาคมาใช้ การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการระดมเงินทุนเป็นครั้งคราว การเปิดรับบริจาค online การสรุป วิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้งการเผยแพร่รายงานผลงานการระดมเงินทุนของแต่ละโครงการ มีการจัดทำเป็นประจำและครั้งคราว ร้อยละ 4.5-46 โดยเฉพาะการเปิดรับบริจาค online มีการจัดทำเพียงร้อยละ 4.5 วิธีการ/กิจกรรม ที่สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่จัดทำเป็นประจำ ร้อยละ 60-70 คือ การเผยแพร่ผลงานของสถาบันเพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชนและสังคมในการบริจาคตามสื่อต่างๆ การพัฒนาและรักษาสัมพันธภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่น ส่งการ์ดอวยพรในโอกาสวันสำคัญๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรมของสถาบัน ฯลฯ การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาค และกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาค ผู้บริหารระดับสูงติดต่อแสดงความขอบคุณเมื่อมีการบริจาคครั้งสำคัญ เป็นต้น การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคสำคัญใหม่ๆ และร้อยละ 50-60 ได้แก่ การจัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อผู้บริจาค สิ่งที่บริจาค และประวัติการบริจาคเป็นรายงานประจำปี การเผยแพร่ข้อมูลแก่สังคมเกี่ยวกับโอกาสที่จะบริจาคหรือให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการระดมเงินทุน และการจัดทำแผนงานการระดมเงินทุน และจากการศึกษาสำรวจรายได้แต่ละรายการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐระหว่างปีงบประมาณ 2542-2544 พบว่า เงินบริจาคเพื่อเป็นทุนการศึกษา สบทบกองทุนและอื่นๆ มีร้อยละ 6.4, 7.0 และ 5.0 ส่วนเงินผลประโยชน์จากสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ ดอกเบี้ย และอื่นๆ มีร้อยละ 49.5, 20.6 และ 19.3 ซึ่งหากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้ความสำคัญกับการหารายได้จากการบริจาคเพิ่มมากขึ้น โดยมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ จะทำให้เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญแหล่งหนึ่ง ดังที่พระราชบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการระดมทรัพยากร กำหนดว่าแหล่งทรัพยากรที่จะมาสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษานั้น แหล่งที่ 1 มาจากวิธีในรูปแบบเงินอุดหนุนทั่วไป แหล่งที่ 2 มาจากผู้รับโอกาสการศึกษา แหล่งที่ 3 มาจากมหาวิทยาลัยใช้ทรัพย์สินทางปัญญาหรือภารกิจบางด้านที่สามารถ

แสวงหารายได้เพิ่มขึ้น และแหล่งที่ 4 มาจากการบริจาคเงินช่วยเหลือในรูปแบบอื่นๆ โดย 4 แหล่งนี้จะเป็น 4 แหล่งหลัก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 56) และประเด็นเกี่ยวกับการนำกฎหมายยกเว้นภาษีเกี่ยวกับการบริจาคมาใช้นั้น ตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 มาตรา 58 ได้กำหนดไว้ว่า ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยการสนับสนุน การอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสม และความจำเป็น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 29)

นอกจากนี้จากผลการสำรวจสัดส่วนของเงินงบประมาณกับเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ระหว่างงบประมาณ 2542-2544 พบว่า เป็นร้อยละ 71.3 : 28.7, 70.2 : 29.9 และ 65.9 : 34.1 แสดงให้เห็นว่าเงินงบประมาณแผ่นดินมีแนวโน้มลดลง และเงินรายได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ดังนั้น แหล่งรายได้ต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะเป็นความสำคัญและความจำเป็นมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง การบริจาคที่เป็นแหล่งรายได้หลักแหล่งที่ 4 ซึ่งจากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาข้อมูลเพื่อกำหนดทิศทางของแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2543-2557) พบว่าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีงบรายได้เพียงร้อยละ 21.04 และมีงบประมาณที่ได้รับจากการบริจาค ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเป็นการบริจาคเพื่อเป็นทุนการศึกษาเพียงไม่ถึงร้อยละ 1 เท่านั้น (สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2545 : 5-42) ดังนั้นหากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้มีการจัดตั้งหน่วยงานและแต่งตั้งบุคลากรปฏิบัติงานในเรื่องนี้โดยเฉพาะ และมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ซึ่งในการดำเนินการในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่การเงินและกองคลังเป็นผู้ดำเนินการ และมีการกำหนดภารกิจและบทบาทของหน่วยงานตามผู้บริหาร อธิการบดี หรือคณบดีกำหนด จะทำให้เงินบริจาคเป็นแหล่งเงินทุนสำคัญที่ทำให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถมีรายได้เพิ่มพูนขึ้น จะเป็นแหล่งทรัพยากรที่จะมาสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาอีกทางหนึ่ง และสามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับการพึ่งงบประมาณจากรัฐลดลง ในขณะที่ค่าใช้จ่ายคงที่หรือมีแนวโน้มมากขึ้น

ในการบริหารจัดการงานการระดมเงินทุนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากการจัดตั้งหน่วยงานและแต่งตั้งบุคลากรปฏิบัติการเฉพาะแล้วนั้น ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบควรเน้นเรื่องการวางแผนงานการระดมเงินทุน ซึ่ง Schaff (1999 : 10-18) ได้เสนอรูปแบบการวางแผนการระดมเงินทุนไว้ 4 ส่วน ดังนี้ 1) การทำความเข้าใจในภาพกว้าง เป็นการดูสถานภาพทางการเงินของสถาบัน เพื่อตัดสินใจว่าสถาบันมีความต้องการจำเป็นเงินทุนในเรื่องอะไร เท่าไร เพื่อการวางแผนว่าจะได้เงินทุนนี้จากไหน และอย่างไร การมองดูว่าผู้บริจาคเห็นสถาบันเป็นอย่างไร เพื่อสร้างศักยภาพของตนให้เป็นไปตามความคาดหวังนั้น การทบทวนประวัติผู้บริจาค ใครเป็นผู้บริจาคและบริจาคอะไร ทำอย่างไรจึงจะได้การสนับสนุนเงินทุนเหล่านั้นอีก การวางแผนแยกส่วน ประเภทแหล่งการระดมเงินทุน ขั้นตอนนี้ สถาบันจะสามารถคาดการณ์หรือประเมิน/ประมาณเกี่ยวกับประเภทของผู้บริจาคหรือแหล่งการระดมเงินทุนได้ 2) การตัดสินใจว่าจะใช้วิธีการ/กิจกรรมประเภทไหน ในสถานการณ์ใด การกำหนดเวลาในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ จะต้องมีการจัดทำปฏิทินแผนงาน เมื่อสร้างแผนงานแล้วต้องสร้างวิธีการสื่อสารในลักษณะต่างๆ เพื่อนำเสนอให้สังคมและผู้บริจาครับทราบความสำคัญของผลงานและทิศทางการพัฒนาของสถาบัน รวมทั้งจำนวนเงินที่โครงการระดมเงินทุนต้องใช้ จัดทำ

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งระดมเงินทุน/ผู้บริจาค อาทิ ชื่อ สถานที่อยู่ ประวัติ และสถานภาพ เป็นต้น ในส่วนผู้บริหารโครงการฯ และคณะทำงาน ควรติดต่อประสานงานต่างๆ และจะต้องมีความรู้ ความสามารถและศักยภาพเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย 3) การรวมสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกัน คือ เมื่อมองเห็นภาพรวมและความชัดเจนของโครงการระดมเงินทุนแล้ว การดำเนินงานแต่ละขั้นตอนจะต้อง มีกรอบเวลา (time frame) และกำหนดเวลา (deadline) แต่ละกิจกรรมควรมีตารางละเอียดของเนื้อหา และการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์จะทำให้การทำงานง่ายขึ้น เกี่ยวกับระดับของรายละเอียดของแผนงาน ที่ต้องการทราบ และ 4) การตรวจสอบแผน/โครงการ ในการประเมินและติดตามผลการดำเนินงาน หาก สามารถติดตามได้ว่า มีข้อผิดพลาดเกิดจากใคร ในเรื่องอะไร จะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงประเด็น และลดความเสียหายต่องาน/โครงการได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Duronio and other (1988 : บทคัดย่อ) เรื่องวิธีการระดมเงินทุน : แนวทางการนำไปใช้เพื่อการบริหารจัดการ พบว่า วิธีการระดม เงินทุนเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ได้แก่ การวางแผน การตั้งเป้าหมาย และการประเมิน และผลการศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานนำไปใช้ในการดำเนินงานการระดมเงินทุนในสถาบันอุดมศึกษา คือ การขยายและพัฒนาความสามารถ/ศักยภาพของสถาบันในการจัดทำรูปแบบการประเมินที่เป็นระบบ ในการประเมินโครงการฯ ที่ดำเนินการอยู่ กระบวนการบริหารจัดการ และผลของการระดมเงินทุน

2. จากการศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐด้านการ ระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า พบว่า วิธีการ/กิจกรรมที่จัดทำเป็นประจำและเป็นครั้งคราวมากกว่า ร้อยละ 70 คือ การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ และการจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า วิธีการ/กิจกรรม ที่จัดทำร้อยละ 50-60 ได้แก่ การรับบริจาคประจำปี การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/ สถาบัน เพื่อรับการบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมมหาวิทยาลัย/สถาบัน การรับบริจาคเพื่อจัดพิมพ์หนังสือ ที่ระลึกของมหาวิทยาลัย/สถาบันในโอกาสวันสำคัญต่างๆ ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน การจัดโครงการ ฝึกอบรม และกิจกรรมทางวิชาการ สำหรับศิษย์เก่า การจัดทำและจำหน่ายหนังสือ ภาพถ่าย วิดีทัศน์ ซีดี เทปเพลงเกี่ยวกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบันและกิจกรรมของศิษย์เก่า การจัดแข่งขันกีฬา ประเภทต่างๆ เช่น กอล์ฟ ฟุตบอล โบว์ลิ่ง แรลลี่ ฯลฯ การจัดให้มีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัด เน็คไท พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว ฯลฯ ส่วนวิธีการ/กิจกรรมอื่นๆ มีการจัดทำร้อยละ 27-42 แสดงให้เห็นว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีวิธีการ/กิจกรรมที่หลากหลายและเป็นไปในลักษณะเดียวกัน แต่จาก ผลการสำรวจพบว่า แหล่งเงินทุนในการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่าของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ คิดเป็น ร้อยละ 44.4 เท่านั้น ดังนั้นหากได้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ดังกล่าวอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และจัดทำ เป็นประจำให้มากกว่าเป็นครั้งคราวหรือตามวาระพิเศษต่างๆ รวมทั้งพัฒนาการสื่อสารเกี่ยวกับกิจการ และผลงานของสถาบันถึงศิษย์เก่า การให้ศิษย์เก่าได้มีส่วนร่วมในงานด้านต่างๆ เช่น การบริหาร สถาบัน การบริการทางวิชาการ การประชุมสัมมนาทางวิชาการ การวิจัย การเรียนการสอน จะทำให้ ศิษย์เก่าได้มีโอกาสช่วยเหลือและสนับสนุนสถาบันเพิ่มมากขึ้น ดังที่ จรัส สุวรรณเวลา (2539 : 69) กล่าวว่า มหาวิทยาลัยในต่างประเทศหลายแห่งอยู่ได้ด้วยเงินอุดหนุนจากศิษย์เก่า มีการระดมเงินทุน จากศิษย์เก่าอย่างเป็นล่ำเป็นสัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ได้รับเงินบริจาคจากนิสิตเก่าอยู่บ้าง ส่วนใหญ่เป็นทุนการศึกษาให้แก่ นิสิต มีการให้การสนับสนุนสำหรับอาจารย์ และกิจการอื่นอยู่บ้าง

ขณะนี้กำลังระดมทุนจากศิษย์เก่าเพื่อสร้างกองทุนสวัสดิการเงินยืมระหว่างการศึกษาสำหรับนิสิต นิสิตเก่าของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนับแสนคน กำลังมีภาระงานและฐานะอยู่ในกิจการต่าง ๆ มากมายทั่วประเทศ หลายคนได้ติจากการศึกษาที่ได้รับจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังนั้น ในระยะที่มหาวิทยาลัยกำลังประสบภาวะวิกฤติจำเป็นต้องมีทุนนอกงบประมาณแผ่นดินจำนวนมาก น่าจะได้มีโอกาสช่วยมหาวิทยาลัยได้มาก

เช่นเดียวกับในต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งพบว่า ตั้งแต่อดีตศิษย์เก่าเป็น แหล่งสนับสนุนที่สำคัญ 1 ใน 4 แหล่งหลัก (Four most substantial sources of voluntary support) ที่ สนับสนุนทางการเงินเป็นจำนวนมากแก่สถาบันอุดมศึกษา นอกเหนือจากองค์กรทางธุรกิจ (business cooperations) มูลนิธิและ/หรือกองทุนทั่วไป (general welfare foundation) และบุคคล/ประชาชน (non alumni/ individuals) เนื่องจากศิษย์เก่าเป็นผู้ที่จบการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาและทำงานใน องค์กร บริษัท มูลนิธิ หน่วยงาน ต่างๆ ในสังคม ในตำแหน่งที่มีอำนาจในการตัดสินใจ ซึ่งนอกจาก การสนับสนุนด้านการเงินแล้วศิษย์เก่ายังสามารถช่วยงานด้านต่างๆ ของสถาบันได้ เช่น การร่วมเป็น คณะกรรมการการบริหารงาน นักกฎหมาย ฯลฯ และหากศิษย์เก่าได้รับทราบเป้าหมายและความมุ่งหมาย ของการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถาบัน บทบาทของศิษย์เก่า และความช่วยเหลือด้านต่างๆ จากกลุ่ม ศิษย์เก่าจะเป็นคุณค่าอย่างมากต่อสถาบัน เพราะศิษย์เก่าจะมีความเข้าใจเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ เป็นอย่างดี (Knowles. 1970 : 5-205) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Briechle (2001 : บทคัดย่อ) เรื่องการสนับสนุนการอุดมศึกษาของศิษย์เก่า พบว่า ศิษย์เก่าจำนวนมากบริจาคแก่สถาบันอุดมศึกษา ที่ตนสำเร็จการศึกษาโดยมีเหตุผลที่คล้ายคลึงกัน

ดังนั้นหากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจัดให้ศิษย์เก่าได้เข้าร่วมในกิจการและกิจกรรมด้านต่างๆ ของสถาบัน รับทราบผลงานแนวทางการพัฒนาสถาบันและความต้องการการสนับสนุนของสถาบัน จะทำให้ศิษย์เก่าเป็นแหล่งการสนับสนุนที่ดี และเป็นไปตามแนวทางการปฏิรูประบบบริหารการเงินและ การระดมทรัพยากรเพื่ออุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้มีการนำเสนอ ประเด็นยุทธศาสตร์ในการระดมเงินเพื่อการศึกษาว่าวิธีการระดมทรัพยากรจากภาคเอกชนของมหาวิทยาลัย มี 3 วิธีใหญ่ คือ 1) ค่าเล่าเรียน 2) การรับเงินบริจาคจากทั้งศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน และ 3) กิจกรรม หารายได้ นี่คือ 3 แหล่งใหญ่ๆ เป็นตัวเลขซึ่งเก็บมาจากรายงานของธนาคารโลก (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 42)

3. จากการศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการ ระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน พบว่า วิธีการ/กิจกรรมที่จัดทำเป็นประจำและเป็นครั้งคราวมากกว่า ร้อยละ 60 คือ การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิต นักศึกษา มากกว่า ร้อยละ 50 คือ การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ ส่วนวิธีการกิจกรรมอื่นๆ อยู่ในช่วงร้อยละ 28 – 43 และที่มีการจัดทำน้อยที่สุด คือ การจัดให้มีการบริจาค online ร้อยละ 9.5 และวิธีการ/กิจกรรมต่างๆ ดังกล่าวนี้อสถาบันอุดมศึกษา จัดทำเป็นประจำมากกว่าจัดทำเป็นประจำ แสดงให้เห็นว่า มีการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ค่อนข้างน้อย ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 58 ข้อ 2 กำหนดว่าให้

บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถาบันศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542 : 29) ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษา จึงสามารถประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการระดมเงินทุนและแรงจูงใจให้บุคคล/ประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการบริจาคเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถาบันได้มากขึ้น โดยผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากปัจจุบัน มีการใช้ internet กันอย่างกว้างขวาง การประชาสัมพันธ์โครงการระดมทุน การรับบริจาค online จึงสามารถจัดทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากมีการจัดทำอย่างเป็นระบบ เช่น การจัดทำ website โครงการการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษา ส่วนกิจกรรมอื่นๆ ควรได้จัดทำเป็นประจำให้มากกว่าเป็นครั้งคราว นอกจากนี้ การหาเงินบริจาคจากบุคคล/ประชาชน นั้น ผู้บริหารระดับสูงของสถาบันอุดมศึกษาจะมีบทบาทสำคัญมาก ดังงานวิจัยของ Durand (2002 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องลักษณะของประชากร ภาวะผู้นำของสถาบันที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานการระดมเงินทุน กรณีศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในมลรัฐนิวยอร์ก พบว่า การระดมเงินทุนที่มีประสิทธิภาพ สิ่งที่ต้องเพิ่มการให้ความสำคัญ คือการตั้งเป้าหมายและให้ความชัดเจนเกี่ยวกับการระดมเงินทุน การสื่อสาร ภาพลักษณ์ของสถาบันสู่ชุมชนและสังคมทั้งภายในและภายนอก นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า สถาบันอุดมศึกษาในมลรัฐนิวยอร์กมีความสำเร็จในการระดมเงินทุนมากที่สุดหากเน้นโครงการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน

4. จากการศึกษา/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม พบว่า วิธีการ/กิจกรรมที่จัดทำเป็นประจำและเป็นครั้งคราวมากกว่าร้อยละ 60 คือ การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย และการขอความร่วมมือสนับสนุนโครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักศึกษา ฯลฯ มากกว่าร้อยละ 50 คือ การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศ ตามความร่วมมือระหว่างสถาบัน มากกว่าร้อยละ 40 คือ การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างรัฐบาล การรับบริจาคครุภัณฑ์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือเครื่องจักรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยานพาหนะ เป็นต้น เพื่อดำเนินงานจัดการศึกษา การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านการกีฬา ส่วนวิธีการ/กิจกรรมอื่นๆ อยู่ในช่วง ร้อยละ 17-33 ซึ่งหากมีการจัดทำเป็นประจำมากกว่าเป็นครั้งคราว จะทำให้สถาบันสามารถระดมเงินทุนทั้งที่เป็นเงินและทรัพย์สินอื่นๆ ได้มากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคมที่หลากหลายและได้รับการสนับสนุนที่ดีพอสมควร โดยจากผลการวิจัยนี้พบว่า องค์กร/บริษัท/สมาคม เป็นแหล่งเงินทุนในการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 66.6 ดังที่ Duronio and Loessin (1991 : 53-54) ได้กล่าวว่า องค์กร/บริษัท ส่วนใหญ่ต้องการให้ตนเป็นหนึ่งในเลิศ (first-class) ในชุมชน การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและการ

จัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาโดยการบริจาคเงินหรือรูปแบบต่างๆ เป็นส่วนสำคัญในการตั้งฐานหรือดำเนินกิจการของตนในชุมชนนั้นๆ องค์การเหล่านี้มีจำนวนมากมีนโยบายเกี่ยวกับการบริจาคแก่สถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาษี นอกจากนี้ ผลการวิจัยของ Durand (2002 : บทคัดย่อ) เรื่องลักษณะของประชากร ภาวะผู้นำสถาบันที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานการระดมเงินทุน: กรณีศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในมลรัฐนิวยอร์ก พบว่า ขนาดของสถาบันอุดมศึกษาและความหลากหลายของโครงการระดมเงินทุนเป็นปัจจัยสำคัญที่บริษัทจะให้การสนับสนุนช่วยเหลือสถาบันหรือไม่ อย่างไร

5. จากการศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน พบว่า วิธีการ/กิจกรรมที่จัดทำเป็นประจำและเป็นครั้งคราวมากกว่าร้อยละ 40 คือ การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์มหาวิทยาลัย/สถาบัน การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ วิธีการ/กิจกรรมอื่นๆ อยู่ในช่วงร้อยละ 30.7-37.4 ส่วนวิธีการ/กิจกรรมที่จัดทำน้อยที่สุด ร้อยละ 18.5 คือการระดมจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อก่อสร้างหรือซ่อมแซมอาคารเรียน โรงฝึกงาน สนามกีฬา หอประชุม ฯลฯ โดยภาพรวมแสดงให้เห็นว่า วิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนมีการจัดทำน้อย ไม่ถึงร้อยละ 50 และจัดทำเป็นประจำมากกว่าเป็นประจำ ยกเว้นการหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ มีการจัดทำเป็นประจำมากกว่าเป็นครั้งคราว คือ ร้อยละ 22.5 : 20.7 ซึ่งอาจเป็นเพราะตามข้อบังคับของมูลนิธิและกองทุนนั้น ส่วนใหญ่จะบังคับให้ต้องฝากเงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังรับรองเกี่ยวกับความเสี่ยง สถาบันจึงหาผลประโยชน์ด้วยวิธีการนี้ และยังเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติ ว่าด้วยการเงินและการงบประมาณเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ดังที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2546 : 69-70) ระบุว่า การบริหารการลงทุนและผลประโยชน์ของทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย กองทุนบริจาคต่างๆ ระบบการเบิกจ่ายเงินกองทุน การดำเนินการเกี่ยวกับครุภัณฑ์ อาคารที่จัดซื้อจากงบประมาณทุกประเภท รวมทั้งที่ได้รับบริจาค บันทึกรายการทรัพย์สินให้เป็นไปตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2539 : 10) ได้ระบุในระเบียบว่าด้วยการเงินและการงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2539 ว่า สำหรับเงินรายได้มหาวิทยาลัย สามารถนำไปหาประโยชน์ได้ เช่น ซื้อพันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรหรือหุ้นกู้ของรัฐวิสาหกิจ หรือตัวเงินคลังฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง ซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินจากสถาบันการเงิน ให้สถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยใช้ประกอบธุรกิจจัดการกองทุน ทำสัญญารับเป็นผลจัดการหาผลประโยชน์ให้แก่มหาวิทยาลัย เป็นต้น ส่วนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2545 : 3-8) ระบุในระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยการจัดกิจกรรมหารายได้และทรัพย์สิน พ.ศ. 2545 ว่า รายได้และทรัพย์สินจากการจัดกิจกรรมที่อาจได้มาจากการจัดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ หรือการบริจาคของ

บุคคลภายนอก กองทุนร่วมกับบุคคลภายนอกเพื่อจัดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์โครงการ กิจกรรมหาเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยหรือส่วนราชการ จึงต้องดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เช่น การดำเนินการจัดกิจกรรมจะต้องคำนึงถึงผลได้ผลเสีย และประโยชน์ที่มหาวิทยาลัยหรือส่วนราชการจึงพึงได้รับ กิจกรรมที่จะดำเนินการจะต้องไม่เอื้อประโยชน์ให้กับบุคคลใดโดยเฉพาะ กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยหรือส่วนราชการดำเนินการเอง หรือโดยมีหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยหรือบุคคลภายนอกบริหารจัดการด้วย จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำส่วนราชการ และนำเสนอกรรมการบริหารเงินรายได้อนุมัติ เป็นต้น

สำหรับการระดมจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อก่อสร้างหรือซ่อมแซมอาคารเรียน โรงฝึกงาน สนามกีฬา หอประชุม ฯลฯ ซึ่งมีการจัดทำที่น้อยนั้น อาจเป็นเพราะ การก่อสร้างและซ่อมแซมอาคารต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ จะได้รับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินตามปีงบประมาณเป็นค่าครุภัณฑ์กลุ่มอาคาร อย่างไรก็ตาม บางสถาบันอุดมศึกษา ได้ทำการจัดตั้งกองทุนเพื่อสร้างอาคารของสถาบัน เช่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2547 : แผ่นพับ) ได้จัดตั้งกองทุนอโศกมนตรี ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี อนุสรณ์ เพื่อสร้างอาคาร “อโศกมนตรี ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี อนุสรณ์” ซึ่งเป็นอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการความรู้สู่ชุมชน ศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และศูนย์นวัตกรรมการขยายผลงานวิจัยสู่ชุมชนและสังคม

นอกจากนี้ สภาพของกองทุนต่างๆ ในสถาบันอุดมศึกษามีความหลากหลายและเห็นไม่ชัดเจน ซึ่งบุญเสริม วิสกุลและคณะ (2546 : 64-65) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดระบบงบประมาณและการลงทุนเพื่ออุดมศึกษา (Financing of Higher Education) ได้มีข้อเสนอแนะให้มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการมีเงินอุดหนุนหลายๆ ก้อน ตามเป้าหมายของกองทุนต่างๆ ที่จะตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัย และถือเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัยซึ่งจะต้องนำมารวมกับรายรับของมหาวิทยาลัยและนำมาตั้งเป็นงบประมาณเดียวกันของมหาวิทยาลัย โดยแยกออกเป็นงบประมาณของแต่ละกองทุน กองทุนต่างๆ ดังกล่าว เป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกิจกรรม เช่น 1) กองทุนทั่วไปเป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการจัดการเรียนการสอนและบริการวิชาการโดยทั่วไป 2) กองทุนทรัพย์สินถาวรเป็นกองทุนตั้งขึ้นเพื่อลงทุนในการก่อสร้างปรับปรุงอาคารสถานที่และซื้อครุภัณฑ์ 3) กองทุนวิจัย 4) กองทุนห้องสมุด 5) กองทุนพัฒนาอาจารย์และบุคลากร 6) กองทุนสวัสดิการและทุนนักศึกษา 7) กองทุนสวัสดิการบุคลากร และ 8) กองทุนบำเหน็จ/บำนาญบุคลากร การบริหารการเงินเป็นกองทุนต่างๆ เหล่านี้จะทำให้การบริหารเงินรายได้และทรัพย์สินของกองทุนสามารถดำเนินการได้อย่างชัดเจน ทั้งการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ กฎระเบียบต่างๆ และวิธีการปฏิบัติ รวมทั้งการระดมเงินทุน

6. ผลการศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล และในเขตภูมิภาค ด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน พบว่า ทั้งการบริหารจัดการ และวิธี/กิจกรรมที่จัดทำในระดับมากที่สุดของแต่ละด้านมีความเหมือนกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถาบันอุดมศึกษาของรัฐแต่ละสถาบัน เป็นองค์กรหรือส่วนราชการของรัฐ รัฐเป็นผู้จัดบริการการศึกษาทุกระดับ รวมทั้ง

ระดับอุดมศึกษาแก่ประชาชน และรับผิดชอบจัดสรรเงินงบประมาณประจำปีตามค่าใช้จ่ายจริง และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่ง มีแหล่งที่มาของเงินทุนหรือรายได้ 2 แหล่งใหญ่ คือ เงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินงบประมาณรายได้ รวมทั้งใช้ระเบียบวิธีการงบประมาณตามกฎหมายของรัฐเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ ในการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รัฐเป็นผู้จัดงบประมาณค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างอาคาร สถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่มีวัฒนธรรมและจุดเน้นในการระดมเงินทุนหรือการพึ่งพาตนเองในเรื่องค่าใช้จ่ายอย่างจริงจัง ทำให้การดำเนินงานในการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาทั้งในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล และในเขตภูมิภาคเป็นไปในลักษณะเหมือน ๆ กัน คือ ไม่มีหน่วยงานระดมเงินทุนที่มีผู้บริหารรับผิดชอบงาน บุคลากรประจำปฏิบัติงาน และงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน การจัดโครงการระดมเงินทุนและการรับบริจาคเป็นไปตามวาระพิเศษต่าง ๆ เท่านั้น รวมทั้งรูปแบบการจัดกิจกรรม สอดคล้องกับเทียนฉาย กิระนันท์ (2537 : 11-12, 60) กล่าวถึงการหารายได้จากเงินนอกงบประมาณแผ่นดินของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐว่า สถาบันส่วนมากยังไม่เร่งรัดพยายามอย่างจริงจัง และการดำเนินการเท่าที่เป็นอยู่ มักจะอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายอื่นๆ ที่ทำให้สามารถลงทุนได้บ้าง เฉพาะกิจการที่มีความเสี่ยงต่ำ และได้รับผลตอบแทนน้อย นอกจากนี้ สถานะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการ มักถูกอ้างอิงให้ระมัดระวังการหารายได้ไม่ให้ขัดแย้งกับกฎหมายอื่นๆ ที่กำหนด ทำให้แหล่งที่มาของเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมักถูกจำกัดที่แหล่งหลักๆ เพียงไม่กี่แห่ง โดยเฉพาะกับสถาบันที่ไม่มีที่ดินและสินทรัพย์อื่นรองรับไว้ให้หารายได้เพิ่มเติมได้ ก็ยังมีแหล่งเงินทุนสนับสนุนแคบลง เมื่อแหล่งเงินทุนหลักมาจากเงินสนับสนุนของรัฐบาลจากงบประมาณแผ่นดิน และต้องดำเนินการทุกประการตามระเบียบราชการ จึงทำให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐตกอยู่ในภาวะมุมอับที่แก้ปัญหาลำบาก ในบางกรณีผู้บริหารเกิดความท้อถอยก็จะปล่อยให้ทุกอย่างอย่างของสถาบันนั้นเป็นไปตามวงเงินงบประมาณแผ่นดินที่จัดสรรให้เป็นตัวกำหนด

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษา พบว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตภูมิภาคมีการจัดทำในบางวิธีการ/กิจกรรมในด้านการบริหารจัดการ และวิธีการ/กิจกรรมในการระดมเงินทุนมากกว่าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล เช่น การเผยแพร่รายงานเพื่อการระดมเงินทุนของโครงการประจำปี การแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะมาปฏิบัติงาน การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า บุคคล/ประชาชน องค์กร/บริษัท/สมาคม และมูลนิธิและ/หรือกองทุน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคมีความใกล้ชิดกับประชาชนหรือชุมชนที่สถาบันอุดมศึกษาตั้งอยู่ ในสังคมระดับจังหวัดและอำเภอ นั้น บุคคลหรือประชาชน ผู้ประกอบอาชีพประเภทต่างๆ ทั้งผู้ประกอบอาชีพอิสระ ผู้ที่ทำงานในหน่วยงาน/องค์กรทั้งของรัฐและเอกชนในทุกส่วนของสังคมจะมีโอกาสได้รู้จักกัน สร้างสัมพันธ์จากวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในลักษณะต่างๆ โดยเฉพาะลักษณะความสัมพันธ์ของประชาชนกับสถาบันอุดมศึกษา เช่น การเป็นบิดา มารดา ญาติพี่น้องของนิสิตนักศึกษา เป็นศิษย์เก่า เป็นเพื่อนกับบุคลากรในสถาบัน รวมทั้งการติดต่อประสานงานกับสถาบันในเรื่องต่างๆ และในขณะเดียวกัน สถาบันอุดมศึกษาก็มีบทบาทในการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ ทำวิจัย บริการวิชาการแก่ชุมชน รวมทั้งทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ภารกิจและกิจกรรม

เหล่านี้ เป็นการพัฒนาสังคม/ชุมชนนั้นๆ ให้มีความเจริญก้าวหน้า ดังนั้น เมื่อสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นต้องการการสนับสนุนโดยการจัดโครงการหรือกิจกรรมระดมเงินทุนประเภทต่างๆ ก็จะได้รับความช่วยเหลือทั้งจากศิษย์เก่า บุคคล/ประชาชน องค์กร/บริษัท/สมาคม นอกจากนี้ วิธีชีวิตของบุคคลในต่างจังหวัด จะมีโอกาสให้เข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ได้มากกว่า รวมกับความรู้สึกของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม/ชุมชนของตนเอง จึงทำให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในภูมิภาคสามารถจัดทำโครงการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนได้มากกว่า ซึ่งปรากฏการณ์เช่นนี้ สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปเกี่ยวกับการบริหารการเงินและการระดมทรัพยากรเพื่อการอุดมศึกษาว่าการระดมทรัพยากรอย่างหลากหลายทั้งด้านงบประมาณ การลงทุน และทรัพยากรอื่นๆ จากรัฐและเอกชน สถานประกอบการ ชุมชน เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาพยายามแสวงหาแหล่งรายได้ ตลอดจนวิธีการเพื่อการพึ่งพาตนเองให้มากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 103) ดังที่ Duronio and Loessin (1991 : 182) กล่าวว่า บุคคล/ประชาชนที่บริจาคเงินทุนหรือให้การสนับสนุนช่วยเหลือกิจการการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปคือ บุคคลในคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย/สถาบัน คณะกรรมการที่ปรึกษาของมหาวิทยาลัย/สถาบัน บิดา มารดา และญาติผู้ใหญ่ของนิสิตนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่า สถาบันอุดมศึกษาที่มีประสพการณ์ความสำเร็จในการระดมเงินทุนจากบุคคลกลุ่มนี้จะใช้วิธีติดต่อที่ใกล้ชิดและสม่ำเสมอ และ Brakeley (1980 : 18) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลระดับคณะกรรมการบริหารกับผู้บริหารขององค์กร/บริษัท/สมาคม จะเป็นโอกาสของความร่วมมือกัน โดยองค์กร/บริษัท/สมาคมสนับสนุนช่วยเหลือสถาบันอุดมศึกษาจากการบริจาคและให้ความร่วมมือต่างๆ เช่นเดียวกันก็ได้รับประโยชน์ จากผลการศึกษาค้นคว้าวิจัย ผลงานทางวิชาการ รวมทั้งบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษา นอกจากนี้ Duronio and Loessin (1991 : 183-184) กล่าวว่า การระดมเงินทุนจากในส่วนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนนั้น สถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไป มักได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิและกองทุนในพื้นที่ที่สถาบันตั้งอยู่ ผู้รับผิดชอบงานส่วนนี้ของสถาบันจะต้องรักษาความสัมพันธ์โดยการพบปะผู้รับบริจาคมูลนิธิ/กองทุน เพื่อรายงานผลการดำเนินงานของโครงการที่ได้รับทุนสนับสนุน และนำเสนอ การขอการสนับสนุนโครงการอื่นๆ ที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์กองทุนตามเวลาที่เหมาะสม และอย่างระมัดระวัง

7. ผลการศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐตามระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ระดับคณะวิชา และระดับหน่วยงาน (เทียบเท่าคณะวิชา) ด้านการบริหารจัดการด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน พบว่า วิธีการบริหารจัดการ และวิธีการ/กิจกรรมระดมเงินทุนในแต่ละด้านที่จัดทำในระดับมากที่สุด มีความเหมือนกัน อย่างไรก็ตาม ระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน มีการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการและจัดทำกิจกรรมการระดมเงินทุนจากแหล่งต่างๆ มากกว่าระดับคณะวิชาและระดับหน่วยงาน ส่วนระดับคณะวิชา มีการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการและจัดทำกิจกรรมการระดมเงินทุนจากแหล่งต่างๆ มากกว่าระดับหน่วยงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน มีภารกิจหลัก คือ งานบริหาร

สถาบัน/มหาวิทยาลัยต่าง ๆ รวมทั้งด้านการเงินและงบประมาณ โดยกองคลังเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแผ่นดิน งบประมาณรายได้ และรายได้อื่นๆ รวมทั้งพิจารณาและเรียบเรียงทางการเงินต่างๆ ซึ่งในพระราชบัญญัติของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยทั่วไปกำหนดให้สถาบัน/มหาวิทยาลัยมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ทั้งที่เป็นราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่นๆ ขณะที่ระดับคณะวิชามีการกิจหลัก คือ รับผิดชอบดูแลส่งเสริมและประสานงานกับภาควิชาต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การบริหารบุคคล งบประมาณ อาคารสถานที่ และอื่นๆ ภายในคณะ ส่วนระดับหน่วยงาน (เทียบเท่าคณะวิชา) ได้แก่ สำนัก ศูนย์ และสถาบัน มีภารกิจหลักคือ สนับสนุนงานวิชาการ การเรียนการสอน การวิจัย ฯลฯ (อัจฉรา วัฒนณรงค์. 2539 : 32-35) การจัดระดมเงินทุนระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ดังเช่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดตั้งกองทุนอโศกมนตรี ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี อนุสรณ์ เพื่อวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ 1) เพื่อสร้างอาคาร “อโศกมนตรี : ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี อนุสรณ์” ณ บริเวณลานอโศกมนตรี ซึ่งอาคารดังกล่าวจะเป็นอาคารพัฒนานวัตกรรมและบริการความรู้สู่ชุมชน ศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และศูนย์นวัตกรรมขยายผลงานวิจัยสู่ชุมชนและสังคม 2) เพื่อการเพิ่มความแข็งแกร่งทางวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และ 3) เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียน และนิสิต และได้ทำการประชาสัมพันธ์เผยแพร่โครงการระดมเงินทุนนี้ถึงบุคคลทั่วไป และศิษย์เก่ามหาวิทยาลัย และศิษย์เก่าโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งทางสิ่งพิมพ์ ข่าวสาร และทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการขอความร่วมมือสนับสนุนโดยติดต่อที่กองคลังของมหาวิทยาลัย หรือโอนเงินเข้าบัญชี “เงินรายได้ มศว” ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยจะส่งใบเสร็จรับเงินที่สามารถใช้ลดหย่อนภาษีประจำปีไปให้ผู้บริจาค (<http://www.swu.ac.th/swu55/fund/fundraising.htm>) นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีการมอบหมายให้หัวหน้างานและเจ้าหน้าที่ในกองคลังเข้าร่วมเป็นกรรมการและประสานงานในการดำเนินการด้านงบประมาณและการเงินของกิจกรรมจัดหารายได้ และโครงการพิเศษอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย เช่น งานกฐินพระราชทาน งานธรรมศาสตร์กาชาด โครงการจัดหาเงินตั้งกองทุนต่างๆ เป็นต้น (รายงานประจำปี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2545 : 69-70)

ในส่วนของระดับคณะวิชา ซึ่งมีการจัดดำเนินงานระดมเงินทุนมากกว่าระดับหน่วยงานนั้น ทั้งนี้เป็นเพราะคณะวิชาจัดการเรียนการสอน ผลผลิตคือบัณฑิต เป็นศิษย์เก่า ซึ่งเมื่อสำเร็จการศึกษาไปประกอบอาชีพประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม มักจะนึกถึงสถาบันที่ตนสำเร็จการศึกษา มีความรักผูกพันและระลึกถึงครูอาจารย์ที่ให้ความรู้ เมื่อสาขาวิชา/คณะวิชาจัดโครงการ/กิจกรรมระดมเงินทุน เพื่อขอความสนับสนุนช่วยเหลือ หากศิษย์เก่าเหล่านี้ได้รับทราบย่อมยินดีให้ความร่วมมือ แม้ว่าศิษย์เก่ามีความผูกพันกับมหาวิทยาลัย/สถาบัน แต่ก็มี ความผูกพันในระดับคณะวิชาเช่นกัน นอกจากนี้ บางคณะวิชามีความร่วมมือกับภาคเอกชนในการพัฒนาบุคลากรให้หน่วยงาน การบริการวิชาการในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการวิจัย กิจกรรมทางวิชาการที่เอื้อประโยชน์ต่อกันนี้ จะทำให้องค์กร/บริษัท ภาคธุรกิจให้ความช่วยเหลือสนับสนุนคณะวิชา การสนับสนุนด้าน

ทุนการศึกษา โครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา ทุนสนับสนุนการทำวิจัย เป็นต้น ดังที่ Durand (2002 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องลักษณะของประชากร ภาวะผู้นำสถาบันที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานการระดมเงินทุน : กรณีศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในมลรัฐนิวยอร์ก พบว่า องค์การ/บริษัทโดยปกติแล้ว มีแนวโน้มยินดีในการสนับสนุนช่วยเหลือสถาบันอุดมศึกษาที่นำเสนอโครงการระดมเงินทุน ซึ่งให้ประโยชน์แก่บริษัทด้วย สถาบันที่ประสบความสำเร็จในการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัทภาคเอกชน ล้วนมีการประสานงานกันหรือมีการปฏิบัติงานร่วมกัน

นอกจากนี้ ผลการศึกษาจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ระดับสถาบัน/มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนที่หลากหลาย เช่น การจัดสัมมนาทางวิชาการ นานาชาติร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ การจัดทำกระปุกออมสิน "ผ้าป่า ทุนส่งเสริมกิจกรรม" และส่งคืนในวันสถาปนามหาวิทยาลัย การรับบริจาครถยนต์ การขอรับบริจาค ช่วงเวลาที่บัณฑิตมารับปริญญาบัตร การจัดงานศิษย์เก่าในวันรับพระราชทานปริญญาบัตร เป็นต้น ส่วนระดับคณะวิชา มีการจัดกิจกรรมระดมเงินทุนโดยใช้วิธีการให้อาจารย์เสนอโครงการไปเยี่ยมชม และสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดการทำวิจัยร่วมกัน ซึ่งอาจนำมาซึ่งแหล่งเงินทุน วิจัยต่าง ๆ การให้เช่าที่ดินร้านค้า จำหน่ายสินค้า และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของภาควิชา เช่น สินค้า การเกษตร ผลผลิตเทคโนโลยีอาหาร เทคโนโลยีวัสดุ ในวันสถาปนาคณะ การจัดงานวันศิษย์เก่า สัมพันธ์ โดยขายบัตรและเปิดรับบริจาค การขอความสนับสนุนเพื่อจัดทำวารสาร การจัดนิทรรศการ การประชุมทางวิชาการ การจัดทำพิพิธภัณฑสถาน ฯลฯ และในส่วนของหน่วยงาน (เทียบเท่าคณะวิชา) มีการขอรับบริจาคจากภาคเอกชน (บริษัท) เป็นครั้งคราวตามความจำเป็น การจัดงานวันครบรอบ การสถาปนาสำนักหอสมุด การตั้งกองทุนสวัสดิการและการรับบริจาคหนังสือ โบชัวร์ ของสำนักเพื่อช่วยเหลือสมาชิกและกิจการของสำนัก การรับบริจาคหนังสือของโครงการ International Book Project ผ่านสโมสรโรตารี ฯลฯ

วิธีการ/กิจกรรมระดมเงินทุนเหล่านี้ แสดงให้เห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐยังขาดแคลน เรื่องเงินงบประมาณในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ระดับคณะวิชา และระดับหน่วยงาน ที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงานจัดการศึกษา การจัดกิจกรรมพัฒนานิสิตนักศึกษา ทุนการศึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับคณาจารย์ และหน่วยงานสนับสนุนวิชาการ ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมหรือโครงการ ระดมเงินทุนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล Schaff (1999 : 111-114) กล่าวว่า สถาบันอุดมศึกษา สามารถทำให้บุคคล/ประชาชนกลุ่มอื่นๆ ในชุมชนสนใจในการดำเนินการขอสถาบันว่ากำลังทำอะไร มีโครงการพัฒนา การจัดการศึกษาอะไร และต้องการความร่วมมือ การสนับสนุนช่วยเหลือในเรื่อง อะไรบ้าง บุคคล/ประชาชน เหล่านี้จะเป็นกลุ่มที่มีอาชีพหลากหลายทั้งชายหญิง เช่น เป็นนายธนาคาร นักวิชาการ นักสังคมสงเคราะห์ นักธุรกิจ ค้าขาย ฯลฯ ซึ่งสามารถให้ความร่วมมือกับสถาบันได้ เป็นอย่างดี และในการรับการช่วยเหลือสนับสนุนจากบุคคล/ประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการบริจาคหรือ ความร่วมมือในลักษณะอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นจำนวนมากน้อยเท่าไร บุคคล/ประชาชนส่วนใหญ่ชอบที่จะ ใ้รับการบันทึกชื่อเพื่อเป็นเกียรติแก่ตน เช่น ในรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ครุภัณฑ์ ตึก อาคารสถานที่ เป็นต้น

สำหรับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ การดำเนินงานการระดมเงินทุน เป็นไปในระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ดังจะเห็นได้ว่าการมีหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการ และการจัดกิจกรรมระดมเงินทุนจากแหล่งระดมเงินทุนต่าง ๆ โดยมีเว็บไซต์แนะนำหน่วยงานระดมเงินทุน ซึ่งมีชื่อคล้ายคลึงกัน เช่น Division of University Advancement, The Office of Development, Public Affairs & Development เป็นต้น การเผยแพร่บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน บุคลากรที่ปฏิบัติงาน โครงการระดมเงินทุนต่าง ๆ แหล่งการระดมเงินทุน วิธีการ/ช่องทางในการรับบริจาค คำแนะนำ เกี่ยวกับการเลือกบริจาค ข้อมูลเกี่ยวกับการนำการบริจาคไปลดหย่อนภาษี เป็นต้น

8. ผลการศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในด้านการบริหารจัดการ ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ด้าน การระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม และด้าน การระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุน พบว่า วิธีการบริหารจัดการ และวิธีการ/กิจกรรม การระดมเงินทุนในแต่ละด้านที่จัดทำในระดับมากที่สุด มีความเหมือนกัน อย่างไรก็ตาม แต่ละ กลุ่มสาขาวิชามีการจัดทำในบางวิธีการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการ และวิธีการ/กิจกรรม การระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า บุคคล/ประชาชน องค์กร/บริษัท/สมาคม และมูลนิธิและ/หรือกองทุน มากน้อยแตกต่างกันไป แต่ในภาพรวมกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีการจัดดำเนินงานในด้านต่าง ๆ มากกว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ นโยบายในการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน มุ่งเน้นการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้เป็นกลไกหลักในการเสริมสร้างขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ และให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีความเหมาะสมอย่างมี ประสิทธิภาพ ลดการพึ่งพาจากต่างประเทศ และช่วยให้เกิดความเสมอภาคในการเข้าถึงเทคโนโลยี ของประชาชน (<http://www.mua.go.th/plan9.html>) ดังนั้น กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงได้รับการสนับสนุนเงินงบประมาณแผ่นดินค่อนข้างสูง แต่เนื่องจากการเรียนการสอนและการวิจัย จำเป็นต้องมีโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์การศึกษาต่าง ๆ ห้องทดลองปฏิบัติการ เป็นต้น ซึ่งต้องใช้เงินลงทุนสูง งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรยังไม่เพียงพอ สำหรับการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการจัดกิจกรรมการระดม เงินทุนตามโอกาสต่าง ๆ เช่น คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีการร่วมลงทุน/ทำงานวิจัยกับ ภาคเอกชน ผลิตภัณฑ์/ผลงานวิจัย ที่นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ (<http://www.sc.mahidol.ac.th/tha/research/output.htm>)

ส่วนกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพนั้น โดยธรรมชาติของวิชาเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียน การสอนเพื่อผลิตบุคลากรแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ด้านต่าง ๆ การวิจัยเพื่อศึกษาค้นคว้าวิธีการ รักษาโรค การป้องกันโรค ฯลฯ และการบริการวิชาการโดยการให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัยแก่ประชาชน รวมทั้งการให้บริการตรวจรักษาฟรี ในวาระพิเศษต่าง ๆ การจัดดำเนินงานดังกล่าวมีค่าใช้จ่ายสูง การรับบริจาคจึงเป็นเรื่องที่มีการดำเนินการมาตั้งแต่การก่อตั้ง ดังเช่น มหาวิทยาลัยมหิดล คณะบดี

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีคนแรกมีแนวคิดว่าเงินงบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้คณะ ประกอบกับรายได้ของคณะ ไม่พอที่จะนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้อง ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังในการเบิกจ่ายเงิน ซึ่งมีขั้นตอนทำให้ล่าช้า ขาดความคล่องตัว ประกอบกับได้ทราบจากผู้ป่วยบางรายบริจาคเงินให้กับโรงพยาบาลหรือหน่วยงานต่างๆ ก็ต้องบริจาค ให้กับแพทย์ พยาบาลที่ตนเองติดต่ออยู่เท่านั้น เพื่อให้ภาควิชา หน่วยงาน มีเงินบริจาคมาใช้จ่ายใน กิจกรรมของภาควิชา/หน่วยงาน ทางคณะฯ จึงรับเงินบริจาคเพื่อกิจกรรมส่วนรวมของคณะโดยจัดตั้ง มูลนิธิ ชื่อว่า “มูลนิธิรามาธิบดี” โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อให้ทุนการศึกษาและวิจัยในสาขา วิทยาศาสตร์การแพทย์ในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี 2) เพื่อให้ทุนในการดำเนินงานของ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีให้มีประสิทธิภาพสูง 3) เพื่อส่งเสริมการรักษาและป้องกันโรค ของประชาชนผู้ป่วยไข้ 4) เพื่อส่งเสริมสวัสดิการของอาจารย์ ข้าราชการ และพนักงานใน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี และ 5) จะปฏิบัติการใดๆ ก็ตามเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ ดังกล่าว (<http://www.ramafoundation.or.th/about.php>) นอกจากนี้ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ให้ข้อมูลในเว็บไซต์ (website) ของคณะฯ เกี่ยวกับการบริจาค ได้แก่ การสมนาคุณผู้อุปการะ การบริจาคเพื่อการศึกษาทางการแพทย์ การบริจาคเลือด และการบริจาคเงิน (<http://www.si.mahidol.ac.th>) สำหรับกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นั้น เนื่องจากนโยบายในการผลิตกำลังคนด้านนี้ แตกต่างจากด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงอาจได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินใน ระดับหนึ่ง แต่เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจำเป็นต้องใช้เงินทุน เพื่อให้สามารถผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพสูงสู่สังคมและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ จึงมี การจัดกิจกรรม/โครงการเพื่อระดมเงินทุนในรูปแบบต่างๆ นอกจากนี้ ในแต่ละปีมีจำนวน ผู้สำเร็จการศึกษาจากกลุ่มสาขาวิชานี้สูงกว่ากลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ ดังนั้น จึงมีผู้ที่ทำงานอยู่ในภาครัฐและ เอกชนเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีศักยภาพในการบริจาค ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยนี้พบว่า กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีจัดทำระดมเงินทุนจากศิษย์เก่ามากที่สุด ใน 5 จาก 13 วิธีการ/กิจกรรม ได้แก่ การจัดให้มีการขายของที่ระลึก การรับบริจาคประจำปี การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ การจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ และการจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัย พบว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ได้รับเงินงบประมาณแผ่นดินลดลง และมีเงินรายได้จากค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และอื่นๆ เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม เงินบริจาค และ เงินผลประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์ ดอกเบี้ยและอื่นๆ ลดลง และแหล่งเงินทุนในการระดมเงินทุน ส่วนใหญ่ คือ บุคคล/ประชาชน องค์กร/บริษัท/สมาคม และมูลนิธิและ/หรือกองทุน รองลงมาคือศิษย์เก่า ดังนั้นหากสถาบันอุดมศึกษาจัดตั้งหน่วยงานระดับมหาวิทยาลัย/สถาบัน หรือเป็นหน่วยงาน

ย่อยในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณและทรัพย์สิน เพื่อดำเนินงานการระดมเงินทุนเฉพาะ โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานอย่างชัดเจน รวมทั้งมีการประสานงานกับคณะวิชาและหน่วยงานระดับคณะวิชาหรืออื่นๆ จะทำให้สถาบันสามารถหารายได้เพิ่มขึ้นจากแหล่งเงินทุนหรือแหล่งทรัพยากรสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นการบริจาค ซึ่งจะเป็นไปตามแนวทางการปฏิรูประบบบริหารการเงินและการระดมทรัพยากรเพื่ออุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ได้มีการสรุปว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำเป็นต้องปฏิรูประบบงบประมาณ และจะต้องตั้งเป้าหมายว่า ในอนาคตจะแสวงหารายได้จากแหล่งอื่นๆ นอกเหนือจากงบประมาณของรัฐ นอกจากนี้ ปัจจุบัน รัฐได้ออกกฎหมายให้ผู้บริจาคสามารถนำเงินบริจาคเพื่อการศึกษาไปลดหย่อนภาษีเงินได้เป็น 2 เท่าของยอดเงินบริจาค

2. การดำเนินงานการระดมเงินทุน ควรมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบโดยการแต่งตั้งผู้บริหาร และบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงานการระดมเงินทุน กำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและบุคลากรจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงาน จัดทำแผนงาน และโครงการ รวมทั้งวิธีการ/กิจกรรม การระดมเงินทุนจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ จัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ หน่วยงาน/โครงการระดมเงินทุนทางเว็บไซต์ (website) ตลอดจนการประเมินผลงาน

3. ควรมีการศึกษาวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนจากแหล่งการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ที่ประสบความสำเร็จ นำมาเลือกและปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพหรือลักษณะของสถาบัน

4. ควรเพิ่มการติดต่อสัมพันธ์กับศิษย์เก่า และสร้างความรู้สึกรักผูกพัน การเป็นเจ้าของร่วมกัน เป็นสมาชิกของครอบครัวสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวกันตั้งแต่เป็นนิสิตนักศึกษา

5. ควรเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ผลงาน และแนวทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาในด้านต่างๆ รวมทั้งความต้องการการสนับสนุนจากชุมชน/สังคม

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบการระดมเงินทุนที่มีประสิทธิภาพของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐตามบริบทของสถาบันนั้นๆ

2. ควรศึกษาวิจัยวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีประสิทธิภาพจากแหล่งทุนบริจาคต่างๆ

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

บรรณานุกรม

- คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี. (2547). มูลนิธิรามาธิบดี. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : <http://www.Ramafoundation.or.th/about.php> วันที่สืบค้น 6 ตุลาคม 2547.
- คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล. (2547). ศิริราชมูลนิธิ. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : <http://www.si.mahidol.ac.th> วันที่สืบค้น 6 ตุลาคม 2547.
- คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (2547). ผลิตภัณฑ์และบริการวิชาการ. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : <http://www.sc.mahidol.ac.th/tha/research/output.htm> วันที่สืบค้น 6 ตุลาคม 2547.
- จรัส สุวรรณเวลา. (2539). รื้อปรับระบบสถาบันอุดมศึกษา กรณีศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2539). ระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการเงินและการงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2539.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2539). แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- (2541, 6-15 ตุลาคม). หลักการและแนวปฏิบัติมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาล. *อนุสารอุดมศึกษา*. 24(244) : 6 – 15.
- (2543). วิสัยทัศน์การพัฒนาอุดมศึกษาของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549). (ออนไลน์) แหล่งที่มา : <http://www.mua.go.th/plan9/plan9.html>. วันที่สืบค้น 13 พฤศจิกายน 2543.
- เทียนฉาย กีระนันท์. (2538). การเงินอุดมศึกษา. ใน *เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง ยุทธศาสตร์การปฏิรูปอุดมศึกษาไทย : การรื้อปรับระบบบริหารและจัดการ*. ณ โรงแรมโกลเด้นวัลเลย์ รีสอร์ท ปากช่อง นครราชสีมา. หน้า 107 - 144.
- นงราม เศรษฐพานิช และคณะ. (2542). รายงานผลการวิจัย เรื่อง ต้นทุนและแหล่งที่มาของเงินทุนเพื่อการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- บุญเสริม วิสกุล และคณะ. (2546). รายงานการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดงบประมาณและการลงทุนเพื่ออุดมศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- ผดุงชาติ สุวรรณวงศ์ และไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2542). ทิศทางการปฏิรูปอุดมศึกษาจากผลการประชุมระดับโลก ใน *เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ สู่เส้นทางการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย ครั้งที่ 4 เรื่อง ศตวรรษใหม่อุดมศึกษาไทย : บทเรียนจากการปฏิรูปอุดมศึกษานานาชาติ*. ณ ห้องปรีณซ์บอลรูม 1 ชั้น 11 โรงแรมปรีณซ์พาเลส กรุงเทพฯ. หน้า 43 – 56.

- พรขุสี อาชาวำรุง. (2543). รายงานการวิจัย เรื่อง แนวทางปฏิรูปโครงสร้าง และการบริหารจัดการอุดมศึกษา รูปแบบการจัดกลุ่มอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับศักยภาพปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มานิตย์ บุญประเสริฐ และคณะ. (2546). รายงานการวิจัย เรื่อง รูปแบบระบบบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2545). รายงานประจำปี 2545. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2545). ระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒว่าด้วยการจัดกิจกรรมหารายได้และทรัพย์สิน พ.ศ. 2545.
- . (2547). ระดมทุน กองทุนอโคมมนตรี : ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี อนุสรณ์. (แผ่นพับ) ไม่ปรากฏเลขหน้า.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2528). การระดมทุนและการพัฒนากองทุนของสถาบันอุดมศึกษา. ใน รายงานการประชุมทางวิชาการประจำปีของที่ประชุมอธิการบดี เรื่อง การพึ่งตนเองของมหาวิทยาลัยของรัฐ. ณ อาคารสัมมนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี. หน้า 79 – 92.
- สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2545). รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาข้อมูลเพื่อกำหนดทิศทางของแผนอุดมศึกษาระยะ 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2543-2557). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค.
- . (2543). รายงานการสัมมนา : แนวทางการปฏิรูประบบบริหารการเงินและการระดมทรัพยากรเพื่ออุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- . (2544). แนวทางการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- . (2545). ความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทย ปี 2544. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). ปฏิรูปการศึกษาตามพระพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : บุญศิริการพิมพ์.
- สุธรรม อารีกุล. อุดมศึกษาไทย : วิฤตและทางออก. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัจฉรา วัฒนางรงค์. (2539). สังคมวิทยาและเศรษฐศาสตร์การอุดมศึกษา. (เอกสารประกอบการสอน). กรุงเทพฯ : สาขาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Apsey, Gary Ronald. (1993). Marketing Strategies by Higher Education for Corporation and Fund-Raising. Thesis (Ph.D). Michigan State University. Dissertation Abstracts International. [Http://dbonline.lib.cum.ac.th/dao/detail.nsp](http://dbonline.lib.cum.ac.th/dao/detail.nsp) March 17, 2003.

- Brakeley, George A. (1980). *Tested Ways to Successful Fund Raising*. New York : AMACOM.
- Briechele, Peter. (2001). *Alumnae Supporting Higher Education*. Thesis (Ph.D). State University of New York at Buffalo. Dissertation Abstracts International.
<http://dbonline.lib.cmu.ac.th/dao/detail.nsp> March 25, 2003.
- Connell, James E. & Associates. (1997). Budgeting for Fund Raising. in *The Profit Handbook : Fund Raising*, pp. 50 - 94. New York : John Wiley & Sons.
- Durand, Bonita, R. (2002). *Demographic, Institutional and Leadership Characteristics Affecting Fund Raising Performance : A Study of Public Colleges in New York State*. Thesis (Ph.D). State University of New York at Buffalo.
- Duronio, Margaret. A & Bruce A. Loessin (1991). *Effective Fund Raising in Higher Education : Ten Success Stories*. San Francisco : Jossey-Bass.
- Duronio, Margaret. and others. (1988). *A Survey of Fund Raising Methods : Implications for management*. <http://www.edrs.com/members/Detail.cfm?id=321905&CFID=60268&CFTOKEN=20246944>. วันที่สืบค้น 7 กรกฎาคม 2545.
- Edles, L. Peter. (1993). *Fundraising : Hands-on Tactics for Nonprofit Groups*. New York : McGraw Hill.
- Elliott, Deni and Bernard Gert. (2001). *The Moral Context of Fund Raising*. in *ASHE Reader on Finance in Higher Education*, pp.642-648. Boston : Pearson Custom Publishing.
- Fisher, James L. and Gary H. Quehl. (1989). *The President and Fund Raising*. Michigan : American Council on Education, Oryx Press.
- Greenfield, James M. & John. P.Dreves. (1997). *Fund-Raising Assessment*. in *The Nonprofit Handbook : Fund Raising*, pp. 95 -146. New York : John Wiley & Sons
- Guralnik, David B. (1982). *Webster's New World Dictionary 2nd ed*. New York : Simon & Schuster.
- <http://www.fundingsol.com/vitae2.htm>. วันที่สืบค้น 4 ธันวาคม 2544.
- <http://www.grantsbiz.com/article1007.html>. วันที่สืบค้น 17 มกราคม 2545.
- http://mail.swu.ac.th/src/read_body.php.mailbox INBOX&passed ia=b22&st. วันที่สืบค้น 18 กรกฎาคม 2545
- Knowles, Asa S. (1970). *Handbook of College and University Administration*. New York : McGraw Hill.

- McGuire, Janine Pisani. (2003). *Integrating Fund Raising with Academic Planning and Budgeting : toward an Understanding of Strategic Fund Raising*. Thesis (Ph.D) University of Pennsylvania.
- Pittsburg State University. (2002). <http://www.pittstate.edu/admin/vpual/advgoals.html> . 25 January, 2002.
- . (2002). <http://www.pittstate.edu/devel/stuedpro.html>. 25 January, 2002.
- Schaff, Terry & Doug. (1999). *The Fundraising Planner : A Working Model for Raising the Dollars You Need*. San Francisco. Jossey Bass.
- University of California. (2002). <http://www.ucop.edu/regents/policies/6070.html>. 25 January, 2002.
- University of New South Wales. (2002). <http://www.public-affairs.unsw.edu.au/support/support2.html> 25 January, 2002.
- University of North Texas. (2002). <http://www.unt.edu/development/corpfcln.html> 24 January, 2002.
- . (2002). <http://www.unt.edu/development/aboutus.html> 24 January, 2002.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ที่ ทม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดี.....

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามสำหรับอธิการบดี จำนวน ชุด
 2. แบบสอบถามสำหรับรองอธิการบดี จำนวน ชุด
 3. แบบสอบถามสำหรับคณบดี ผู้อำนวยการสำนัก/สถาบัน/ศูนย์ จำนวน ชุด

ด้วยสาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนาณรงค์ กำลังดำเนินการทำวิจัยเรื่อง “การระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย” ซึ่งได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้ คณะศึกษาศาสตร์ โดยมีศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาพสินธุ์ เป็นที่ปรึกษาโครงการ งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิธีการ/กิจกรรมของการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งเป็นกิจกรรมสำคัญในการเพิ่มรายได้ส่วนหนึ่งให้กับสถาบันอุดมศึกษาทำให้สามารถดำเนินงานจัดการศึกษาตามความต้องการโดยไม่ต้องพึ่งเงินงบประมาณแผ่นดิน/และหรือเงินรายได้ปกติ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารมหาวิทยาลัยด้านการจัดดำเนินการและพัฒนางานระดมเงินทุน ในการนี้ผู้วิจัยจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการระดมเงินทุนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจากอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก/สถาบัน/ศูนย์ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทั้ง 24 แห่ง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลดังกล่าว และกรุณาส่งข้อมูลกลับถึงผู้วิจัย ภายในวันที่ 20 มิถุนายน 2545 ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมนทนา พรหมบุญ)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

เรื่อง การระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย
(สำหรับอธิการบดี)

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการ/กิจกรรมในการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ซึ่งการระดมเงินทุนในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง การแสวงหารายได้จากการบริจาค เป็นการระดมความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากแหล่งทุนต่าง ๆ ได้แก่ ศิษย์เก่า (Alumni) บุคคล/ประชาชน (Individuals/Civic Groups) องค์กร/บริษัท/สมาคม (Corporations) และมูลนิธิ และ/หรือกองทุน (Foundations) รายได้จากการบริจาคคือเงิน และ/หรือทรัพย์สินอื่น เช่น ที่ดิน การปลูกสร้างอาคาร ทุนการศึกษา อุปกรณ์การศึกษา สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อสนับสนุนโครงการและกิจกรรมทางการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค รวมทั้งผลประโยชน์ที่ได้จากมูลนิธิ และ/หรือกองทุน ที่ได้มาจากการลงทุนของเงินระดมเงินทุน ผลการศึกษาค้นคว้านี้จะทำให้ทราบวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย/สถาบัน และตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ จะนำไปวิเคราะห์ และนำเสนอเป็นภาพรวมของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทยต่อไป

ขอความกรุณาตอบข้อคำถามทุกข้อและขอขอบคุณอย่างสูงในความร่วมมือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย/สถาบัน

- 1. ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน.....
- 2. สัดส่วนของเงินงบประมาณแผ่นดินกับเงินรายได้คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ภายใน 3 ปีที่ผ่านมา
ปีงบประมาณ 2542% :%
ปีงบประมาณ 2543% :%
ปีงบประมาณ 2544% :%
- 3. ในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัย/สถาบันของท่านมีรายได้แต่ละรายการเป็นเปอร์เซ็นต์ดังนี้

แหล่งเงินรายได้ทั้งหมดคิดเป็น 100 %	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543	พ.ศ.2544
1. เงินรายได้จากค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และอื่นๆ	%	%	%
2. เงินบริจาคเพื่อเป็นทุนการศึกษา สมทบกองทุน และอื่นๆ	%	%	%
3. เงินผลประโยชน์จากสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ ดอกเบี้ยและอื่น ๆ	%	%	%
รวม	100%	100%	100%

4. การระดมเงินทุนของมหาวิทยาลัย/สถาบันของท่านมีแหล่งทุนใดบ้าง
 (โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ และท่านสามารถตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
-ศิษย์เก่า
-บุคคลและประชาชน
-องค์กร/บริษัท/สมาคม
-มูลนิธิ/กองทุน
-อื่นๆ (โปรดระบุ).....

**ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของมหาวิทยาลัย/สถาบัน
คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม**

1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ท่านเลือกตอบ

2. ความหมายของคำตอบมีดังนี้

มีการจัดทำเป็นประจำ หมายถึง มีการจัดดำเนินงานหรือปฏิบัติเป็นประจำสม่ำเสมอ
อย่างน้อย 1 ถึง 2 ครั้งต่อปี

มีการจัดทำเป็นครั้งคราว หมายถึง มีการจัดดำเนินงานหรือปฏิบัติตามโอกาส และ/
หรือวาระพิเศษของมหาวิทยาลัย/สถาบัน

ไม่มีการจัดทำ หมายถึง ไม่มีการจัดดำเนินงานหรือปฏิบัติเลย

ด้านการบริหารจัดการ	สำหรับ ผู้วิจัย
1. การจัดทำแผนงานการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
2. การแต่งตั้งผู้บริหารเพื่อรับผิดชอบงานการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
3. การแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะปฏิบัติงานการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
4. การกำหนดภารกิจและบทบาทของหน่วยงานและบุคลากรงานระดมเงินทุนโดยสภามหาวิทยาลัย/ สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
5. การจัดฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
6. การตั้งเป้าหมายของการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
7. การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการระดมเงินทุนต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
8. การเปิดรับอาสาสมัคร (อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิตนักศึกษา ฯลฯ) เพื่อปฏิบัติงานใน โครงการระดมเงินทุนต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
9. การจัดตั้งที่ปรึกษาประจำโครงการระดมเงินทุนแต่ละโครงการ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
10. การนำกฎหมายกเว้นภาษีเกี่ยวกับการรับบริจาคมาใช้ในการดำเนินงานการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	

11. การแต่งตั้งนักกฎหมายเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
12. การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
13. การพัฒนาและรักษาสัมพันธ์ภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่นการส่งการ์ดอวยพรในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรมมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
14. การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชนและสังคมในการบริจาคผ่านทางสื่อต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
15. การจัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อผู้บริจาค สิ่งที่บริจาค และประวัติการบริจาคเป็นรายงานประจำปี (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
16. การจัดทำระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาค เป็นต้น (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
17. การเผยแพร่ข้อมูลและความรู้แก่สังคมเกี่ยวกับโอกาสที่จะบริจาคหรือให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
18. การเปิดให้มีการบริจาค online (.....)มีการจัดทำ (.....)ไม่มีการจัดทำ (.....)คาดว่าจะดำเนินการ	
19. การสรุป วิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินงานระดมเงินทุนของแต่ละโครงการ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
20. การเผยแพร่รายงานผลงานการระดมเงินทุนของแต่ละโครงการประจำปี (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
โปรดระบุวิธีการ/กิจกรรมอื่น ๆ ในการบริหารจัดการการระดมเงินทุนในมหาวิทยาลัย/สถาบันของท่าน	
ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า (Alumni)	
1. การจัดให้มีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัด เนคไท พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว ฯลฯ ที่มีสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
2. การรับบริจาคประจำปี (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	

3. การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
4. การจัดงานแสดงดนตรี ละคร ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
5. การจัดทำและจำหน่ายวัตถุมงคล (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
6. การระดมเงินสมทบทุนสร้างอนุสรณ์สถาน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
7. การจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ เช่น กอล์ฟ ฟุตบอล โบว์ลิง แรลลี่ ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
8. การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
9. การจัดทัศนศึกษาสำหรับศิษย์เก่า (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
10. การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจการมหาวิทยาลัย/สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
11. การรับบริจาคเพื่อจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกของมหาวิทยาลัย/สถาบันในโอกาสวันสำคัญต่างๆ ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
12. การจัดโครงการฝึกอบรมและกิจกรรมทางวิชาการสำหรับศิษย์เก่า (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
13. การจัดทำและจำหน่ายหนังสือ ภาพถ่าย วิดีทัศน์ ซีดี เทปเพลงเกี่ยวกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน และกิจกรรมของศิษย์เก่า (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
โปรดระบุวิธีการ/กิจกรรมอื่น ๆ ในการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ที่มหาวิทยาลัย/สถาบันของท่านดำเนินการในปัจจุบัน	
ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน (Individuals/Civic Groups)	
1. การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
2. การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	

3. การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
4. การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิต นักศึกษา (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
5. การรับบริจาคเพื่อการสร้างวัดมุงกล/อนุสรณ์สถาน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
6. การจัดจำหน่ายวัดมุงกล (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
7. การเปิดให้มีการบริจาค online (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
8. การจัดกิจกรรมกีฬา เช่นการเดิน การวิ่ง ฯลฯ เพื่อการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
9. การจัดแสดงละคร ดนตรี ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์เพื่อการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
10. การจัดนิทรรศการโดยมีการจำหน่าย เช่นงานศิลปหัตถกรรม งานดอกไม้ ต้นไม้ ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
โปรดระบุวิธีการ/กิจกรรมอื่นๆ ในการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ที่มหาวิทยาลัย/ สถาบันของท่านดำเนินการ	
ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม (Corporations)	
1. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
2. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างสถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
3. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างรัฐบาล (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
4. การรับบริจาคครุภัณฑ์เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้ในสำนักงาน เครื่องมือ เครื่องจักร ทางด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อดำเนินงานจัดการศึกษา (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
5. การรับบริจาคอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคารสถานที่ ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
6. การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	

7. การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
8. การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านการกีฬา (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
9. การขอความร่วมมือสนับสนุนโครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักศึกษา ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
10. การขอความร่วมมือสนับสนุนการสร้างวัดถมุงคล (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
11. การขอความร่วมมือสนับสนุนการสร้างถาวรวัตถุ อนุสรณ์สถาน ฯลฯ (.....)มีการจัดทำ (.....)ไม่มีการจัดทำ (.....)คาดว่าจะดำเนินการ	
12. การสร้างความร่วมมือ (Partnerships) ระหว่างบริษัทกับมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อจำหน่ายสินค้าแก่ ศิษย์เก่าหรือบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบันแล้วนำผลกำไรส่วนหนึ่งมอบให้มหาวิทยาลัย/สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
13. การขอความร่วมมือสนับสนุนจากบริษัท/องค์กร/สมาคม จัดตั้งกองทุนถาวร และ/หรือมูลนิธิแก มหาวิทยาลัย/สถาบันโดยใช้กฎหมายยกเว้นภาษี (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
14. การจัดหาทุนจากภาคธุรกิจเอกชนที่มีชื่อเสียงเพื่อจัดตั้งเป็นมูลนิธิของมหาวิทยาลัย/สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
โปรดระบุวิธีการ/กิจกรรมอื่นๆ ในการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม ที่มหาวิทยาลัย/ สถาบันของท่านดำเนินการ	
ด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุน (Foundations)	
1. การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
2. การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุน ในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
3. การระดมเงินทุนจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อก่อสร้างหรือซ่อมแซม อาคารเรียน โรงฝึกงาน สนามกีฬา หอประชุม ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	

4. การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิ และ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงินจากกองทุนสาธารณูปโภค ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
5. การหารายได้จากการให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิ และ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจในมหาวิทยาลัย/สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
6. การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิ และ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบันโดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
โปรดระบุวิธีการ/กิจกรรมอื่นๆ ในการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุนทั้งภายนอกและภายในที่มหาวิทยาลัย/สถาบันของท่านดำเนินการ	

กรุณาส่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฉรา วัฒนารงค์
 สาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ถนนสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา
 กรุงเทพฯ ๑ 10110

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

เรื่อง การระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย (สำหรับรองอธิการบดี)

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการ/กิจกรรมในการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ซึ่งการระดมเงินทุนในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง การแสวงหารายได้จากการบริจาค เป็นการระดมความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากแหล่งทุนต่างๆ ได้แก่ ศิษย์เก่า (Alumni) บุคคล/ประชาชน (Individuals/Civic Groups) องค์กร/บริษัท/สมาคม (Corporations/) และมูลนิธิ และ/หรือกองทุน (Foundations) รายได้จากการบริจาคคือเงิน และ/หรือทรัพย์สินอื่น เช่น ที่ดิน การปลูกสร้างอาคาร ทุนการศึกษา อุปกรณ์การศึกษา สิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ เป็นต้น เพื่อสนับสนุนโครงการและกิจกรรมทางการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค รวมทั้งผลประโยชน์ที่ได้จากมูลนิธิ และ/หรือกองทุน ที่ได้มาจากการลงทุนของเงินระดมเงินทุน ผลการศึกษาครั้งนี้จะทำให้ทราบวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ จะนำไปวิเคราะห์ และนำเสนอเป็นภาพรวมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทยต่อไป

ขอความกรุณาตอบข้อคำถามทุกข้อและขอขอบคุณอย่างสูงในความร่วมมือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน.....
2. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่าย.....

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุน คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ท่านเลือกตอบ
2. ความหมายของคำตอบมีดังนี้

มีการจัดทำเป็นประจำ หมายถึง มีการจัดดำเนินงานหรือปฏิบัติเป็นประจำสม่ำเสมออย่างน้อย 1 ถึง 2 ครั้งต่อปี

มีการจัดทำเป็นครั้งคราว หมายถึง มีการจัดดำเนินงานหรือปฏิบัติตามโอกาส และ/หรือวาระพิเศษของมหาวิทยาลัย/สถาบัน

ไม่มีการจัดทำ หมายถึง ไม่มีการจัดดำเนินงานหรือปฏิบัติเลย

ด้านการบริหารจัดการ	สำหรับ ผู้วิจัย
1. การจัดทำแผนงานการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
2. การแต่งตั้งผู้บริหารเพื่อรับผิดชอบงานการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
3. การแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะปฏิบัติงานการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
4. การกำหนดภารกิจและบทบาทของหน่วยงานและบุคลากรงานระดมเงินทุนโดยสภามหาวิทยาลัย/ สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
5. การจัดฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
6. การตั้งเป้าหมายของการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
7. การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการระดมเงินทุนต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
8. การเปิดรับอาสาสมัคร)อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิตนักศึกษา ฯลฯ (เพื่อปฏิบัติงานใน โครงการระดมเงินทุนต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
9. การจัดตั้งที่ปรึกษาประจำโครงการระดมเงินทุนแต่ละโครงการ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
10. การนำกฎหมายกเว้นภาษีเกี่ยวกับการรับบริจาคมาใช้ในการดำเนินงานการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
11. การแต่งตั้งนักกฎหมายเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
12. การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
13. การพัฒนาและรักษาสัมพันธ์ภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่นการส่งการ์ดอวยพรในโอกาส วันสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรมมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นต้น (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
14. การเผยแพร่ผลงานของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชนและสังคมใน การบริจาคผ่านทางสื่อต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	

15. การจัดหาระบบข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อผู้บริจาค สิ่งที่บริจาค และประวัติการบริจาคเป็น รายงานประจำปี (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
16. การจัดหาระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุน ในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาค เป็นต้น (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
17. การเผยแพร่ข้อมูลและความรู้แก่สังคมเกี่ยวกับโอกาสที่จะบริจาคหรือให้ความร่วมมือสนับสนุน โครงการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
18. การเปิดให้มีการบริจาค online (.....)มีการจัดทำ (.....)ไม่มีการจัดทำ (.....)คาดว่าจะดำเนินการ	
19. การสรุป วิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินงานระดมเงินทุนของแต่ละโครงการ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
20. การเผยแพร่รายงานผลงานการระดมเงินทุนของแต่ละโครงการประจำปี (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
โปรดระบุวิธีการ/กิจกรรมอื่น ๆ ในการบริหารจัดการการระดมเงินทุนในมหาวิทยาลัย/สถาบัน ของท่าน	
ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า (Alumni)	
1. การจัดให้มีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัด เนคไท พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว ฯลฯ ที่มีสัญลักษณ์ของ มหาวิทยาลัย/สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
2. การรับบริจาคประจำปี (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
3. การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
4. การจัดงานแสดงดนตรี ละคร ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
5. การจัดทำและจำหน่ายวัตถุมงคล (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
6. การระดมเงินสมทบทุนสร้างอนุสรณ์สถาน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
7. การจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ เช่น กอล์ฟ ฟุตบอล โบว์ลิง แรลลี่ ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	

8. การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
9. การจัดทัศนศึกษาสำหรับศิษย์เก่า (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
10. การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนามหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจการมหาวิทยาลัย/สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
11. การรับบริจาคเพื่อจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกของมหาวิทยาลัย/สถาบันในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
12. การจัดโครงการฝึกอบรมและกิจกรรมทางวิชาการสำหรับศิษย์เก่า (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
13. การจัดทำและจำหน่ายหนังสือ ภาพถ่าย วิดีทัศน์ ซีดี เทปเพลงเกี่ยวกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/สถาบัน และกิจกรรมของศิษย์เก่า (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
โปรดระบุวิธีการ/กิจกรรมอื่น ๆ ในการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ที่มหาวิทยาลัย/สถาบันของท่านดำเนินการในปัจจุบัน	
ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน (Individuals/Civic Groups)	
1. การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
2. การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
3. การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
4. การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิต นักศึกษา (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
5. การรับบริจาคเพื่อการสร้างวัดอุ้มงคล/อนุสรณ์สถาน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
6. การจัดจำหน่ายวัดอุ้มงคล (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
7. การเปิดให้มีการบริจาค online (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	

8. การจัดกิจกรรมกีฬา เช่นการเล่น การวิ่ง ฯลฯ เพื่อการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
9. การจัดแสดงละคร ดนตรี ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์เพื่อการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
10. การจัดนิทรรศการโดยมีการจำหน่าย เช่นงานศิลปหัตถกรรม งานดอกไม้ ต้นไม้ ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
โปรดระบุวิธีการ/กิจกรรมอื่น ๆ ในการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ที่มหาวิทยาลัย/ สถาบันของท่านดำเนินการ	
ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม (Corporations)	
1. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
2. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างสถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
3. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างรัฐบาล (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
4. การรับบริจาคครุภัณฑ์เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้ในสำนักงาน เครื่องมือ เครื่องจักร ทางด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อดำเนินงานจัดการศึกษา (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
5. การรับบริจาคอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคารสถานที่ ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
6. การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
7. การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
8. การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านการกีฬา (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
9. การขอความร่วมมือสนับสนุนโครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักศึกษา ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
10. การขอความร่วมมือสนับสนุนการสร้างวัดมุงกล (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
11. การขอความร่วมมือสนับสนุนการสร้างถาวรวัตถุ อนุสรณ์สถาน ฯลฯ (.....)มีการจัดทำ (.....)ไม่มีการจัดทำ (.....)คาดว่าจะดำเนินการ	

12. การสร้างความร่วมมือ (Partnerships) ระหว่างบริษัทกับมหาวิทยาลัย/สถาบันเพื่อจำหน่ายสินค้าแก่ ศิษย์เก่าหรือบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบันแล้วนำผลกำไรส่วนหนึ่งมอบให้มหาวิทยาลัย/ สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
13. การขอความร่วมมือสนับสนุนจากบริษัท/องค์กร/สมาคม จัดตั้งกองทุนถาวร และ/หรือมูลนิธิแก่ มหาวิทยาลัย/สถาบันโดยใช้กฎหมายยกเว้นภาษี (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
14. การจัดหาทุนจากภาคธุรกิจเอกชนที่มีชื่อเสียงเพื่อจัดตั้งเป็นมูลนิธิของมหาวิทยาลัย/สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
โปรดระบุวิธีการ/กิจกรรมอื่น ๆ ในการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม ที่มหาวิทยาลัย/ สถาบันของท่านดำเนินการ	
ด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุน (Foundations)	
1. การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
2. การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุน ในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
3. การระดมเงินทุนจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อก่อสร้างหรือซ่อมแซม อาคารเรียน โรงฝึกงาน สนามกีฬา หอประชุม ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
4. การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิ และ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยนำเงิน จากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
5. การหารายได้จากการให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิ และ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย เพื่อทำธุรกิจในมหาวิทยาลัย/สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
6. การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิ และ/หรือกองทุนภายในมหาวิทยาลัย/สถาบันโดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
โปรดระบุวิธีการ/กิจกรรมอื่น ๆ ในการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุนทั้งภายนอก และภายในที่มหาวิทยาลัย/สถาบันของท่านดำเนินการ	

กรุณาส่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังฉรา วัฒนารงค์
สาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถนนสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา
กรุงเทพฯ ๑ 10110

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

เรื่อง การระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย (สำหรับคณบดี ผู้อำนวยการ และ/หรือหัวหน้าหน่วยงานเทียบเท่าคณะ)

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการ/กิจกรรมในการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ซึ่งการระดมเงินทุนในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง การแสวงหารายได้จากการบริจาค เป็นการระดมความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากแหล่งทุนต่างๆ ได้แก่ ศิษย์เก่า (Alumni) บุคคล/ประชาชน (Individuals/Civic Groups) องค์กร/บริษัท/สมาคม (Corporations) และมูลนิธิ และ/หรือกองทุน (Foundations) รายได้จากการบริจาค คือเงิน และ/หรือทรัพย์สินอื่น เช่น ที่ดิน การปลูกสร้างอาคาร ทุนการศึกษา อุปกรณ์การศึกษา สิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ เป็นต้น เพื่อสนับสนุนโครงการและกิจกรรมทางการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค รวมทั้งผลประโยชน์ที่ได้จากมูลนิธิและ/หรือกองทุน ที่ได้มาจากการลงทุนของเงินระดมเงินทุน ผลการศึกษาครั้งนี้จะทำให้ทราบวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและหน่วยงาน และตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ จะนำไปวิเคราะห์ และนำเสนอเป็นภาพรวมของวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทยต่อไป

ขอความกรุณาตอบข้อคำถามทุกข้อและขอขอบคุณอย่างสูงในความร่วมมือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและหน่วยงาน

1. ชื่อมหาวิทยาลัย/สถาบัน.....
2. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง
() คณบดี () ผู้อำนวยการ/หัวหน้าหน่วยงานที่เทียบเท่าคณะ
3. ชื่อคณะวิชา/หน่วยงาน.....

**ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับวิธีการ/กิจกรรมการระดมเงินทุนของมหาวิทยาลัย/สถาบันใน
ระดับคณะวิชา/หน่วยงานเทียบเท่า**

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ท่านเลือกตอบ

ความหมายของคำตอบมีดังนี้

มีการจัดทำเป็นประจำ หมายถึง มีการจัดดำเนินงานหรือปฏิบัติเป็นประจำสม่ำเสมอ
อย่างน้อย 1 ถึง 2 ครั้งต่อปี

มีการจัดทำเป็นครั้งคราว หมายถึง มีการจัดดำเนินงานหรือปฏิบัติตามโอกาส และ/
หรือวาระพิเศษของคณะวิชา/หน่วยงาน

ไม่มีการจัดทำ หมายถึง ไม่มีการจัดดำเนินงานหรือปฏิบัติเลย

ด้านการบริหารจัดการ	สำหรับ ผู้วิจัย
1. การจัดทำแผนงานการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
2. การแต่งตั้งผู้บริหารเพื่อรับผิดชอบงานการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
3. การแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะปฏิบัติงานการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
4. การกำหนดภารกิจและบทบาทของหน่วยงานและบุคลากรงานระดมเงินทุนโดยสภามหาวิทยาลัย/ สถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
5. การจัดฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
6. การตั้งเป้าหมายของการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
7. การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการระดมเงินทุนต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
8. การเปิดรับอาสาสมัคร (อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิตนักศึกษา ฯลฯ) เพื่อปฏิบัติงานใน โครงการระดมเงินทุนต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
9. การจัดตั้งที่ปรึกษาประจำโครงการระดมเงินทุนแต่ละโครงการ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
10. การนำกฎหมายกเว้นภาษีเกี่ยวกับการรับบริจาคมาใช้ในการดำเนินงานการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	

11. การแต่งตั้งนักกฎหมายเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
12. การแสวงหาแหล่งบริจาค/ผู้บริจาครายสำคัญใหม่ๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
13. การพัฒนาและรักษาสัมพันธ์ภาพกับแหล่งบริจาค/ผู้บริจาคเดิม เช่นการส่งการ์ดอวยพรในโอกาสวันสำคัญต่างๆ การเชิญมาร่วมกิจกรรมคณะวิชา/หน่วยงาน เป็นต้น (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
14. การเผยแพร่ผลงานของคณะวิชา/หน่วยงาน เพื่อสร้างศรัทธาแก่ประชาชนและสังคมในการบริจาคผ่านทางสื่อต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
15. การจัดหาระบบข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อผู้บริจาค สิ่งที่บริจาค และประวัติการบริจาคเป็นรายงานประจำปี (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
16. การจัดหาระบบแสดงความขอบคุณผู้บริจาคและกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้บริจาคสนับสนุนในโอกาสต่อไป เช่น การส่งหนังสือขอบคุณสำหรับการบริจาค เป็นต้น (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
17. การเผยแพร่ข้อมูลและความรู้แก่สังคมเกี่ยวกับโอกาสที่จะบริจาคหรือให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
18. การเปิดให้มีการบริจาค online (.....)มีการจัดทำ (.....)ไม่มีการจัดทำ (.....)คาดว่าจะดำเนินการ	
19. การสรุป วิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินงานระดมเงินทุนของแต่ละโครงการ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
20. การเผยแพร่รายงานผลงานการระดมเงินทุนของแต่ละโครงการประจำปี (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
โปรดระบุวิธีการ/กิจกรรมอื่น ๆ ในการบริหารจัดการการระดมเงินทุนในคณะวิชา/หน่วยงานของท่าน	
ด้านการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า (Alumni) (เฉพาะคณบดีและผู้บริหารหน่วยงานเทียบเท่าคณะวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอน)	
1. การจัดให้มีการขายของที่ระลึก เช่น เข็มกลัด เนคไท พวงกุญแจ ถ้วยแก้ว เสื้อ ฯลฯ ที่มีสัญลักษณ์ของคณะวิชา/หน่วยงาน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
2. การรับบริจาคประจำปี (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	

3. การรับบริจาคตามวาระพิเศษต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
4. การจัดงานแสดงดนตรี ละคร ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
5. การจัดทำและจำหน่ายวัตถุมงคล (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
6. การระดมเงินสมทบทุนสร้างอนุสรณ์สถาน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
7. การจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ เช่น กอล์ฟ ฟุตบอล โบว์ลิง แรลลี่ ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
8. การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ศิษย์เก่า (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
9. การจัดทัศนศึกษาสำหรับศิษย์เก่า (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
10. การจัดงานวันก่อตั้งหรือวันสถาปนาคณะวิชา/หน่วยงานเพื่อรับบริจาคเงินสนับสนุนกิจการของคณะวิชา/หน่วยงาน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
11. การรับบริจาคเพื่อจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกของคณะวิชา/หน่วยงานในโอกาสวันสำคัญต่างๆ ของคณะวิชา/หน่วยงาน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
12. การจัดโครงการฝึกอบรมและกิจกรรมทางวิชาการสำหรับศิษย์เก่า (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
13. การจัดทำและจำหน่ายหนังสือ ภาพถ่าย วัตถุทัศนศิลป์ ซีดี เทปเพลงเกี่ยวกับกิจกรรมของคณะวิชา/หน่วยงาน และกิจกรรมของศิษย์เก่า (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
โปรดระบุวิธีการ/กิจกรรมอื่น ๆ ในการระดมเงินทุนจากศิษย์เก่า ที่คณะวิชา/หน่วยงานของท่านดำเนินการในปัจจุบัน	
ด้านการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน (Individuals/Civic Groups)	
1. การรับบริจาคเป็นเงินสดตามโครงการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
2. การรับบริจาคเป็นเงินสดตามวาระพิเศษต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
3. การรับบริจาคเป็นทรัพย์สินอื่นๆ เช่น ที่ดิน ครุภัณฑ์ ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	

4. การรับบริจาคเป็นทุนการศึกษา ทุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ นิสิต นักศึกษา (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
5. การรับบริจาคเพื่อการสร้างวัดมุงคล/อนุสรณ์สถาน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
6. การจัดจำหน่ายวัดมุงคล (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
7. การเปิดให้มีการบริจาค online (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
8. การจัดกิจกรรมกีฬา เช่นการเดิน การวิ่ง ฯลฯ เพื่อการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
9. การจัดแสดงละคร ดนตรี ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์เพื่อการระดมเงินทุน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
10. การจัดนิทรรศการโดยมีการจำหน่าย เช่นงานศิลปหัตถกรรม งานดอกไม้ ต้นไม้ ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
โปรดระบุวิธีการ/กิจกรรมอื่น ๆ ในการระดมเงินทุนจากบุคคล/ประชาชน ที่คณะวิชา/หน่วยงานของท่านดำเนินการ	
ด้านการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม (Corporations)	
1. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมในประเทศ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
2. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างสถาบัน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
3. การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร/บริษัท/สมาคมจากต่างประเทศตามความร่วมมือระหว่างรัฐบาล (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
4. การรับบริจาคครุภัณฑ์เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้ในสำนักงาน เครื่องมือ เครื่องจักร ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการดำเนินงานจัดการศึกษา (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
5. การรับบริจาคอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคารสถานที่ ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
6. การขอความร่วมมือสนับสนุนงานวิจัย (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
7. การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านทุนการศึกษา (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
8. การขอความร่วมมือสนับสนุนด้านการกีฬา (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	

9. การขอความร่วมมือสนับสนุนโครงการพัฒนานิสิตนักศึกษา เช่น โครงการอาสาสมัคร โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักศึกษา ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
10. การขอความร่วมมือสนับสนุนการสร้างวัดถมมงคล (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
11. การขอความร่วมมือสนับสนุนการสร้างถาวรวัตถุ อนุสรณ์สถาน ฯลฯ (.....)มีการจัดทำ (.....)ไม่มีการจัดทำ (.....)คาดว่าจะดำเนินการ	
12. การสร้างความร่วมมือ (Partnerships) ระหว่างบริษัทกับคณะวิชา/หน่วยงานเพื่อจำหน่ายสินค้าแก่ศิษย์เก่าและ/หรือบุคลากรของคณะวิชา/หน่วยงานแล้วนำผลกำไรส่วนหนึ่งมอบให้คณะวิชา/หน่วยงาน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
13. การขอความร่วมมือสนับสนุนจากบริษัท/องค์กร/สมาคม จัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือมูลนิธิแก่คณะวิชา/หน่วยงานโดยใช้กฎหมายยกเว้นภาษี (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
14. การจัดหาทุนจากภาคธุรกิจเอกชนที่มีชื่อเสียงเพื่อจัดตั้งเป็นมูลนิธิของคณะวิชา/หน่วยงาน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
โปรดระบุวิธีการ/กิจกรรมอื่น ๆ ในการระดมเงินทุนจากองค์กร/บริษัท/สมาคม ที่คณะวิชา/หน่วยงานของท่านดำเนินการ	
ด้านการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุน (Foundations)	
1. การจัดระดมเงินทุนจากมูลนิธิและ/หรือกองทุนอื่นๆ เพื่อสมทบกองทุนถาวรของคณะวิชา/หน่วยงาน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
2. การจัดระดมเงินทุนจากบุคลากรของคณะวิชา/หน่วยงาน เพื่อจัดตั้งกองทุนถาวรและ/หรือกองทุนในนามบุคคลสำคัญหรือผู้ทำคุณประโยชน์แก่คณะวิชา/หน่วยงาน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
3. การระดมเงินทุนจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อก่อสร้างหรือซ่อมแซม อาคารปฏิบัติงาน อาคารเรียน โรงฝึกงาน สนามกีฬา หอประชุม ฯลฯ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
4. การหาผลประโยชน์จากเงินทุนของมูลนิธิและ/หรือกองทุนภายในคณะวิชา/หน่วยงาน โดยนำเงินจากกองทุนฝากธนาคาร ฝากสถาบันการเงินอื่นๆ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซื้อหุ้น และลงทุนทางธุรกิจต่างๆ (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	

5. การหารายได้จากการให้เช่าที่ดิน อาคาร เครื่องมือของมูลนิธิ และ/หรือกองทุนภายในคณะวิชา/หน่วยงาน เพื่อทำธุรกิจในคณะวิชา/หน่วยงาน (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
6. การให้บริการสถานที่ของมูลนิธิ และ/หรือกองทุนภายในคณะวิชา/หน่วยงานโดยคิดค่าบริการ เช่น ที่จอดรถ หอพัก สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น (.....)มีการจัดทำเป็นประจำ (.....)มีการจัดทำเป็นครั้งคราว (.....)ไม่มีการจัดทำ	
โปรดระบุวิธีการ/กิจกรรมอื่น ๆ ในการระดมเงินทุนจากมูลนิธิ และ/หรือกองทุนทั้งภายนอกและภายในที่คณะวิชา/หน่วยงานของท่านดำเนินการ	

กรุณาส่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนามรงค์
สาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถนนสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา
กรุงเทพ ฯ 10110

ภาคผนวก จ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือ

1. ศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์
(รองอธิการบดีอาวุโส มหาวิทยาลัยศรีปทุม)
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ชมพันธุ์ ภูษธร ณ อยุธยา
(อดีตหัวหน้าสาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิสภาวิชาการ สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์)
3. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงศ์
(อธิการบดี มหาวิทยาลัยทักษิณ)
4. รองศาสตราจารย์ ดร.เรณู พงษ์เรืองพันธุ์
(รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยบูรพา)
5. รองศาสตราจารย์ ดร.สุลัดดา ลอยฟ้า
(รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนามุคคัล มหาวิทยาลัยขอนแก่น)

